

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**B. C. D. Annotationes ad Excell. Dni [Georg. Adam] Struvii
Iurisprudentiam Rom: Germ: forensem - Cod. Durlach 196**

[S.I.], [17. bis 18. Jahrh.]

[urn:nbn:de:bsz:31-261539](#)

Durlach 196

B. C. J.
Institutiones ad Exordium Instruc-
tum Jurisprudentiam Rtm.
Aem: Stoensem.

Zurh. 196.

DE METHODO

Scrivit in methodo analyticā Juris-
prudentia sit tradendū? Respondet
affirmādo, q̄via est disciplina prá-
ctica; distinguendū tamen est in
in methodo univerſalem et particu-
larem. Concedo quod priorem, nego
rato posteriorē, q̄via saepe in spe-
cialibus titulis admiscetur metho-
dus hypothetica, vid. Gebhardi de principi-
is: conclus: 10. n. 28. et seqq.

¶. Titulum. I.
Jurisprudentia) Scrivit, qualis prae-
sentia hoc loco intelligatur? Respon-
sion legislatoria, nec consultatoria
et judicaria, q̄via decernit justū
et iustum. l. n. ff. h̄ijs tite.

Hj. O Siemerg in questionib⁹ illustra-
y, q̄via saly eis: est finis Jurispru-
dentie, hinc consultatoria intelligi-
tur. Respondetur, distinguendū
inter finem internum et externum
At finis externus non ultimus. Et
Hc dicuntur legum conditores
primitiviter legislatoria, vid. l.
23. ff. de Procur. De responden-
tur

act. 3.

fit hoc non ratione constitutionis
sed interpretationis, Struc: evolutionis
(controv. pag. 2.)

Romanorum) Salutatut ita ratione in
traditionis et originis, quia a Romanis
manis ad nos hoc ius est derivatum.
Assumpserunt autem principes non
ex coactione, sed libera approbatione et
ne, quia tunc temporis Saxones
non dum imperio pertinet. Ita
ri potest ex assumptione Paris
(anonici)

Germanica) Ratione applicationis,
quia rejectis in utilibz obsoletis et
obsceris, autem ad forum Germanum
cum applicavit.

Forensis) Non in sensu speciali, quod
tenguntur pro hoc vel illo loco
generali, pro omni eo quod pertinet
ad forum.

SIT I. De Iuris prudentia et Iustitia

A. §. 1
Juris prudentia Proviritur an Iuris
prudentia sit necessaria? Reponit
detur affirm: quia ll. sunt necessaria
hæ autem sine explicatione
sunt nullius utilitatis.

obj. 1.) Sistum et injustum cognoscitur ex iure naturae? Et genera-
liter concilio, specialiter vero rego-
natione. Politica docet applicationem
ad societas concilio, ad homi-
nem et causas in individuo nego-

et in divinarum et humanarum sc: quatenus
potest de jure et justitia certa illas res
trahiri existunt non quatenus cognoscantur,
hinc an Princeps etiam pro
hunc objecto habeat res divinas? Ep.

quod externum non inter-
nam. Ex epis quod si littera circa
articulos fides dentur? Et tunc
competit ipsi iudicium decisionis
theologis vero discretivum. vid.
Fieyler. de jure maj. diss. 5. th. 8.

Scientia Intellegitur Practica,
hinc colligimus, quod sumatur in
senso generali pro disciplina. vi.

Frauenh: dph. f. swendend. ad Ekol.

Res sumuntur generaliter, quatenus
dicta facta et omnia negotia
contineuntur.

Injusti et iniusti) Injusta ratione ei-
tationis et declinationis, sicuti Ethi-
cus scit, quod sunt vitia.

Boni et equi) Coniunctim sunt se-
nenda haec verba, quia exprimunt
normam aequitatis ac justitiae per l. 17.
f de L. Hahn ad Wels in hunc locum.

10 1.2.

L. 1.) an Ll. etiam obligent interiores hominis actiones s. actus. L. ordinarie nequam distinguendam tam est inter obligationem ad compescere et ad poenam. Datur obligatio ad culpar in conscientia. Et inter actus internos ad. v. g. Nombris in iure. Moribus in iure. iurisdictio in iure. Iustitia in iure. Procedentes et minores; quoad priores etiam datur obligatio in foro externo, viz. l. ad L. Jul. maj. Contra Styk. dispe-
re jure feus. c. 1. n. 22.

L. 2. An Justitia recte dicatur, intellig
vis Juris prudentia? Ex exten
siva non semper est in natura pfectum,
testate. Interpretatio vero scilicet iustitiae
authentica, quam dat Principiata et
upialis, quae haurienda est ex cognosc. In
fudinib; sed doctrinalis, fine regetur
Iustitia interior vid: Arusp. exerc: 2. f. 11. red. p.

27. *Ph. S. 3.*

L. I. qualis hic definitur *Justitia*? ^{re ius.}
non *civilis*, sed *moralis*; qua plan
huij loci esse non videtur test. ^{et Cap.}
in Comment: ad f. et quid ad h. t. n.
Civilem vide in 3. s. *definitam*.

to. d. 4.
An divisio in universalem et
particularem sit legitima? Res affirm:
trifugia multiplici modo aliquis potest
se justificare. Dicis: Universalis includit
alij menses virtutes qd. Rx. concedo, quod
materialiter et quaerendae non diffe-
rentur tamen formaliter s. quod
in cunctis modis videtur. Evolutio
trahit. s. Ex. venientib. ad EKolt.

to. d. 5.
Voluntas Distinguenda inter voluntate-
m qualificatam et sibi relictam.
Primum intelligimus. Communiter per
qualificatam intendunt habitum, cui
ententia alias subscripti, at vero
actus intelligenda est actio ex voluntate
conveniens, quia Juris prudentiae
objectum non est habity, sed actio. Et
consistit ea in externa Legum obedi-
entia et actione. Clem Schmid de
cognit. Jur. tract. 2. n. 1.
Imperpetua non semper quod executio-
nem, sed primam intentionem.

Dum cuius Q. C. In aliquis sibi ipso possit
licere ius. In ordinarie negative pio:
tate tituli ne quis in sua causa juvi-
et, et Capitul. Leop: art. 75 in non-
nullis casib. licitum est s. g. Domini
emphatyentam coram suo judicio con-
venire potest, Atius: tracte de vin-
dicta pris: a cap. 2 usq; ad finem

3

Ad d. 6.
Q. In quo consistat justitia comutatio
sive in aequalitate rei, hinc obtinet in co-
tractibus. Tercium a quo est totum
minus ad quem iterum particulari-
tate sunt tantum, grantum.

Ad d. 7.
Distributiva observat merita per-
sonarum, et hoc locum habet in pro-
missis et oneribus. Hinc queritur ar-
sonarum respectum habere licet in
re conscientia? Q. Utissimum est
si dicant mensuram poeniarum
esse arbitrium legislatoris rationum in-
perium tenetis. R. Ziegler. in di-
ce poena q. 21

Ad d. 8.
Q. Qualem in poena infligenda sit obser-
vanda portio? Q. ratione determinatione
justitia distributiva arithmeticam
ratione executionis geometricam. justi-
tia comutativa.

Q. Porro. Si delicto leviori poena gr-
vier esse imponi possit. Q. affir: m.
de C. transgressor penam sciens feci-
rit, C modo aliter tranquillitas publi-
ca ac quietus non possit. Interdum ta-
men nulla plane poena est exigenda,
si bonum publicum exigit. Grot.
Ac. I. B. et P. lib. 2. c. 20.

Notandum, quod in Hispania aequalipa-
na affectantur personae illustres nobi-
les ac ignobiles; quia tali rigidi sunt
in execvenda justitia, ut plane

4
ulam personatum resurrectione obser-
vent, sic Europeus hic dicitur p.
Ges.

Ad §. 9.

Norma sunt Circumstantia. Q. an cir-
cumstantia varietat ius? Res non tam
iustitiam actionem, mutata autem acti-
one varierat etiam iuris applicatio
1.26. f. de condicione incep:

Ad §. 10.

Q. Cur ostendenda sit actio ex proposi-
to? Res quoniam simpliciter volun-
taria est. Post enim voluntas, consul-
tatio, conscientia et Electio.

Quidnam spontaneo opponitur? Res
in vitum, vel propter principium in-
trinsicum, ob perfectum cognitionis,
vel propter extrinsicum, sive datur
violentum.

Q. Quoniam justitia sit finis iuris phy-
sicalis, vel universalis vel particu-
laris? Res Distinguedum inter thema et
hypothesiz. In thesi admittitur uni-
versalis, in hypothesi vero particu-
laris, quia plures virtutes in iure occa-
sunt sive particularis iustitia non suffi-
cit. Dicis: Num cu in tribuere est pre-
dicatum iustitiae particularis? Res
suntur h. l. generaliter, quia non cu in
possum tribuere secundum omnes vir-
tutes.

5

B.

Jur. II.

De
Iure in genere

ad §. 1.

Ius est norma a superiori constituta, ex qua actionum bonitas et malitia potia est estimanda. Similiter (1) pro beneficiis, (2) pro aequitate s. iusto et (3) pro norma superioris, ut h. l.

Superior) Est ille, qui habet maiestatem, s. sit monarchia, sive aristocratis, s. democratica.

ad §. 2.

L. qto sensu dicatur publicum? Ie ratione cause efficientis, nec ratione finis, sed ratione objecti, quia occupatum est circa actiones personarion publicam. Hanc rationem ex libris finitam mortalibus, non habet ex libris. Iustit. ob mutatam re ipsa. faciem. Vid. D. Phil. ecl. 2. Limm: in iure publ. lib. 1. c. 1. p. 3 seqq ubi in fine occurrunt questiones, quas contraferuntur in notis ad Ius publ. B. Thomae corri.

ad §. 3.

L. Quid sit Ius naturae? Ie est dictamen recte rationis, indicans quomodo homo se gerere debet erga Deum, proximum et remet ipsum, vid. Grat. L. i. de J. B. et P. c. 1. n. 10.

Dividitur in permissum et preceptum, illud habet vim mandandi hoc

o. cogendi ac manandi, v.g. amet er-
a deum suicit ad preceptivum jus
se nationis omnibus hominibus natura-
iter concepsum ad permisivum.

ad d. 4.
et n. qd. in bruta cadat jus natura? h.
N priemerg loco cit: affirmat, nos nega-
mus quia restitutatur recta ratione.
Ob. (1) Bruta abhorre a vitiis.
a iuste pistola a lispio de equis consci-
entiam. Sed h. inter testimonia dicto-
rica et logica dicit; rhetorice depin-
zitur ab autoribus. l. i. d. qd. de. zel. t.
(2) Obstat autoritas Ulpiani: h. hujus de-
finatio est improposita, accipitar enim
se pro instinctu naturali.
In 3) Urgent rebolis procreationem, ma-
iestatum adjutorium h. in sensu physi-
c. nec huc omnia trutis concedo, non m
morali.

ad d. 5.
Qd. An jus Naturae sit immutabile? h.
affirm: quia habet causam internam
immutabilem, qua est dictamen ho-
ustum et statuum.
Ob. (1) LL. civiles: h. qd. inter detrac-
tionem et mutationem, priore
estacione
facta contraria Natura. h. muta-
tur in hypothesi s. exemplis non in
fari s. praeceptis.

Ex Venerationem subditis ademptum? o
Ex pertinet ad Ius Naturae permis
sum et receptivum.

Ad. §. 6. Intelliguntur h. i. Gentes moratione
recta ratione practica gaudentes
mediante qua ius Gentium eruunt
ex principiis iuris naturae.

L. 1. Ius Gentium recte dicatur L.
Ex improprie, quia omnis lex pra
reponit superiorum. Ius Gentium
alibi obligat ex conventione juri
tum. Q. vid. Styk. axiom: ad l. l.

Ad. §. 7. Effectus immediati Iuris Gentium sun
tum ex ea deum parentes et patr
am, mediati verbis publica
focera, pacta, in violabilitas le
gatorum et contractus, hinc
Q. Quinem in Imperio competit ius in ho
bili q. eendi: Ex Imperatori consider
sentientibz statibz & in Pacif. Com. Ge
traz: monast: art. 4. §. 2. Ex sta
tibz Imperij, s. fierit offensivum pter
defensivum, modo datum facies
q. d. reca B. c. 14. §. 3.

Ex legati sunt inviolabiles! Legat. ut
groniam representant principales. tie
Ampl. Procedit hoc etiam quando Comi
tes. Limit: modo delictis non exas
dignitatem et resppnctum privilegiis
europeis. q. z. 1. 4. et dicitur:
hab. Prag: Dm Schleswig.

Q. An PR. sunt soluti legibus? Ad off.
mores civiles non naturales. Et quidem
non solum quodam vim coactivam sed
etiam altem directivam, quia omnis effi-
cientia legis dependet ab autoritate
legislatoris. V. Gerhardi exere. Iusti-
tia. p. 1. q. 7. nonnulli distinguunt in-
terior officium et personam Imperanti-
onis.

Q. An ius morale adhuc hodie duret?
Ad affirm. Distinguendum enim est
inter poenam et modum poenarum,
variat horum modus poenarum, uti
potest ex delictis contra iuram fa-
tulam commissis.

Ad 3. 9.

Q. In observantia necessario deside-
retur ad ius scriptum. Ad neg. quia
cum hoc difert a consuetudine. Nec de-
sideratur causa in pulsiva l. 20 f. dell.
Q. Ex qua forma petit sit haec divisio?
Ad neg. non est forma accidentali s. scri-
ptura, sed essentiiali, h.e. expressa
in actione et tacita assumptione. V.
Gerhardi exere. l. cit. q. 6. ubi pro-
bat quod scriptura non sit de essen-
tia legis.

Ad 3. 10.

Q. Cur acta transmittantur ad Collegi-
um Notorum. Ad voluntatem legis
notoris, vid. Cognit. Carol. art. ult.

Ob ignorantiam Judicam, pri arti
fices sepe ad munus hoc obtunduntur
mittuntur. Quid referandos affectus
Caro. in propositum: qu. n. 16. n. 11. Berl.
p. 1. conclus. 89.

Vot Epochæ in statu populari sint
seritida. h. 3. C. Ieris incerti, quod
populi pulsi Tarquinio non habuit
scriptam legem, sed saltem constituta
dines per 60 annos & acquisiti
ris, tres viri enim alteras missis
et in reliquam Graciam acquirunt
cas. L. 12 tabl. C. auti Ieris,
offerunt enim plebis vita S. et
Reperi animadversi ad Enchiridion
pon: de C. Ieris lib. 1. c. 4.

ad §. 11.

L. C. introductus sit status mona-
chicus? Et propter factiones, ubi
not: (1) quod usq; ad tempora Tyberii
complures L. a populo fuerint ro-
gatæ & senatus fecerit relatum sim-
ilactium libertatis et gubernationis
(2) quod Iti res publica dederint auton-
mate P. P. & ipso dicta Praetorum
etiam fuerint approbata. Hujus
status t. 3. v. antur Epochæ (3) Impera-
torum gentilium ab Augusto usq; ad
stant: M. & principum Christianorum ex-
rum a Constanti usq; ad Theodosium
juniorum, et (4) Imperatorum eorum
qui se gruntur usq; ad Justinianum

Convenitudo dicitur alias fuit non fin-
stum, hinc Q. an deroyet Legi. 4.

7

Hinc
ad d. 12. q. va sit longa convenitudo
lo disting. inter convenitudem
introdicendam et introducendam, major
et latitudinem datur autoritas legis, ad pot
a cœcum latam convenitudo vincit. vix
prius erit exerc. l. cit:

ad d. 13.
q. sc. utmogeni et continuo na
terupti, hinc Q. q. sit actus vide
nter ad convenitudem: Ap. non nulli
rum peregit duos sufficere. Sed q. via
insufficientes sunt, ad elicendum fr
item legis iudicis consensum, prig
nitio iudicis deciso relinquenda
Phil. eccl. lib. 1. eccl. 27.

ed quale tempy desideratur? R. non nulli
utimant se annos sufficere, ipsimet
namen fatentur, in constatudinibz a
icujus praguditii non procedere.
hinc itetum determinatio iudicire
ingranda q. id loc: cit:

ad d. 14.
q. duplex est effectus convenitinis. L
duplex videlicet legem vel ex tuto vel
ex parte q. inter pretari legem.

Q. an dies canon: hodie habent aliquant
im: lo afirm: gravem agitati et
uti divino non expignat. Benim

est assumptum tangram constat
et ex libera voluntate, & confirmata
one Ferdin: III. et Leopoldi confirmatione.
Hinc valet per modum juris consi-
pti preprimis in doctrina de appropria-
tione et in causis matrimonialibus.
ut. Cart. p. 1. C1. d. 2. n. 4.

L. Arz Atq. Jasperii possint condere
lx effron: Valentek in territorio ob
superioritatem territorialem, posse
est analogum majestatis.

Ad d. 16.
L. videlicet Iuris circa statuta
gramvis per se videlicet statuta
Collgium pertinentia ob confirmationem
Iuris communis, ut amēne
consuetudine ad diem non subsunt
iuris specialis confirm: a Principe si et
sit data, et in observantiam venient
int. vid. Cart. l. 1. Lepros. 48. n. 11.

Ad d. 17.
L. iuris speciale preprimis sit et
damnum. lx quia iura specialia et
posteriora derogant generalioribz
oribz, hinc ius sacerdotum derogat in aucto-
rato juri civili.

Ad d. 18.
Occasione agitatis L. an detur cass
pro amico h.e. an index uni parti
gratificari possit pre altera? lx
negando, quia secundum iura deci-
dendum.

l. 10. c. de legat: sed distinguendū
inter affectionem private et publicā
ex persona. Logitur hac et plures alia
l. 11. de affectione private persona. De
cēdē nō intelligitur gratificatio ex ene-
micitate, sed ea, q̄ae fit ut habitus respe-
ctu meritorum sit. Crolut. Arv. p. 24.

ad d. 19.
Vesta fuit usq; observanda et signifi-
catio civilis, non naturalis v.g.
apud iure notat dignitatem, hinc
eret ut tribuitur caput.

Complexus est Interpretatio: 1. tri-
plex 2. declarativa s. simplex, ubi
verba et mens s. sententia Legum
egri solent, & eis saltem declaran-
tur. 3. restrictionis, quoniam verba
restringuntur propter mentem le-
gis et intentionem legislatoris
l. 14 ff. De Ll. 3. extensiva s. am-
pliationis, quoniam propter intentio-
nem s. mentem legislatoris verba
eis similes applicantur. l. 12 ff.
De Ll.

Unilli quartam speciem addunt
2. correctivam, sed sine re, quoniam
magis restrictus, quam exponit.
Arv. Synt. l. c. ex. 2. th. 47.

ad d. 20.
Letre) Intelijuntur præjudicia, hinc
l. an præjudicia faciant jus? Co-
donarie negando interim tamen non
facile ab his resiliendum, quia ex-
tifici

fici in sua arte credendum modo
varient circumstantia. Interdu-
samen via iuris obliquent. Virum
qua jure non faciunt definita
si semper ita ex iusta causa paret
judicatum. Berlich: p. 1. Concl. 9. f. 1.
Observantia vel concernit causam
decisionem, et hoc sensu cum cognitio
studine coincidit, vel modum moralis
ordinem in iudicio procedendi est.
posteriori hoc sensu vocata stylus
viae, qui sub cognitione concernit
prehenditur. In dubio, si de singulari-
ciali observantia non constat. In manu.
Civis, inferiora iudicia debent obser-
vare superiora. I. fin: D. de Satir. 11.
dat: Ad. §. 21.

Personarum iura est triplex objectus
secundius juris s. objecti tria capi-
ta, quia omne ius competit persona
nisi de rebus mediante actione pro-
pria. In primario iurisprudentia restabat
tendere actiones. Hoc non. Sed sagita-
tem in subsidium, si quis motu propria
pro ea qua debet, denegare videtur.

tit. tit.

de

Jure personarum.

ad §. 1.

Personarum non sumuntur in sensu physi-
cico vel metaphysico quantum notat. P. fin.
sunt enim viuum intelligens sed in sensu
civis. fin. 4.

tates) Et i. naturalis i. adventitiae
ecclasticum priorem homines dividuntur
in masculos et foeminas, natos et na-
rituros; ratione posteriori in liberos
et servos.

2. Virinam intelligatur absolute posi-
tus vacabolo hominis: Ex servus, quia
a civilitate persona est, sed saltus homo.
vid. l. 32. f. de L. f.

ad. 5. 2.

3. An foemina melioris sint condicio-
nes quam masculi, ap. exinde quod pri-
uilegia, quia imbecillitati sexus sectur-
endum. l. 2. d. 2. f. ad Sc. Vell: Nego
deteriora officia; arcentur enim foeminae a
debetibus officiis, l. 2. f. de L. f.

2. Quando sexus est dubius ad quem ho-
mo sit referendus: Apud praeven-
tum, quia a posteriori fit determinatio.
vid. f. de statu hominum. Quod si mul-
tum preverat sexus: Ex adhibenda
estimis inspectio medicorum, qui obser-
vata electio est in situitate, nec sex
postea mutandus in alteris praeci-
vitum.

3. Si nascituri habeantur pro iam na-
tis: Apud affirm: in casuis comitium eo-
rum concernentibus, modo quod nasci-
tur viri (Quos possint differri, etc);
non agatur de comodo tertii vid:
Kolt. ad h. 4.

4. An mater gradiva posse compedi

Ad practandum iuramentum? h.
in praxi negatur in theoria affinitas
quia damnunt inde non iminet per
tui; aut relegatio in loca dista
pore hyemis, fugitatio et fortuna
nocent nascituro, vñer. p.s. dec.

Ad d. 3.
Q. An party optimestris sit legitima-
m? h. s. aff. Provocat vero ad
menem mediorum consummatione
falsa est hypothesis hanc ex exercitu
Hippocratis; contradicunt enim
Iachias in Questione medico-
galibus fit. 2. qv. 2. n. 4. B. D.
mon in Greaco Lys. Dr. Bodinius iste
in disputate medico-legality, quia capitula
pam tribunt partim falso & semi-
narum computationi, partim illic
tae coniunctioni et conversatione.
Etoniam vero haec nostra sententia
cum autoritate legislatoris confirmata,
hinc prior adhuc obtinet in fictione.

Q. An partus in principio mensis
julij mortem mariti edit? sit legitima-
m? h. Dr. Styrk. aff. in explicatio-
ne Lauterb. modo sit bona illi-
ta fame ac virtuosa vita.

Q. An monstra inter literos numeri
dat? h. effim: modo speciem hemi-
nem non mutaverint, did. Altho-
a Carande in tract: de parte
gitimo.

ad d. 4.
An offici jure libertatis operas
impar pro certa mercede elocare possint
et ratuscunq; velint? h^y aff: b. u. c. loc: Ex
cottitate tamen domino eadem mer-
cedem offerenti praelatis prerogati-
vem est concedenda, carpf. lib. 1. h^y

ad d. 5.
An manumissio mittendo ex credito-
rum sit ipso jure nulla? h^y affim:
via est contra L. 1. s. C. de L. Fi-
at autem olim manumissio l. solen-
itez in sacrosanctis ecclesiis, per
testamentum ac per vindictam, mi-
us solenniter fater amicos ac per
pistolam. vid v. 1. l. de libertinis et
mentar Vinnii u. h. l.

ad d. 6.
An in servitatem quis se dare possit?
neg: secundum Ius Sax: potest fa-
cere quis se ad carcerem propter
debitum obligare. vid. Dn. Phil. eccl. 8.

TIT. IV.

Secunda personarum divisione,
et potestate dominica.

ad d. 1.
Uigilis f. an dentur subditi sui
uris? h^y aff: non abolute sed
secundum modum & ratione ad-
ministracionis sed ratione acqui-
tationis. Nam liberi et servi acqui-
runt dominis ac parentibus.

ad. 3. 2.

L. In iuris vita et noxi olim habuerunt
domini. h. ap. teste n. Tacio 86.
pedanei 16. mortem a seruo per
fratam quadrinquenti occisi fuerunt
serui lib. 14 annal. c. 42. ave
hot pro et limitatum ad causam
stat Conspitacione Antonii d. 2.
de iis sunt sui vel alieni iuribus
famem propter nimiam sevitiam
nisi conditione vendere coacti
Hoc ob nimiam sevitiam dominum
vntur iurisdictione. Phil. eccl. 34.
L. In servio olim habuerint peculia
et affirm: ex coopta dominorum
conservationem. His omnia
acquirantur, dominis acquirere
modo factum ex iusta causa, vid.
Brum. ad 1. 2. f. 19. lte

ad. 3. 3.

L. In hicie detur liberum in servos
caſtigandi du. h. neg: hinc ob saltem
tum potest exigi cautio de non offendendo
quoniam et actio injuriarum
speciale delictum contra dominum
vel dominam iusti tef: Mac. 24.
par Lubec: lib. 3. c. 18. art. 10.

ad. 3. 4.

L. Cum homines proprii dicantur, for
h. non ratione personarum, quia
possunt condere testamentum, star
in iudicio ad operarum. Statu
servit: perf: lib. 3. c. 10. hinc dic
tur portio et pertinencia fundi.

Quam tribendum mitium horum
proprietorum? **h**. a pleris yassi-
natur. **Codex** vero **Franconum** Legi
id Leibnanni Chron. Frider. lib. 2.
20. **Archie Regent adhuc in Borussia,**
Uesia, Livonia, Krichen in opere poli.

ii

viii. 121. ad. 8. 5.
h in Saxonia Electoralis opera
receptorum de loco in locum exten-
sione queant. **h** neg: quia sunt res obo-
lone, hinc non extenduntur. **O** notius duo
eccl. officia at domicilia. **O** gramoris fra-
pzes dividant feudum. **Carp. lib. 1. 157.**
h Notius operas iniitis rusticis me-
rire possit. **h** neg: quia prastando potest
uti ab initio fuerint permisae. sicut
rusticis a operis et petunias obli-
vitis contracte datur electio. **Carp. lib.**
h 56. **Otar. p. 4. Dec. 133.**

h Quomodo in determinata opera sint
determinanda? **h** **O**bservanda sunt
consuetudines loci. **O** consideranda
sunt alia onera. **O** serpentatio
ruricorum et **O** ipsa prædia.

h **A** re rusticis cogi possint ad custodiæ
returnam l. diutinam. **h** neg. Secun-
dum Ius civile, aff. secundum Ius lxx:
plet: et quidem, si conservatio, pater
el necessitas ureat.

TIT. V.

Patria potestate.

Patria potestas est res competens pa-
tri in liberis. Fundamentum sunt
iustae nuptiae, hinc deficiens hi-
ficit P. P. f. s. f. de ius voc:

ad S. 2.

Subjectus) Quid habuerunt ius vita
et necis, hoc ie datur modica castiga-
tio filii verbera mediocria pare-
nes inferentes plenam carceris ex-
leyationis poena puniuntur, si
atrocissime percosserint parentem,
putatione nigra manus puniunt
Carp: in princi crim: p. 2. qv. 100
2. Si filius patrem tenetum impun-
occidere possit. Q rey: Q via ju-
naturalia pere civili toti non p.
sunt l. 8. f. de L. f. 2) nulla adesp-
cessitas, ut se poluat paterno sang-
ue, qvia ab aliis perfici potest. 3) aratu
cedientia magistrati deinceps dimic-
non debet extendi. Knichen in op-
pol. p. 159.

Athenae) Latio qvia respectu hujus
peculii filii familiæ habetur pro
patre familiæ l. 2. f. ad St. Chac
et quidem ut detur remuneratio
impenso toti reip. Angaria
Qum fructum 3c. respectu adventu
qvi filii acquisivit l. a matre, l. a po-
sota

re extrema. Portio paterna dictis
eccliam propositum, et respectu
ius pater habet proprietate etu-
structu, grandiu est in viuis.

12

ad. d. 3.
Eponuntur hie officia et parentum et
benorum. Hinc. L. an mater viuo mari-
proposita liberis alimenta repetere
offit. Hs aff. quia tunc temporis non oblit.
abatur ad alimenta; hinc defat animu-
mari, namque protefatio non querit
distributa. Repetenda autem sunt non
liberis, sed a marito.

Stinet in Eclt: Sac. I. l. hoc obtinetis
gas non potest petere usum fructum.
Exigitate famam tantum, quantum
alimenta necessum; Letniam in
subsidium tantum alere tenetur l.

var. d. 4. f. de agno: l. aleu. lib.
L. evaniam poenam statuere posse
in filium? Hs dicit: noster delicta
raviora et leviora. In his obtinet
exigentia paterna, in illis tradere
venetur iudicio, in filium excedere
potest tft: Phil. eccl. 65. et 56.

ad. d. 4.
Hic: Supra d. 1. adduxit saltem me-
tras ep. Rg dicit: in hoc positionem
et exclusionem. Unde postio me est
ulterius exclusio. Ex epis: l. un. l. de
migratitud. migratudo dicitur causa
matriae protectionis. Sed hs aliquis est
cedere in P. R. propter migratitudinem
huius primi constitutio pp. Concedi-
D. my prig.

TIT. VI

de
Sponsalibus.

ad d. 1.

L. An hodie necessarium defideret
Anha? h. Neg: sufficit enim natus
missio, vid. Definit: Hinc nonnulli
spectant ad bene esse, ut per ibas
evidenter probentur sponsalia,
p. 8. Dec. 49.

L. Si nulli semper habeant omni
sponsalibus? h. si desponsationis
gratia non ratione tantum dona
dati, Lauterb: de Artha thef. 94.

L. Ad quem artha spectat secundis
ptiis? h. De Jure Civilis danti et parvuli
restituenda, debitorem in soluto debitu
to pretio pignus repetere potest, apud
pluribus in locis persona cui
ta relinquitur Causa: infraad: eod.
p. 2. Def. 51.

ad d. 2.

L. An liberi in p. p. non amplius ex
tentos opus habeant conserva
ly neg: De Jure Rr: l. 25-f. Derit
p. mpt: aff. vero de Jure Sax: licet
etiam parentes liberioris alimentanda
negaverint, exportaverint l. crassis:
ter tractaverint Causa: l. e. Definit:
et. 9.

L. An conservo etiam factis in summa
reficiat? h. aff: sit autem regula
do

annulum, porrigitudo dextram et
reverendo oculum, Nejert Col: br:
ent: ad h. t: ph. &.

13

ad h. t: ph. &
? ad h. t: ph. &

? ad h. t: ph. &
? ad h. t: ph. &
? ad h. t: ph. &
? ad h. t: ph. &
? ad h. t: ph. &
? ad h. t: ph. &
? ad h. t: ph. &
? ad h. t: ph. &
? ad h. t: ph. &
? ad h. t: ph. &
? ad h. t: ph. &
? ad h. t: ph. &
? ad h. t: ph. &
? ad h. t: ph. &
? ad h. t: ph. &

? ad h. t: ph. &
? ad h. t: ph. &
? ad h. t: ph. &
? ad h. t: ph. &
? ad h. t: ph. &
? ad h. t: ph. &
? ad h. t: ph. &
? ad h. t: ph. &
? ad h. t: ph. &
? ad h. t: ph. &
? ad h. t: ph. &
? ad h. t: ph. &
? ad h. t: ph. &
? ad h. t: ph. &

ad 8. 4.
non quod concubitus). Latio, gratia
ta ex post facto tolerantur, que
initio non permittuntur.

Concretus) Hinc ex facto conser-
sumitur, cum non fornicationis,
matrimonii gratia adducta corporis
presumti enim semper militat propter
meliori ac nobiliori, Brum: ab:
f. h. t. it.

Innotit haud tenentur) Dicis: Habeas
ius queritum, nemo autem privatus
suo iure? Et dixi: est rite sed etiam
et partem legam, hac regula expedita
canda est de parte loca, leviori potest
eo potius delinqvit contra iura priuata
non descendum, quod ius ipsi sit
ritum per illicetum concubitus.

Caranqvintas et affinitas ita
ter se different, ut prioribus con-
stitutis per generationem, impo-
rioribus per nuptias.

Nuptiae in linea recta in infinito
sunt prohibita, sc. quia semper
servatur respectus parentum et libellicum
rorum, s. sit in linea ascendente
s. descendente, hinc cautelam ac
Aibeant Patores, ne proclamentur
hunc personae conjugi prohibita
et bona officiantur a reperione.
2. An ob coniunctionem spiritualen
gratior fuit, etiam impeditur

versalia. Ap. nego de jure hodie mo¹⁴re canonicum et civile secundum
na est cognatio iuximaria novae
a Lubholz diff: 2. th: 3. Brum: ad.
dhunc tit.

ad 3. Q.

vitio linea collateralis nuptie) sive cognatia ex utroq latere, ita si ex
militia conjugatione legitima s. iuxihi-
bina, quoniam semper repugnat ter-
tudo naturalis.

(sive a patre parentis) Sive respectu pater-
terius ex sola immoicitur fraternitate, a comuni fijite, eo gradu
remittit unam facit carnem, hinc etiam
reguli Vto gradu inter se differt, merito
etiam prohibentur nuptiae, quia hono-
ritas naturalis in nuptiis potissimum obser-
vanda venit. vid Ex. th: 3.

dispensatio ad 3. 7.
Q. Quoq licita sit di-
ispensatio? q. eo usq quo usq per
missit ius divinum, q. me nec papa
nepos Confessorum circa gradum pri-
num collateralis aequalis dispe-
nsare valet, quoniam ius divinum
utias inter fratrem et sororem
et filios habet. Proximis, cu
nulli inferior circa legem super-
ris dispensare possit et vel legis-
lator humani circa legem divinam.

Fratres et Sorores) Q. An inter fra-
trem et sororem committatur incestu-
ris naturae q. negando, quia

eadem regulam in linea recte
computat gradus: Vto sunt ge-
nerationes, tot gradus
sunt, generata persona adiicit gr-

Dum ista linea vero collateralis pur-
civitatem videtur eandem restrictio-
gulam; cum e contrario Ius canonici
binas significaret, quoniam prior ad
lineam collateralem aequalem habet
Vto gradu alterater distat
a comuni fijite, eo gradu
distant inter sc. Posterior
ad magalem pertinet: Vto gra-
du remotior distat a comuni
fijite eo gradu inter sc

Distant. Computatio vero f. sic:
in hereditatibus, can: autem in ma-
trimonialibus recepta.

In affinitate ita computatur
Vto gradu quis est marito emeritus
in consanguinitate, eadem gradu
exenti ejus est conjunctus in affi-
nitate et versa vice.

Et hic ingestus petinet ad solos auctoritates
centes & effectus causa sc. reverentia
naturalis inter fratrem et sororem
siqureter quod prima mundi aetate
non fuerint conjugia legitima. Dicis:
ut tamen gravissime hoc ob crimen pa-
nivit gentes? Ap. l. dicit: inter orationem
sem primariam et secundariam. Causa
primaria fuit et Pudonia et idola
latra.

2. homodo coiceantur fratres et sorores
ob commixtionem carnem et
subsequens matrimonium? Ho-
monio res ipsa virginis cadendi et
perpetua elegandi sunt quamvis
præterrant, se ignorantem commixtionem
in eo gradu esse prohibitam. Caro.
l. cit. p. 4. C. 23. d. 13.

3. In affinitate dentur gradus? Ly-
proprie non l. 4. d. f. de gradu: bens
tamen in sensu analogico l. 10. pr.
de grad: hinc quod gradus consanguini-
nitatis quis attinxit maritum, e
gradus affinitatis attinxit uxorem, et
vice versa.

Sponsa patris) 4. In prohibite etiam
sunt nuptiae quod sponsam fratris.
secunda nuptiales (1) quia coram
deo pro conjunctis habentur
quia fratrem duere non licet, et
nec sponnam propter connexionem
inter affinitatem et consanguinitatem.

ad 3. 10
fr circa privigni viduam non sit con-
tioneessa dispensatio. ly secundum non-
ad nullorū reg: ex lez. c. 18. filii dicit: in-
nuer carnem imēdiatam et mediatam,
conferentes, valere gradū carnem im-
st. mōriatam, alias enim nec licet
mōrērē sororem ducere, qvī et unius
effet carnis usq; ad utrum et remoti-
res gradus extēndi posset, qd est
brūdum.

sponsam inde jumento si suspicio
in eam dedit se liberare posset, apri-
dicti s. defuncto non fuisse agnōta.
Brum: ad. 1. 2. C de mōstros. nupt:

ad 3. 13.
Ad secundum geny facit hoc Car. q.
Eanc objectionem qvia liberi matr-
nonium mire non possunt se recip-
entes? ly m liberes est idem san-
vinis fluxus, qvia ex eadem fi-
nt sanguine, non ita m parentib.

ad 3. 14.
Contra signum q. qn inter conprivi-
mos nuptias sint licita? ly regi-
secundum nonnullos, secundum nos
aff. Vid. f. Dicis: non detegere debe-
mus nuptiam filie uxoris patris
vid. lez. 18 v. 16. ly diff: inter
filiam ex priori matrimonio adductā
ex secundo matrimonio in lucen-
tia mōritam. Sermo mb: est de priori, pa-
ribitio loquitur de posteriori.

15

q. An comparatio nuptias illegitimas possit facere legitimas? ^{ad. 9. 17.}
Hoc non est, sed ut alii abstinenter
ant et eo sumptuoso custodiatur lex. In re
nuptiam nuptias primi gradus inter-
cent.

2. An aliquis possit ducere sororem
sororis? Secundum ius natura-
litatem videtur esse matrimonium
quia alias fratres vel ignorare
ius naturae vel contra illud mat-
rimonium celebrasset. De Jure di-
res nōdum decisa, b. 1. 15. v. 1.
Ex prodicto Borgoñetus dicitur
celeris contra statutum The-
ologum sententiam affirmativam,
quod licita sint, desiderat, sic. Tolle
in casib⁹ conscient: sed: 2. c. 16. v. 1.
P. 62.

3. An per mutuum dissensum recid-
u liceat a sponsalibus, si neg-
Cicis: quicquid per mutuum con-
sum ex constitutum illud per mu-
tuum dissensum potest disoluvi-
tria eadem principia sunt constituti-
tibus et restitutio, sed lex
accidit nisi tertio ius sit quartum
et i vero deo queritum et regis
est ius, hinc publica autoritate
solutio non est suscipienda, sic. Matthei
vium. part. 8. Dec. 210.

16
Puritatem ac benedictio sacerdotalis;
et solennitas accidentalis; ac vero
requisitum esse. Quid. Distinguendo
inter jus modernum et antiquum
in primis forma essentialis adquate con-
istebat consensu habere vero necessa-
rum requisitorum est benedictio sa-
cerdotalis.

Ad. 19. Quid. An major requiritur castitas in
ponsa quam in sposo? Pro Carphine-
ando hinc utrum sexu aequalis detet
se castitas vid: Prudentia eccl: I.
Def: 119, cui sententia etiam sub-
tribuit Autor noster. Finchlaus ob-
serv: 30. num. 85 respondet affirmati-
vam, quoniam scil: sponsae et amissum
adorem nihil decedit respectu spon-
sori, nec sponsos alteri prejudicet,
provocat ad l. g. d. de fate homi-
num, ad l. s. C. ad dictum Tertull. vid:
Unigenitueri Exercitationes Justiniani-
meas exerc: 3. Quid: 8.

Quid. an per furoren dissolvi possent
sponsalia? Quid. affirm: 8. Huiuspen-
sum tamen prius inter anteceden-
tem et subsequentem, curabilem
et incurabilem.

Quid. An impotentia tollat sponsalia?
Quid. affirm: quia solit vinculum con-
jugale, quod tamen non intelligi-

C.

dum est de actu, consensus etiam
concupis facit nuptias vid simm
de impotent. Conjug: Cap. 5. thes. 1.

Q. Deinam morbus tollat sponsalis
ly omnis morbus impediens cohabit
tationem, v.g. Epilepsia, Paralyse,
Morbus Gallicus, hic trahunt etiam
in signem deformitatem v.g. si na
sus alicui fuerit præscitus vel oculus
effossi.

Q. Varum pars facta resolutione
propter nimicitias irreconciliab
les impensas solvere tenetur
pars innovens plane liberata. Ea
solvenda quæ causam dedit remis
tutioni vid. Chv: part. 5. Decim 16.

Q. An prior sponsa accedent illi
cito concubitu ad posteriora spon
salia cogi possit ut admittat sponsa
Rp neg: Ratio rationam priori
via passa est hinc juri etiam sa
menanciare valet. Hic fuit in
testate sponsi facta illico a priori
ratio de liberare nisi consentiat sponsa

Q. In poena afficiatur sponsus q
posteriorum sponsorum carnaliter co
gnovit si prior eum admitterent
lit? Rp plibz poena infamia am
perpetua releyatione. Q. In poena
ipsam tenet sponsam sed: posterior
et carnaliter cognitam, si conscientia fu
rit hujus rei.

an posteriora sponsalia per tene-
ctionem sacerdotalem consumata
ubisstant affirmative facit actor
quod quia primum est contra leges
aut ipso jure nulli & per no-
nita sponsalia Deo iamjam ius gra-
tum ex Jure Canonico restabuntur
de moribus nostris minime partim
& favore honestatis, partim ad de-
linanda scandula.

17

TI. VII.

ad. 3. 1.
In tripla vita coniugio Dicis datur
in iuris contractum ex. I. qvam primum in-
tentio non semper ius ad ultima
executionem. Exceptis refrenatio cupi-
latum est finis, ad Cor. 2. I. ac-
cidentaliter non essentialio.

Placitiontur nuptiae per sponsionem
ratificantur per consensum, confir-
mantur per copulam carnalem id.
mon: be impot: Conjug: cap: 6. H. l.
Car cause matrimoniales in Consi-
storiis ventientur I. qvam partim
civiles partim ecclesiastica sunt.
id. Herbrecht. Ed. 3. f. de Patr: P.

Ar nuptiae ad perpetuam virginita-
tem contractae sint licite. I. neg: qu
sunt contra finem matrimonii, qui
est rotulis proœatio, id. Knicken
in opere Pol: de societate nupt: p.
36.

ad. 5. 2.

Q. Quinam amy in contrahendis nuptiis hodie sit observandus. L. p. d.
Iure Can: in spicatur habity corporis secundum Ius Sax: masculi & facile ante annum decimum octarum amittuntur nec foemina ante 14. m. oj expeditates deferare restant vid: Carp: in Iptud: Confist: l. 2. D. 10. n. 18. Notandum tamen quod mystis neuntis non tantum habilitas physica veram etiam mens sex civilis sit observanda quoniam in omnibus actibus suis reip: proba sit promovenda hinc illi qui inhabiles sunt ad conservandam familiam non sine utilitate sunt admittendi.

L. An religio diversa impedit matrimonium vel contractum dissolvi. R. Dicitur: inter hereticos qui sunt inter ecclesiam Calvinianam et Papae quia sunt in ecclesia, vero de ecclesia recte ad unitam gradus pagos et Turcos contrarium dicendum, quia sunt extra ecclesiam. vid: Chonitig part. 2. Ayam Consilii Tridentini.

L. An matris etiam consensu respiratur. R. affir: de Iure Sax: dicit quod si patris consensum matre non conveniat R. triarius patris pravalet, vel con-

iliatio petenda est a Conf. vid
Philippi Eccl. 6o.

18

Iuxtam est finis trix proclamati-
onis. Lx. Vt honestatis gratia & ad
remotenda interna nuptiarum impe-
dimenta. Hac proclamatio non pre-
stat ad efficiendam nuptiarum, aeg-
rel coactari vel ex iusta causa
consentiente principi plane omis-
ti potest.

ad. §. 4.

Haec poena afficiuntur liberi non
terrantes consilium parentum. Lx.
ad dimidiam t. totam legitimam
exhortari et carcere mulctari
possunt.

(Pro legitimo) Ut favorem partus
disugria facta parentum non debent
disciprocere ius qui in utero sunt, & quia
poena afficiuntur parentes erga
immon liberi.

ad. §. 5.

Lx. An polygamia sit licita. Lyne-
cogando & pugnat cum iure nature
conjunctio unius foeminae et plu-
rius marium, non contra, quia
non seorsim possint obtinere fi-
nem matrimonii vid. Tieberg
ad Lanfettum p. 438. & cum
iure divino ubi circa Patriarches
dicti regendum in poenam in exem-
plis et praeceptis manifestatam.

3. cum dure civili qroniam hodie
gamia et Polygania sub poena glori
tis est prohibita, vid. Philipp: et al.

ad 3. 6.

2. Ha nuptie secunda post mortem
conjugis s. iterata sunt licite
aff: vid. I. tamen miser viduum et
viduam vidug proterlapsi 14 die
bus ad secundas nuptias prope
cione posse nisi de honestate
ferat; latio, quia confusio san
guinis non est timenda. Vidua
annum expectare debet, quiete
menda est confusio sanguinis.
si absentia l. continuo morbo vi
l. juramento probare possit se
vidam non esse, vid. Carp: l. cit: def.

164.

2. Si licita sunt secundae nuptiae
quamvis uxor promiserit priori
rito, quod non velit denuo nuba
Rp affir: qroniam favor matrimonii
mortis nullis pactis costringi
test.

ad 3. 7.

2. an properandum sit ad processus
defectionis. Rp neg: praeprimitus
ex probabilitate absit causa, nam
hoc in perpetuum uxori mariti
expectare debet, doneo de morte
fa constet vid: R. 118. cap. II. Effec
autem hujor processu proper defen
ctionem malitiosam est privatio con
jugis, hinc quamvis defector redi

alit, tamen matrimonium de nos mitu
revera respicitur.

2. In unius sufficiat testis. *Lg affim:*
i. 6 phares habere negavit modicę
et persona omni exceptione ma-
rit, h.e. ut habeat omnia regis-
ta testis (3) modo circumstantia
vitam concordent. *Admituntur*
vitam consanguinei deficientiby
litis, gen et interdum pars super-
ter ad depositionem juratam admis-
itur vid: Corp: 1. l. Def: 164.

2. An uxor possit compelli ad pro-
fana debita conjugalia *Lg affim:*
propter finem et essentialē et ac-
tūtentalem, hinc si uxor l. ob reneg-
em l. ob aliud corporis vitium na-
mipotes explose suum officium ac mu-
nitas ea propter cum aliquā con-
vivitbat extraordinaria poena locū
maneret.

3. Si ex potestate hoc inferatur ali-
quacutatio. *Lg Modica a verbiby*
progra ab ingenuis alicaa sunt abstinent,
mariti ob scvitiam tenetur case-
nare de non amplius offendendo et si se-
parare pergit, separatio instituenda
potest grad torum et mensam vid. Corp:
Dec. Tim: p. 1. q. 1. n. 54.

Bonorum Vales non solum in dota-
libus, verum etiam parafernality.
Purē comuni tamen fructus parafen-
eralium non competunt marito, sed

19

ab eius heredib⁹ sunt restituendi, si
fauer volente uxore consumpti fuerint, nulla datur conditio nisi na-
tus sit locupletior factus id. Brum:
cent. III. Dec. 10. n. 6.

Operas L. Fuxor ad operas artificiales v.g. & huius via ihon, tunc ma-
ioran in huius donis cogi possit. Neq;
nisi mariti colat illud vita genit
eq. Vnum et in Tisitan, in
ilicis vnta, in dubio tamen omnia
qua regiruntur ab uxore durante
matrimonio spectant ad maritum.
Dicitur: ad Ius Lubec:

L. Fuxor semper teneatur sepon-
titum. L. aff. nisi fiat ex manifesta
malitia. Dicitur: & etiam re legatum
de nonnulli absolute affirmant alii
tamen hac addita limitatione nisi
repugnet liberorum educatio est
tus re familiaris.

ad 3. q.
Quid est actio praepenalialis h.l. q.
qua queritur an sint coniuges; etho
protatur ex calendario ecclesie
co.

Possessorium Dicitur: quod inde fluit,
Hic pendente neutri litigantium
construetur sicut interdictus
L. An liberi ex pleia matre et pa-
tre nobilitati re vera sint nobilitati
Ipse quia exaudet nobilitatem ipsi, adhuc
poterit illeches v.g. summi summis erant
canonicatus ecclesiarum cathedralium
non admittantur.

TIT. VIII.

20

Q. Ad. 1. *Si Dots sit necessarium reguisitum respectu nuptiarum? L.* Dots quidem presumunt matrimonium necessario sed non matrimonium semper dotem habere posteriori recte salutatur accidens. *Concordatius vid.* Knicker in opere ita. Pol. ubi ostendit, quod veteres Germani nonnullam plane dotem filiatus concilivavit, ex Tacito de moribus Germani. C. 18.

Q. *Graecam cautelam h. l. sint observare.* Ad. 2. *Sponsus sibi propicere debet ante nuptias de dote propter onera matrimonii sustinenda; sponsa vero sollicita esse debet ante nuptias de dote propter onera matrimonii sustinenda; sponsa vero sollicita esse debet de donatione propter nuptias ob securitatem dotis.*

Ad. 3. *Germ. Mitziffi, Zaynrofti, Ditz et alia in dubio magis presumantur parafornalia endotalia. L.* Parafornalia quia constitutio dotis est res facti, hinc non sufficit nuda dictio, sed regiritur ut mentio fiat rem nomine dotis in matrimonium constituisse translatam. Dicis: quid de iudiciorum dicendum. Ex primis nihil dixerit, tantum tamen dotem secundum marito constituisse prasunitur,

F.

quantam dedit primo, secundum
57. cap. 5. vid. Brum. part. 3. Descr.

*Arguere mortuo patre l. ad mōpi
redacto.*

Q. Exemam sit norma dotis? R.
cultates et dignitas ubi non solum
patris dignitas, sed etiam mariti
intelligenda fuit.

Q. Car propter ingratitudinem prin
ri possit dote? R. qvia solit natura
debita.

Indigne viro v.g. si nobilis vir
ignobilis vel infani nupserit.

Mater sed deficiente patre et
alias non detur occasio nubendi ip
si spendorum familiarium.

Q. An modica petius quam nimis am
pla petenda sit dos. R. aff. (1) ob
riculum imperiosa uxoris, mittendu
m illius enim nihil est, quam foemina
diver teste Ius: (2) ob iactaram patra
monis, largam enim deriderat
donationem propter nuptias vid
Knichen l. l. p. 71.

ad. 3. t.
Q. An mariti tunc dotalia immobilia
possit alienare? R. ordinario neg:
si Uxor consentiat et alii
uxoris urgeat et (3) proutrum sit
mutile.

Q. An estimata data res immobilia
nare possit? R. aff. disting. tam
an estimatio det facta taxationis

in renditionis gratia, si prius conser-
vante uxore, si posterius sive ex-
is conseru alienationem suscipere
potest. Finis autem taxationis est,
et sociat maritus quale pretium pro
realacione sit restituendum.

21

ad. 5. 4.

Q. Si Dux filiatus nobilitus ex feudo
sit landa. moritg. Sax: affirm: Defi-
cientibus 1. non sufficientibus bonis allo-
cialibus moribz. Ameranico nisi here-
ditas sit ampla semper ex feudo est
anda. Unum tamen datur Dux ex feo
ogram si hereditas fuerit exigua ad.
Ver. ad Iur. Lubec: part. 3. p. 363.

Q. Si disparitas detar in quantita-
te dotis postmodum quicquid familiis
illustres? Ap. affirm: in fam: March:
Brand: 12000 flororum mit vir-
minis simili huiusmodi. In fortiorum
hereditate. Sax: 20000 flor. Spagnoletto
cum Sax: Viteb: Doh: Georg: 15200
Duch: Landgrav: Hassie scilicet filiis ab
20000 flor: Holst: Duc: 20000 flor.
in fam: Wurtembergica filiatus primo
peniti 32000 flor. Ita nunc pro
destitutus, quod tamen summa in
aliqua genitorum filiis ad 20000 au-
reos moderata id: Mylerum ad sum-
mum part: 8. Dissett: 5. Theis: 14.

E qualis scilicet propriar affectionem
dotis.
Dominium scilicet civile competit exon-
hinc vindicare potest eam, nec moritg.

habet potestatem alienandi. Naturae
et dominium tribusorum et maritum.
Dicit si uxor habet dominium non
habet hypothecam, qua in re propria
hypotheca constitui non potest, quod
est contra factum. Sed ex Dicitur ne
quod profid est iure singulari eton
mum. Atque loquitur de posteriori
nobis de priori.

L. Si restituenda sit dōs cum fructu
perceptis? H. aff. potest solutum mat
rimonium, id dōs quos ante matrimonium
solutum percepit retinendi
nisi statuta loci. pacta contra
gīum videntur. Id. Bruni. Cent. III.
Sect. 6. Dicit quod ante mutationem matrī
cīum usurpāti restitutio dōs pe
ti potest. H. aff. veritate sed ad
usopiam mentito, quia caro dōs in
voto securō seniori exponēta et
maritus ex fructu abeundū. M. l. 2.
C. de iure dōt:

L. An omnes impensa utiles sint
restituendas. H. diff. inter eas, quae
ad perpetuam rei memoriam exte
nt quae directe ad fructos collige
dōs faciunt. Prioris sunt restituenda
de dō. i. penult. C. de impenitenti
re dōtale factis. Voluntaria qm
vis voluntate uxoris nisi facta p
one repeti non possunt, quod de
singulare est.

ad. 5. 8.
In quibus uocis consistat dotalitium?
In uulnere marie in duplicitate videlicet part.
Const. 42. Def. 2. Interdum in obam.
In duplicitate quo casu tamen dos a dotalitio
absorbetur, nec mortua vidua ad heredes
revertitur. In Saxonia indistincte hoc
observatur, nisi per pactum aliter pro-
spectam, liberum tamen manet uerbri
in gen. neglecto dotalitio dotem repetere
volent. Vid. Styk. in tract. de Success. d.
ad. 5.

Ad. 5. In dotalition ab agnatis vidua
temper præstandum et concedendum.
Ad. 5. modo non fuerit exortitata, alias
nam enstringitus secundum conve-
niens loci.

Ad. 5. Qui præstandum a vidua, si nicta,
tendi parte constitutum sit dotalitio.
Quod inventarium est confitendum,
et secundem hoc fiat restitutio et que-
ra sunt ferenda et collectae solvende.
Notandum quod vita luxuriosa dotalitio
se privare possit vidua.

TIT. IX. Ad præm.
Divitium sumitur vel in senia generali;
vel genitio dividitur in divitium in specie
et repudium l. in senio speciale, quatenus
videtur patio contradictingitur, ita ut prij
fatu de nuptiis, posterius vero de sposalib.
ad prædicetur. Vid. Secund. ad Ecol.
et quidem tit. de repud. atq. divit.

Ad adulterium sumitur s. l. generaliter
quatenus includit etiam aliud delictum,

q[uo]d fides conjugalis violatur. & cu
y. Sed omnia r.

L. In propter adulterium semper fiat
solutio matrimonii s. divorcium. L. a
nisi Tacite t. expresse a parte legi sit remissum & nisi ab altera parte latet
crimen etiam sit patratum, tunc emis
datur compensatio quodam interesse
privatum non publicum.

Ob malitiorum desertionem latio
fiden[t] frumenti non est habenda. Fides
fiducia Naturalista ex J. St. tertium
modus vel p[ro]t[er]racem debitorum
jugalium dereligationem, vid. Selteng
de ux. Hebr. 1. 2. c. 3.

Propter impotentiam s. antecedentem
non supervenientem et artib[us] Magici
preparata[m] intelligit A. Dicte solu
adulterium soluit nuptias y. vid. Uta
19. V. y. No. unig positiō non est alk[o]h
exclusio. Demide Pauli logicitat de um
tio actio reliqui modi spectant ad
passuum. ad. s. 3.

L. In obsoletam deflationem contingit
Dissolutio? q. Reg: non facile nisi sim
ilit in pregnanta vid. A. L. 93. et Dec
marry in doctrina mor: Ap. 9. 9. +.
Sed ubi de virginitatis miciois exar
ne et prostitutionis difficultate agit De
cis: vid si pupillary eam compre
nit. ex. Tacite iuri suo remuneratione
detur vid. Corpz. 1. c. Det. 197.

Dicte: quod si pars notens sine reatu
lo se contine non possit: s. poena p[ro]

cunaria ipsi imposita mysticā minysa-
lēnes sunt concedendae. Quod præterea
injungendum, ut mutet dominum solum, et
nos se conferat, ubi ejus turpitudine nondū
innocuit. Nec autem innocens annum
expectare debet a te goam alii nubat,
ne confusio sanguinis committatur.

23

ad. 9. **Q.** Dicitur an matrī dederit causam se pa-
nitioni a uxori. Si posterius illata factū
restituere tenetur, si prīm non solem
filiata, sed et pro conditione persono
sufficiētia alimenta suppeditare vult.
R. Primum ad D. et fidei L. 08. Soluti
matrim: Nullum quod quod ad actum
debetarimū facta separatiōne quadro-
delegum et merorū matrimoniorū ad huc
sicut validum ac firmum, hinc ne etripi-
ti transire licet ad secunda vota, et
alii cohabitaverint adulterii cri-
men incurruunt, gravissis extraordi-
naria poena saltem habeat locum.

TIT. X. DE LEGI-

Imitatione

ad. 9. **Q.** Si hoc omnes filii illegitimi legi-
timari possint? **R.** aff. Olim enim pre-
metabat legitimatio ~~ad~~ filios non natura-
ler s. ex concubina natos, quoniam vero
tale naturales filios habere nos admitting
hinc nec distinguimus an ex concubina an
ex meretrice sint nati, procedit etiam
quondam adulterinos et incestuosos; uti
principiatur, ob favorem p̄petu. Disentit
Knuden in Op: sol: de P. P. 10. 157.

L. An legitimatio videlicet per mortis
mettre mortis articulo contractus
s. af. viae consensus non concutitur
et neptis vid. L. 80. D. de R. S. nisi
fratris suspicio subdit. v. g. ad ex-
tendos legitimorum a successione (c) non
mortibus nullum perfectum remanet
amplius possideat. Vid. Gail. I. 2. Obi.
141. n. 8. Hahn. ad Wekerbecc. et
dem ad tdi. de his, qui sunt sui alti-
tioni juris.

ad. §. 3.

L. Unam detur effectus hujus legitimati-
onis? s. fuit regalis ceteris O
titus nominis appellantur voluntatis
agolihi. Tunc scilicet per fictionem
iudicam (c) ratione confirmationis
in usum. Opificis et beneficii
ratione iurium admittuntur ad Colle-
gia Predicatorum et Opificum vid. Obi.
part. 3. Dec. 15

Effectus secunda species hic proponitur
consistens partim in sublatione ma-
tis. in abrogatione iurium.
L. An actio in injuriarum conveniens
possit, cui legitimatum nominat opificis
s. aff. Prosterea etiam conveniens
potest ad poenam in instrumento legi-
timacionis expressam, l. condicit ex L.
l. actione in factum

L. An legitimati etiam in feudis suc-
cedat? s. ordinarie nec acti ab ipso
feudi domino consentientibz agnitis
agitentur. Si feudum novum est
desideratur consensus agnitorum, si en-
goum desideratur, via ipsius iam est
jus queritum, vid. Myley in Genealogia
cap. 25. n. 11.

TIT. XI.

Quidam est finis adoptionis. qd. introducta est propter sterilitatem matrimonii.
In Filium Non semper in filium fam: quia illa adoptio est imperfecta alia imperfecta. Prior constituit filium fam: ion posterior.

24

ad d. 3. iudicis nihil potest dividere in se ipsiusq. nec adoptio in adoptionem & h. sumitur generaliter quatenus est factum divisione specialiter quatenus est membrum divisionis, ut recordum et divortium.

Principis Quidam in statu populari populi auctoritas desiderabatur. Devoluta tamen vero omni potestate in principem per legem regiam auctoritas principis recessarii est regis ritum.

Q. An etiam hodie? h. sufficit auctoritas magistratus sub quo quis arrogatur.

Q. Si in regnis et feodi etiam adoptanti succedant? h. ordinarie neg: quia adoptio non tribuit nobilitatem sive except: apud Knichen l. cit: p. 168. ubi memorat apud Longoquardos in usq. suisse ut abscissione capillorum perficeretur adoptio probat exempla Pipini & Luitbrando Regis Longopardbrum adoptato.

Non dissentio Q. An absente etiam adoptare possimus? h. sufficit concensus facibus rebus posteri rationem parentum in quorum potestate est sufficit conservus facibus secus in auctoritate. Notandum

G

quod frater fratrem adoptare non potest naturam non est possibile
fratrem posse generare, ad dotoe au-
mitatur naturam vid. Hardrecht
§. 5. I. h. t.

ad. 3. 5.

Q. An ab avo paterno possit fieri adoptione
perfecta? Isp. aff. modo ejus pater p-
trix potestate facit solutio, quia olim
nepotes erant in potestate avi.

Q. An per imperfectam adoptionem
tribuitur successio ab intestato? Isp. y
nisi fieri emancipatio l. in testamento
solane praeteritus. Cquinque fatus
frituenda est querela inoffestam
quia non est pars familie, sed sub
affectione paterna ut filius habetur

ad. 3. 6.

Q. Unam regrisita desiderentur
unionem protium & Isp. (i) facultate
exacta cognitio, ne fiat ipso fraudem
alterius & conservi magistratus, a
excludentiam dolii presumptioem
(i) praesentia eorum, qui habent jus
succedendi. Extra hos casus non
valet unio, ita ut ne affines pro
cognatione admittantur vid. Gail. 1.
obs. 125.

Q. An haec unio procedat quod omnia
bona? Isp. neg: Sed saltum quod omnia
bona, hinc aliunde ad covenientia et
peculiaria excluduntur v. g. sub
dicti, Amor mortis Leyata, introdi-
cta enim est mortis, hinc fricco

obliganda secundum fuit. Av. non procedit
ad L. nunciam de pactis.

TIT. XII.

25

Sed mortem ad. 3. 1. scil. naturalem de civili-
clementia agitur in 3. 2. Dicis: cui tollatur
super hanc mortem? Rsp. gressam illa iusta
que persona coherent regulariter p-
mortem tolluntur, secundum Art. 12.
ap. 20. (E) quia sublato principali tili-
bitur accessorium.

ad. 3. 2. Si per ceptis diminutionem tollatur
patria potestas? Rsp. Dicitur: inter effectus
priviles et naturales, valet quod effectus
priviles. Locad naturales mandat libertate
Hinc pater relegat nihilominus filio tene-
tur suppeditare alimeta.
Maxima quia tollit id quod est maximum
libertatem, et can hac etiam ci-
ritatem.
Media, solam tollit civitatem non libe-
ritatem.

Ar. filii. Id est ad Christianorum con-
versus in patria potestate esse desinat?
Rsp. scil. in his quae ad patrici con-
motum tendunt. vid. Wurmser in
nucleo Controvers. l. 1. tit. 10. Controv. 2.
Clericis excepta dignitate Episco-
pali. Hinc collegium, quod Monachorum
non habet a potestate patria. Obj. 6
Tollit effectus patria potestatio, quia pa-
tri non amplius acquirit. Rsp. non est forta-
ris sublato sed suspensio. Obj. 6 li-

berat a curia Ep. a patria P. vid. No
81. in primi. q: sedis monachorum saltem
spectat ad dignitates, monachi occi
servis equiparantur. vid. brev. in
Syntagma: Arz. Cio. exerc. 3. thes. 76
L. da patens filium monachum vindicat
ac revocare possit. Ap. aff: hoc con
cimy ex ilibato patria P. in uero.

L. ^{ad d. 4.} Logando dividatur et mancipatur
secundum Ius Civil. Ap. In anti
quum et novum. Ita fieri per tri
pli cem imaginariam renditionem:
Huc erat i. Anastasiana mediana
Descripto Principe perficie de
iustiniaria desiderans testationem
a magistratu coram quo expedie
tur.

Emancipatio est actus quo liberi con
sentienter e patria P. dimittuntur.
Effectus privativus consistit in deneg
tione alimentorum, positivus vero
ut sibi non patri acquirerent.

L. ^{ad d. 5.} Logando hodie fiat emancipatio.
Diff. inter filios et filias. Filii gran
vis nuptias celebraverint, quoniam
non habent propriam et separata
economiam, tandem sunt in patria
potestate, modo degant in aliis pa
ternis, et mense patris fruantur.
Aine sequitur quod Ephorus in aca
demi studendi gratia degens, quam
nihil exigat a patre tamen sit in pa

tria potestak, et non prius factus
restitutus quam proprius constituerit donum
amicorum. Quoad filios aor procedit
potest si maneat in convictu et cedibus pa-
tris, quoniam diversa est ratio, ne
amiculi simul et patris et maritali pa-
testati sit subjecta.

26

TR. XIII.

ad. d. 1.

(ies) Dist: inter cives et civitatis sub-
iectos posteriores sunt restici, qui
vadent iuribus quidem civitatis com-
munitas, non autem singularibus,
civis vero regunt in praesudictum tertium. Va-
t. Mav. part. 3. Dec: 65.

L. Qui competit potestas dandi ius civi-
tatis? Ap. Principi, ius autem recipi-
endi cives tribuendum est inferiorma-
nistratui, vid. Mav: ad Iud Lubec: l. 1.
Dicit. 12.

Q. Quoniam sint praestanda ab eo qui re-
ceperit ius civitatis? Ap. tria (i) Notes
et honesta nativitas probanda est, et
salveda est certa pecunia summa
praestandum est juramentum fidei
civitatis, vulgo sive oaths oris. Ap.
Q. Domodo dividantur nobiles? Ap.
in mediatos et mediatos, hispectand
us mediatus ad imperium, et hoc pertinet
utilitas Francica, Svecica et Rhenana.
Hispectant ad Principes Comites et
principes imperii statu. In Schrift aleo-
ript Landarachos priores convenienti sunt

in camera Electorali prosseriores repa-
tinent ad Leges potest. Notandum
quod tempore Caroli M. nobilitas non
fuerit hereditaria, quare ad huc ho-
die in Diplomatibz adhibetur formula
Quoniam sicut dicitur in Cod. Noviss.
mon.

ad. 3. 2.

Q. Ex quibus fundamentis nobilitatem
Doctorum protare possumus? R. ex
insignibus, si subhanc omn. specie
concessione unum omnium scilicet
(2) ex titulis, (3) ex iuribus, possun-
tur utriusque constitutre totalitatem et ad la-
mentum admittuntur.

ad. 3. 3.

Collegium. Q. In facultas meundi collegii
pro habita competat civibz? R. ney con-
seruare collegia luxetur disciplina publica
ex speciali debet esse permisio. Tamen
haec collegia per se illicite etiam sunt
dæorum collegia vid. chath: Stephani
de Juridict. l. 2. p. 23.

Q. Potest ne inferior magistratus con-
dere ius meundi collegium? R. nega-
misi. V. restringe imone mortali
coherendo principis hoc ius acquisi-
derit. Nea sufficit ordinariae consen-
tientia magistratus inferioris. Notandum
quod resoluto ac extinto per mortem
collegio siccus accessent imperanti, quo
niam a summo hoc capite impa-
travit suam autoritatem ac valorem

Q. quando pro extinto ac separato habeat
colegium? q. quando singula memoria
super decennium separatis sua posside.
erant bona.

27

ad. s. t.
Factis scilicet propriis non alienis hinc hi-
eri et ilicito concubitu nati non sunt ni-
tames.

Dñe deputata pro infami habenda q. p.
uy: quoniam scilicet non templa facit, sed pa-
tit, nos tamen putamus quod haec deci-
sio restringenda sit ad stuprum violentum.
An infamia laborantibus fides sit haben-
da in hoc modo testimonio? q. dicitur: inter
infamiam juris et facti. Notatio infamie
eris nulla plane habenda est fides; infamia
vero facti aliqualis vid. l. 3. s. d. de
testiby

ad. s. e.
An vulgo possit esse norma infamiae
potestis? q. neg: hinc s. dicit a sud bonorum
sunt graver viros v.g. Infamia facti non
est quando dicuntur gloriosorum, q. dicitur.
luris soni vocem suos ad hanc enim
oyendi formulam caute revertere potest
D' vocatus in querendo in modum viduum:
dilectus fons si vocem suam Prost.

Q. An infamis ad duelum se ipsum pro-
vocare possit? q. neg: quia impudicitia
est ei qui integra fama praudit est
et quia infamis a militia non acci-
pelluntur vid. Freberg de existim:
3. n. 19.

Primum ex voluntate delicto infamia? q.
ex dolore, quia dolere est male infamis
q. g. obfutum et apinam etc. Confite-
re dicitur. et r. D. de suspicitione ubi speci-
lier requiritur ut in condemnatione dol-
mentio expressa sit tacta.

ad. 3. 7.
Q. Si relegatio etiam inducat infamia
L. q. si ex facto famoso originem
hit. Nam uer delicta non infamavit,
nec relegationis poena famam minor
potest.

L. Prox homicidio culpatio fluit infamia
L. Reg. quia non ex lata culpa felix
diligentia sed ex dole fluit infamia
Dicitur: lata culpa dole aget paratur
inflare? L. Dicit: inter ea criminalia
et inter ea quia efficiuntur pena
cuniaria, vallet quod postiore.

L. An carnifices sunt infames? L. 20
ex parte rei et secundum veritatem
quia sunt administratores iusti
Opinione tamen hominum pro infamia
habentur. Hinc non facile admittitur
ad collegia officiorum quiccumque con-
versantur. Vnde. Carp. in pr. Crim. 4

137. n. 35.

L. Pro filii Pictoriis laborent infamia
R. neq; nec leuis nota macula, quia
huius geng parentum liberis non est op-
pendum, praeponit sibi non facilius
sunt addicti.

L. An fiat infamio ducens ab alio em-
pragmatam? L. neq; quia nullum fa-
turpe committit. Facit enim operum
sericordie secundum ius can: cap:
zo deffione.

ad. 3. 10.

L. An Princeps possit per restitutionem
tollerare infamiam? L. aff. modo sit re-
futatio plenaria, h.c. tollens non tantum
effectu infamia, ne amplius ipsi opponere
concedens omnia iura antea posse
tar.

+ Tollitus tamen non ipsorum infamia, sed poenam v.g. relegationem vetum est
effectu infamia, ne amplius ipsi opponere
concedens omnia iura antea posse
tar.

TIT. XIV.

modo accipitur h. l. caput? L. in or.
civili gravem notat statum, hinc con-
cordandum est axioma, ubi omnis nulla
status mutatio, ibi nec capitii demis-
utio.

28

(vitis) Notanter ita dicit A., quia omni
status adventitio originem trahit ex

C. ad. 3. 2.

(atus) Letinimus priorem definitionem
majorum perfectionem, amissio enim
urum est sententia consequens mutati-

tates.
An remotio servatoris sit Capitii de-
minutio? Lp. neg: quia dignitas non ma-
iat statum civilem, nisi remotioni ad-
creat infamia. Dicis: quod si servus fu-
rit manumisitus? Lp. nec haec Capitii
diminutionem inducit, quia non est mu-
tatio non deterius.

ad. 3. 3.

(Maxima) Hoc speccat servitus poena
eodie plane efficit, quia per poenam
nemo fit servus secundum A. 2.

2. An hodie rigeat deportatio in insulas?
Lp. quomodo haec poena non sit sublate,
comme tamen locum invenire non
potest, quia Iupp. noster non amplius
et in insularum Domini. Frequentatur
tamen adhuc in Gallia et Hispania.

An sit bannum gravior poena Depon-
tatione? Lp. aff. Deportatio enim tol-
let saltem terra civili, bannum vero
iam Juris gentium privilegia, quia
privilegium impune occidere

H. potest.

Q. An relegati p[ro]p[ri]ez ac famili[us] iura ciuitatis amittant? L. dicit: inter simplicitatem regatorum et eos qui cum infamia sunt relegati. Priores non amittunt iura ciuitatis, hinc liberos retinent in potestate omnium possident beneficia ciuilicia: priores et famili[us] iura ciuitatis amittant, hinc respectu illic territorii, ex quo relegati fuere talium testamento condere possunt. vid. Philipp[ippi]. 1. 1. et

78. n. 5. ad d. 5.

Q. Si minima capitis deminutio habeat usum? L. Tutor nosker negavit eius emancipatio pro capitis diminutione non est habenda vid. Syntagma Gril. ad prof. tit. thes. 66. Disserit tamen Aranchius, quia adhuc hodie emancipatur ex patria potestate dimittitur vid. Disserit: 17. thes. II.

XV

Q. Quod modis accipiatur vocabulum ^{ad d. 1.} ^{pro} iudicij? L. variis modis (1) pro danno vid. L. 2. d. 10. d. ne quid in loco sacro, (2) sententia a superiori lata afferente inferiorib[us] pra[et]judicium s. exemplum (3) pro actione, quae altera est eminentia vid. L. 48. de publicis iudicij (4) pro curiacionem i. questionum, quae in fine ad alias prius sunt decurrentes, (5) pro peculiari genere actionum ex iure personarum fluentium.

^{ad. 5.} Actis realis duo habet regisita (in)

pectu actoris jus in re, hoc fluit s. con-
sideratur potius per dominum, posse
nominem etc: (2) respectu rei, possessio-
nem, hinc generali nomine dicitur vin-
dicatio.

29

Actio personalis) (1) Obligatio desideratur.
2) Datur tantum contra debitorem, ex-
cepitur tamen heres, contra quem etiam
atur, quia representat personam de-
tuncti. Dicitur generali nomine condicione.

Mixta Comuntur partim ex jure in re
partim ex jure ad rem v.g. hereditatis
petitio vid. polura exempla §. 20. f. de
pet.

ad. 3. Tu actiones mixtae medium constituant
speciem 2. tertiam inter reales et perso-
nales? Rsp. ney: Quia duo tantum in jure
comuntur genera actionum vid. Vinnium
d. Inst. 3. 2 de Act. n. 11. Imm. Swendus.
d. Ekolt: p. 1146.

ad. 3. Romano defendi possunt actiones preju-
diciales tangram peculiare genus actio-
nem? Rsp. 1. Dividenda sunt in prajudicia-
les et non prajudiciales, priores ortum
rahunt ex jure personarum, posterio-
res ex jure rerum, de quo in libro secun-
do et tertio. 2) Non prajudiciales dico-
duntur in reales et personales, priores
sunt ex jure in re, de quo in libro se-
cundo; posteriores ex jure ad rem, de
quo in libro tertio.

ad. 3. Si haec definitio sit genuina? Rsp. aff.
differentia omnia est petita partim ab ob-
iecto reali, quod est status, partim ab

objeto personali, sole contra ilum, p. 1
statim efficit. Et ita contra iusti-
tor exceptioni praesudiciali, qua reg. 1
excludit actorem, ne nobiliori causa
fiat praesudicium.

ad. d. 5.
2. An contra iustitiam etiam detrahe-
praesudiciale? Lp. aff. modo non oculi
negat se esse iusticium. Si autem con-
stat, potius datur rei vindicatio. Ig-
noscimus hodie vindicare iusticium.
aff. modo (1) non semel a villa facit? 2.
missus, modo (2) vindicationis non ob-
prescriptio. vid. Claro. part. 4. Dea-

ad. d. 6. et. 7.
2. An actiones haec recte dicantur per-
sonales, et an haec sententia a liemen-
ratio sit demonstrata? Lp. neg. hoc
dem probavit, quod suavit ex Jure
conarum, minime vero procedunt per-
sonales, vid. Wendend. ubi probat haec
sententiam, contra Delt. p. 1148.

Pro agnato sic dicitur habet potissimum in
validus ubi agitur vel de successione legi-
ma vel de testula legitima.

3. Si mulier iurata in assignando patre
fides habenda? Lp. aff. modo sit integrare
fides, alias ne iuramentum quidem suffi-
cit.

2. Si probatio quod ad patrem directo ali-
fieri non possit, viri per iuratum matris
depositionem? Lp. concedo naturaliter, 1
vulter enim est pater, quem fuisse dem-
onstrant nuptiae.
Pro alimenta? 2. Si pendente lite Aupri-
teneatur ad alimenta? Lp. aff. vid. Corp.
Leff. v. n. G.

pe provisio etiam infant i fieri debet, modo
in me contra ipsorum militet. Hic si in
aga esset. q. p. ex decretam provisionale
x bonis ibi alendum est infans; vid. Capit.
I prud. eccl: l. 2. def: 242.

30

vomodo filatio secundum Marsarium
et procedenda? q. Uprobandum matrimonii
in fuisse contractionem, cum esse ex hoc
iatum, et amittenda est confessio utri-
us parentis.

TI T. XVI.

ad. 3. 1.
Qut acceptio vocabulum tutela habet?
q. (3) U pro tutela administratione vid.
L. 23. f. de regal. I. q. pro onere perso-
nali p. fin. d. 1. ff. de oneriby et honori
3) pro jure tutoris in pupillum d. 2. f. h. t.
Sed acceptio est hujus loci.

ad. 3. 2.
Potestas sc. amicabilis; qualis paterna
ist nor rigorosa; qualis herilis
Q. Quod nam sit objection primarium tutelat
p. Pupilli qui noncum adimplevit pubertate
is amor, et tamen sui juris factus per
norem patris, finiter tutela pubertatis quia
in masculis est spatium quatuordecim anno-
rum, in foeminae et aetatem.
Eadem modo
procedit secundum Ius Feudale in perso-
nis nobilibus, quia ob defectum specialis
positionis Iuris feudalis Iuris civile est
supercedendum vid. Trykig in Compend. Iuris
cud. p. 122.

ad. 3. 3.
Qualis tutela in dictoratu locum habent,
in testamentaria, en legitima? q. Nonnulli

regnant pro legitima provocando ad
flare in Bullam, et quidem cap. 7. §. 2.
Vid Limnaeum de Iure publ. l. i. cap. n.
Alij pro testamentaria provocantes ad
bertatem ultimae voluntatis vid. Frechen
de Test. Electorum. Decisio ita faci-
da, Dist. an status Electoris in discrimi-
natur per tutorem legitimum, an non
si prius obtinet testamentaria, si post
nus legitima.

L. An juramentum ^{ad. 3. 4.} hodie tenentur
stare tutores secundum allegatam
nationem politican? Lg. neg: portio
quidem secundum recessus Imperii, se-
per monibus cesare dicit (arcpf. p. 11)
Conf. II. Det. P.

ad. 3. 5.

L. Ac ob effectum personae idoneae et
conveniri possit magistratus Lg. aff:
contra illum datur actio subordinationis.

TIT XVII.

ad. 3. 1.

Dicis: confirmata non habet omnia regris
testamentaria, qm. min. accurate ad il-
lum referuntur? Lg. hocce tollit defectus, in
deum post confirmationem, qm.
defectus sunt dublati, testamentaria
annumeratur.

ad. 3. 2.

L. Si pater ex herede datis etiam testa-
mento possit dare tutores! Lg. aff: per legem
4. D. de Test. tut: quoniam finis tutio
est defensio personalis, non solum ad

istratio bonorum, ad revellenda autem
annua argumenta. Sist: 6) mater bona
proficitia et adventitia (et) inter esse
tunc et existere, quia mox non existat
heredes sunt tamen tales, quia ante
nuditam hereditatem nemo exhereda-
tur censetur vid: Dm: Frēdēnd: ad
colt. p: 647.

4. 2. Ad per testamentum paternum h.e. mi-
us solumne etiam valeat? q. af. modo
unpligrem ex literis ceteris tutorum dede-
nit, extra hunc casum contrarium fa-
uit (arpf: l.s. p: 51. n. 4).

ad §. 3.

Si quis literis tutorem dederit, ad eti-
m nepotitus dedisse presumendum? q.
f. non autem procedit quoad filios. Dic:
stat lex s.t. ff. de Verb: sign: ubi di-
xitur quod filiorum appellatione omnes
ibei continantur? q. valet, quod favo-
abilitia non odiosa; Quis tutela autem
er odiosa est, praeponitur cum nepotib;
non inferatur prajudicium, et de facili
lii tutores iustis constitui queant, vid.
Igorsim ad alleg: legem de Verb: sign:

ad §. 4.
Si nascitur etiam denter tutores? q.
af. Si autem vivi non nascantur, con-
tra tutorem datur actio negotiorum ge-
torum, non tutela.

5. 5. Si unam usus fuit ex hac confirma-
tione? q. quid ante confirmationem tutor
periculum pupilo obvenias non tenetur
resarcire, per L. 12. d. de Confim. tutor.

Dices: possuntne persona nobiles etiam
stamento dare tutores? q. a. non
solum agnatos, sed etiam extraneos.
Quae art. habiles. Straderus scripsit
quod etiam principes etiam produc-
tunt, graminis hic proximi agnati excep-
tio non adeo sit tutta. Leonhardus
Pöbel de Tut: Dect: et Deocal: cap. t.

ad. §. 5.

Cur ad matris constitutionem regimur
per confirmationem? q. via hereditatis
vix negrit nisi simul filium hereditatis
instituat, mod ultra legitimam inscri-
atur. vid. 3. 4. Iust. cc. Test: tutio
Ostat lex. 4. C. h. 4. Per 15. verba
50 let non impuniti judicii necessaria
temporalis confirmationis, sed arbitrio ipsius
relinquit. vid. Brunn: ad hanc L.

ad. §. 6.

V. g. Si nemo ex testamento heres-
mo ex eo auctoritate hereditatem
unter et tutela et regata vid: Brunn:
ad hanc L. g. d. h. 4. n. i. legg.

ad. §. 7.

Datur tamen differentia ratione
nis, quia forte utilis est ad extirpationem
suspectum agnatum ex ratione cautionis
pro nimis horie omni futurum satisfac-
toreetur, quod olim securus in testame-
ntaria vid: pr. f. De latitudine Tutho
recessi Imperij de amo lxxv.
f. g. quando futurum est proximus heres,
extirpatione re leviter teste Scholt:
p. 648.

TI. XVIII.

ad d. 1.

videtur accipere pater pro administrati-
one? q. structus et quidem cum onere ali-
mentandi, nisi tempore mortis materna
liberi fuerint emancipati (arph: part. 2
int. 10. Def. 7. et. 9).

32

Q. Cur liboretur pater ab inventarii
infectione? q. via nullus affectus
incit paternum ex L. fin: C. de curat:
eriosorum, nisi (i) ad secunda vota
raneat, nisi (ii) metus dissipandi adit,
i.e. (i) sint parentes privigni, vitri-
tian tenetur ad juratam specification-
orem vid. c. lxxv: in Dissert: de Jure spe-
cificandi cap. 4. d. 17. seqq. Brum:
ad L. 26. d. de Jure jurando.

ad d. 2.

videtur datur remedium contra volo-
am administrationem patris? q. liberi
hypothecam conseruantur tacitam in fo-
ris patris et quidem a die administra-
tionis.

ad d. 3.

In via prohibitio testatoris matrem
enovocat a tutela? q. rdy: Arg: Legi:
d. de leg: I. nisi ipse alium in specie
instituerit.
intio non sufficit, ratio via majorum
altem praebat occasionem ad peccan-
tum sive ad dilapidanda bona.

ad d. 4.

Penus est tutela, via est terminus com-
munity, differentia est petite ab objecto
de personali, quod sunt successores pupilli.
f. propinii.

proximi. Perfectionis est definitio, si ha
adherentur verba à lege multo testame
tario dato i. mortuo.

ad. 4. 5.

Q. In matre etavia et iam competat tu
tela? Sp. aff. viv. s. dicit; non sicut
patria p. nec ab intestato succedunt
se fundamentum est affectio materna
hinc in genere etiam de ceteris extraordi
naria item fruicularia. Procedit et
am quas personas illustres, hinc mat
er illustris adiungendi sunt consiliarij tu
lures. Normundus, Graffo, Rechte, Cid.
Aryk. Examea, Furius, Feudalis. Ap. 4.
Hoc paterno statio via in hoc datur
affectus paternus, q. via mater saltem
preferitur omnibus collateralibus.
Secundis mptis, statio via novis mor
tis non etiam eas liberorum, sed etiam
vitam addicunt. 1. 22. 3. leg. C. de in
mistratione tui: quin et propriam. Ge
spicte.

Q. An mater disponit omni monio rey
mere possit tunc tam? Sp. reg. gen. Attic
secundum opitatem aff. modo res
ad hoc sit integrum, et absus patet non
rit constitutus. Ad Chrysostomum C.
3. Cor. v. 83.

Non sunt fratres patrarium vide sp
Rosenthalien in genere Feud: Ap. 12.
ibis: 10. n. 20. Si dicit mater id quod
fit ratione successione et affectio
fundamentum affectus affectio nem
makem

Q. In inter agnatos et coynatos detra
rentia? Sp. s. reg. secundum Ius. No
procedit tamen saltem in allodiality

non autem in Feudalibus, quia hic
proximi agnati vocantur ad tutelam,
modo sint juste aetatis et simulta-
nei in vestiti vid. Schraderum loc.c.
p. 64.

33

Omnes vocantur. Modo sint idonei.

Proximior regens succedit procedit
admodum si adhuc minor sit, tunc suc-
cedit regens, donec frater major. Capit. 1.s.

Capit. 85.

tit. XIX.

de

TUTELA DATIVA
Quando locum occupat tutela dationis.
S. P. neq; testamentarius neq; legiti-
mus adest. & P. non adest confirmans
tot, ratio quoniam tutorum haben-
ti non datus est tutor, vid. s. 5. 9.
Iure Curatoribus it: quia in se jam sus-
cepit plenam administrationem et de-
pendentem personam, ex. altericore
tutori non potest. Vid. s. 17. de Excusatio-
ne tutorum.

ad. s. 2. Si magistratus etiam remet ipsum
possit dare tutorum? Ex. neq; quia ne-
mo potest esse simul iudex et defen-
sor auctoris l. rei. Dicit: inter ipsum ju-
dicem et collegam, procedit tamen
coad collegam.

Magistratus ^{ad. s. 2.} constituit, scil. ad peti-
tionem matris aut propinquorum l.
etiam ex officio.

ad. d. 3.

L. Conalem jurisdictionem hodie magistratus constitueri habere debent? L. in superiorum sed inferiorum. Praeterea autem magistratus ordinarius ratione domicilii ceteris.

L. Erinam habeat potestatem constitueri tutores illis qui immediate pereant ad Imperium? Sp. l. ipse Imp. l. causa Imperialis, vid. Gail. l. i. Obs. 1. n. 42. ad. d. 4.

L. Erivalis subjectio l. l. intelligatur primario et principaliter. A. noster respicit personam pupilli. Dicci: Si tutor constituerit quoad bona extritorum sita; Ap. ille iudex dabatur torem, sub quo bine vita omni quoad persona nemo vire potest, nisi dominus feudi, vid. Scholae, part. 10. s. 1. Ex his obstat tamen lex 10. d. de tutelis; Ap. intelligendum de tutori extraneo qui vultus tutelam recipit. ad. d. 5.

Vid si nemo tutelam in se recipere volit? Sp. ab illo iudice competet dominus qui competens est, hinc opus est, tenis subdianis, nisi pupilli et tutor communia agnoscant iudicem.

Dicitur: h. l. est inter Garatorem universalis et particulariam. Prior constitutus est a iudice minoris: Posterior vero spectans ad certam causam ab eo, ad quem pertinet causa cognitio.

Tit. XX.

ad. d. 1.

bonam in ipsam se facit mater non
petens tutorem? *Lg.* Non solum successio
in statutaria, sed etiam legitima nisi
mater minorem sit & nisi ipsam
tutelam suscipere velit, nisi liberi
int' puberes, quoniam Curatorem sibi
peti possunt, vid. *Stryk.* in
ffert. de success. ab intestato. *Cap. 3.*
ff. 1. d. 14.

34

Dignatio. Bile grande non petunt intra
num privantur hereditate, modo
liberi fuerint impoveres, & modo capi-
tur fuerint impediti, modo (3) gradu
benevolis non procedat.

amicus. Quoniam ea quae ad interessus regi
pertinent ab omnibus sunt observan-
ti. *Fit tamen hoc non ex necessitate*
ed ex libera voluntate.

ad. d. 2.

Si magistratus ex officio tutorem
instituere debent? *Lg.* aff. probum
ex *Jur. Av.* perl. 1. Quid petunt tuto. *Lib. 5. tit. 31.*
et ex *Jur. Sax.* *Vii Decr. Elect. Sax.*
alias enim ex Indicatu ad inter-
esse tenetur, et actionem subordina-
ram in se derivat. *Dicr.* Magis-
tratus non nisi rogaty facit suum offici-
um; *Lg.* Procedit haec objectio quod
fictum mercenarium, non vero good-
stibile, ad good spectat tutela.

ad. d. 3.

Tutor semper opus habet haec

admonitione s. an admonitio spele
ad eius officium? qd. dicit an rati-
ne remittendite an non, hinc redi-
tis non tenetur id. Dixerunt de
cept. c. 6. n. 42.

Q. An hodie semper tutela cum cura
coheret? qd. ita Germanie consuetu-
ne hodierna est receptam. Dicis: qd. in
nita tutela plane non possunt liberari
ra; qd. aff. modo statim ad hunc curatu-
rem petunt, et ab administratione ce-
rebus ad rationes reddendas offer-
antur: part. 2. Coq. II. Det. 10.

^{ad. 3. 4.}
Coountur Septendecim causas quibus co-
possunt ad petentes curatores recen-
sere Schreverus in Jur. Feud. part. 10
sect. 19. n. 174.

Sibi solutum Etiam cautela obse-
da, si quis securi velit pupillo solvi
qd. hodie adhibenda est tutris au-
toritas precedente decreto magistratus.
Istae non sufficiunt interpositio subjec-
torum, nec judicialis vigilancia
arpt. lot. c. Det. 45. et 46.

Iactiones reddenda, quando sunt reddenda
qd. de que Imperij singulis annis re-
cessum Imperij anno 1515. item proce-
dit secundum Ius Sax. nisi quod tuto-
res succedendi proximam spem ha-
bentes finita tutela hoc faciant.

Altera pars petit (ar. Lrix alias a
pupillo valide contrahere non potest.
Quippe qui oblationem petit restitu-
endum in integrum.

ad. d. 5.
erit in foro bonorum? h. via ibi praece-
der forum demicilli, ibi enim potissimum
ridetur habere animum comordandi, ubi
maximam partem bonorum habet. Va-
et autem hec ratio etiam quod alias
causes alibi sitas.

35

Si nos minor propria auctoritate
hie ec omnia possit expedire? h. neg: ob
totaliter statis. Dicis: minor tamen ad leg: Iur:
honestatus admittitur ex h. alium iti Damnum non sentit, qui sibi ipsi
usq[ue] fegendit, et periculum non in se sed in infest.
lum devolvit.

TIT XXI.

ad. d. 1.
Ob tutela sit etiam suscipienda etiam
quos habeat justas excusandi causas?
aff secundum proxim auct cum pro-
stitione; vado rem ne invicti
in remora rectitudine noscitur
falsificatione son illa Tabel
periret remodo.

hoc scide desiderentur requisita in
suscipienda tutela i. curatela. h. duo
cundum proxim, o Decretum iudicis, et
inventarii confitid, hinc cautio non
desideratur proprimiis cum sint posses-
sati

commodo probandum est docetur hoc?
per tutorium et curatorium ad:
Philippi 18. 1. Eccl: 28. n. 2. et. 3.

ad. d. 2.
ratio) At aliquid subtractatur.
bonorum res ratione quantitatis et qua-
litatis.

Fidem mereatur) Hinc si tatu*s* a*ff*iat,
quid e rebus suis intulisse non est au-
gendi.
Conveniri) C*onvenit* ad*dit* sit causa ob-
igationis.

Q. Cujus impensis configiciatur inventar
um? Ex. pupilli, art: L. v. d. de
rey: G. vid: Chynsingorum Cent. B.
Coss. v. 39.

Inventarium fieri vetuerit Danta
phores exceptions? hy. aff. 16 pep-
lus laborei mopus, et si boze inven-
tarium non mecanatur, et si alius
de retus pepitis constet, et hoc
in creditur iuramento qatoris, se pro-
de non omisisse, nec alia bona ad-
fuisse. Chav: part: 4. Dec: 8.

ad. d. 4.
¶ Si non interdum omnes in testamento habi-
ti posint ad tutelam admitti? Et si
principia sit hereditas et ipsi tutoris
constituti consentiant. Praferuntur
tamez tutissimam sationem of-
fer. Dicis: Aut modo appellantur celi-
ri? Et Honorarij, quorum munus
hoc consistit, ut in vitam conti-
ren invirant, eoz si cauz subit re-
ctos reddant. Vnde dicit: ad hunc. t.

Divisionis ad. d. 5.
In exequitate rei publicae
futoribus loci beneficium comprehendit. L. 6.
De mala administranti contra dixerint
suspectum postulaverit,
Excusioneis. Notanter addit. annullat
culpa, quoniam tunc denun. ord. acci-
dit, modo ut, qui in culpa est sol.

gendo sit. ad. Hattmann. Pistorium part.
l. 6. it. Clavi. part. 3. Dec. 192.

30

ad. 6. adivis scilicet pro regionibus & pro partibus
et quidem auctoritate publica
ut privata divisio non sufficit. Ap.
via recipitur propria auctoritate; q.
pupillo prejudicare non potest.

Beneficium expressionis si ob privatam
divisionem omnes obligantur in solidum
occum tamen habebit beneficium ex-
pressionis et divisionis. Ap. secundum A. af.
modo in specie unius culpe in administrati-
nun comissa, sic enim iustum, ut prius conve-
niat, qui culpam commisit.

ad. 7. An tatus omnia possit agere, sine pupillor
aff. Excepta procuratoris constituta
et hereditatis acquisitione, quia in
multa repre latitant mala.

ad. 8. Fatutor etiam donare possit. L. Drimarii
nisi sit persona illustris & notitiae
tamen desideratur, ut fiat ex parte
vera et ut donatio sit modica.

ad. 9. In si plus imperierit quam facultates
permittunt. L. In concordum pupilli
consensum, habebit tutot actionem tutela con-
stitutaria.

ad. 10. Si propter inducitum vitrican ducatio-
nem alii sit commenda. L. non est
non sufficiens, quoniam turum est
extrahere liberos a matre, et excep-
tionem in vitrico datur affectus paternus
et datur etiam alia causa. Ap.
f. v. g. si mater turpiter vivat.

K.

*Cur desideratur ut bona expendantur et
ad solationem debitos excitentur? L.
Loia si nomina exigibilitia sunt, peniculat
tutoris est, modo pupillus probaverit, to
pore suscepta tutela nostra nonna
tuiss. Dicis: Euid si vero facti ipsorum
contraxerit, non solum ex dolo est
culpa, sed ad diligentiam etiam tendet
vid. Capl. part. 2. Condit. 1. Det. 25.*

*Euid intelligit f. per res quae servando in
vari non possunt? S. illas, quae in natura
rati sue utilitate non cocentur ultra tra
num durare, quaeo corruptioni sunt ob
vid. Hahn: ad Wesen tecum: ad tit. De
rebus corporalibus eorum qui ab tak
l. cura sunt.*

*Prædictorum. Si pecunia semper tutoris
emptionem prædiorum collocare possit, p
videndum, an conductat pupillo, et hoc ex
conveniatur loci, tan in multis libet
bona immotilia potius sint operi quam
comodo.*

*Necessitas/ Atque non sufficit sola utilita
tis. In minor repetens rem alienam tam, p
tium restituere teneatur? Ep. af. Loia u
as locupletetur, si fieret locuplet
dum alterius damno, vid. L. 14. D. deca
dictione indeciti.*

*ad. 3. 12.
Ex quo coligitur tacita ratificatio? lo
ex facto v. q. si minor vendidit et ne
fatus fuit, modo non dolo inductus
hoc fecerit, vid. L. 3. D. de minority.*

*Qualitate rerum. Si cil servando seruari
non possint in naturali bonitate
pater Loia non proprio, sed alieno redditu
ato q. nulla restitutio.*

Q. si tenuerit liberetate, sicut enim exponere
non possit pecuniam &c. hoc caputla ab-
erranda, Ut protestetur coram magi-
stato de sua vigilancia, & ut peccati-
um in iudicio deponat, l. & i. gaudimento &
purget occasionem defuisse l. pupillum
de aliis indiquisse.

37

P. An hi texty allegati hodie sint mutabil-
i. et per Jus Novell. et videm per Am-
72. cap. 6. ubi non amplius tenetur tenu-
re ipsas resarcendas, sufficienter in cau-
sa pecunie conservatio. In primita-
tum observatur Ius vetus, nisi plane
causione substituatur vid: Lichtenau
isp: XIII. n. 2.

B. §. 15.
Si inter omnia etiam exactissima diligen-
tia desideratur? Ap. si se net ipsum obta-
mperavit tutus, et ita tenetur etiam ad cal-
lam levissimam. Si vero eligitur eam ad
aliam diligentiam, quam longe patet am-
plicioris rei. vid: Uvar: part. 4. Dec. 4.
caonatio feudi In quoniam consistit of-
ficium tutoris feudalis? Et omnia ipsi
expedenda, que tutoribus alii fur-
c. w: constitutis vid: Schrade rum part.
B. Sed 20. Dom. a Pihel in fabre
feudali c. 10. n. 45.

TIT. XXII.

ad. §. 1.

ur minoribus, quia minores actus ultima
voluntatis sind curatore exercere pos-
sunt, hinc recte minoribus tributarum re-
nti factio, per L. & C. qui testamen-
ta facere possunt.

Expresse / et in continentis ex intervallo
non procedit. ad. §. 2.

Unde autem cognoscendum, quod contra-
ctum velint esse ratum? Opus est
declaratione per autoritatem tutoris, an
velit stare conventioni, an ab ea reces-
re. ad. §. 3.

Super rebus / hinc contractum, quod perso-
na obligari possit, per L. 101. d. de Verbi
Oblig: Contractus / Quod si nullum haberet cura-
rem? Opus est / Contractare quidem potest, ast
ge regit uirtus.

ad. §. 4.
Est ex facto tutorum et curatorum et
am conveniri possint pupilli ac min-
oris. Opus est. ita tamen ut si a tutorib[us]
curatorib[us] culpa commissa, contra illas
minoribus ac pupilli patet regula.

ad. §. 5.
Si tutor aliquid emit res nomine, ex-
ne censoratur res in utilitatem pup-
illi? Opus est probamus / quia quoties fact
um ad quod tenetur, fortis censoratur
pupilli nomine fecisse / quia tutor
ad secundam / pupilarum in prædiorum
comparationem impendendam tenetur.

Q. Si tutor obligans se suay bona mea
privo nomine fecerat? Opus est / Atque
pliciter fecerit / quod et responsum ab
mit consenserit / sicut in Constitutio
dicto: / Si expressi nomine / et respon-
tione / ex proprio tenet / pupilli, ex pro-
prietate tutoris / vid. L. 9. C. / de prediis mi-
norum.

*S. In officio deposito tunc conveniri possit. Tutor omnino officio deposito
b. neg; bene tamen durante adhuc officio,
domicile non negatur recipere item pupilli
Dwente redditus rationes, teste Mario
part. s. Dec. 202 ad. §. 8.*

*Tutor omnino officio deposito
conveniri potest a pupille, et
ad redendas rationes tam actu-
rum quam neglectorum compel-
li; sed nomine pupilli tunc contra
illum actio non datur.*

38

*oot sunt requisita impetrande venia
etatis? b. (4) Ut max. vii et unum, se-
cunda decimum octavum impleverit an-
num, quod tamen stricte hodie non obse-
rvatur, ut moribus honestis et pietate
et certitudo sint praeediti (3) ut impetrue-
tur a principe i. Imperatore (4) ut pro-
etur apud judicem inferiorem.*

*vales desiderata testes, et quinam
hicuntur hic idonei? b. Constantini,
omelici, susceptores, magistratus in-
terior, adibent etiam potest rotiputra
de jure ecclesiastico desumpta.
Tecum testimonia petitioni venia ata-
sis sunt annexenda.*

tit. XXIII.

*Intelligenda iterum est amicali-
tate non rigorosa. Notandum autem quod
a curatori objectum principale sunt tes-
timonia servora, datur enim curator per
propter res, tutor vero rebus pro-
pter personam*

*Primit datur etiam mulieri luxuriosa
servanti vid. l. 15. d. de curatoriis
prioriorum.*

*Vid. si mutuus adire possit, non auten-
ter? Ap. 19 si mutuus non datur curator
maserit in alias possit expedire via
negotia.*

*Comodo different curator litis et curator
in genere. q. Quavis maxime alius
inter se different, vid. d. 2. tit. 28; in
term tamen curator litis sive supplemen-
ti simul administraverit tutoris instar
teretur. ad. d. 3.*

*¶ Literis v.g. si in judicio aliquid agende
habent.
In aliudie invitis constituantur curato-
res? q. aff. et hoc per constitutionem
Caroli V. de anno 1548.*

*Furiosi! q. An filii patris furiosi i. ma-
ttris possit esse curatores? q. aff. pro-
miserit ex Novell. 115. Cap. 3. C. quia
equalis pietas parentibus debetur in
L. t. f. de Curat. furios. dandis.
Curatores proxiimi sic intelliguntur? q. mudi
morales sed in securu futurico tales, qd.
Vtiby constituantur, et declarantur non
per sententiam annexam habentem beatis
norum interdictiorum (3) hoc facto per-
petuatur curator vid. Brum. exerc. 4. art. 17
justit. tit. 23. d. 3.*

*Dicis: q. nullum discrimen datur in
patelam et curam? q. procedit saltem
ratione furiosorum, id est ratione ob-
jecti particularis, in genere non pro-
dit. Deinde datur ad huc discrimi-
natione statio.*

*Magistrati! q. testamento non datur
curator, vid. d. Institut. de Curatoriis, dia-
scil. ordinarie secundum Ius civ., qd. tamen
in invito non datur curator, tamen
tamen etiam per testamentum datur.*

uratores, quia nivis dantur. Dicitur. Quod
legitima cura dicendum? Apud ordinem
mandatum, proniam est certa successio-
nus spes, ob quam agnati statu legitimi effe-
ompellitur, minor enim potest condere resi-
mentum, et excludeat agnatos a successi-
one. Quod non procedit in ferioce, prop-
re plane incipax est ad condendum testa-
mentum.

39

TIT. XXIV.

il finitur 1. statim ibi initio per extra-
cionem, 1. facta administratione per repre-
sentationem, prior mense est hodie
posterior vero in honesto ac culpabilitate.

Puberes / In criminalibus anno 14 tam m. ad. 7. vid: Conf. Grim. Carol. V. art. 161.
ad. 7. ubi quam foemina puberes esse conve-
nient, quia foeminae dicuntur ea astate
antropotentes, hinc etiam capaces ultimi-
bus pisticii. In causis alimentorum pube-
riles sunt masculi a m. 18. foeminae an-
no 14.

Notte / Lrix sublatu subiecto tollitur ad-
mitem, 1. sublatu principali tollitur ac-
tor horum.

conditio / via sublatu via ea, quae a tempore
finescent, cum tempore tolluntur ac desi-
gnantur.

ad. 3. 3.

Majorem / usus loci regivita sunt
attendenda in latrone? Sp. loci contra-
tur, v.g. si laco in Marchia comoneb,
aut tundatur, poterit tamen repetere
institutionem post annum 21.
Varatra cura si laborantes convale-
vit. Sp. neg: quia cessante causa

cessat effectus. Tunc: quid reverenter
mortificandum? lo. non redintegratur
cuncta, nisi se novo constitutetur
feste Chr. part. 3. Det. 96.

TIT. XXV.

Mortales homines dividitur excusatio
in proprium et in propria: illa est,
quando quis voluntate quidem admittitur,
sed in hinc eum negligit; de qua in d. 2.
Hoc s. impropria, quando quis ne voluntate
quidem admittitur, propter inabilitatem
item de qua in praesenti d. vid. Solutio
Mortales v.g. muti, curdi, furiosi a
initio tales ac voluntate quidem admittitur,
est si postea talis vitium superveniat
datu[m] excusatio. Latio quia ipsius
simet in digna cura.

Rimis, proiectans scilicet: quando quis septem
aevum amum expellit, nisi vigor revertatur,
admittatur, si vero vigor deficit, ante
terminum licita est excusatio. Quae
seribit constitutor curator vid. Nas
nong. lib. 1. art. 4.

Rauperatens sollicitudinem, quando quis opus
tantam facit in ore, ut vitam rauperatur
possit, sicut in vita quodcumque debet esse
decepatur.

Imperitiam 1. In ratiis possit effici
ho. aff: via intelligitur non imperita
literum sed oeconomico.

Militiam / Qualis intelligitur? f. Brami
L. unicus C. de Exemptis: extendit etiam
militiam ~~coelesti~~ militia et ministra
clericis, exceptis tamen milites togati
et doctores iuris, cum his milites magis
convenire, quam jure tueri pupilos.

reverriam procedit licet non sit ex-
reveria cum tutori ipso, sed eis salte
tore per L. 23. d. de Excusationib[us], quia
scop[us] metum res p[ro]cionis ex affectu re
ultandis introductam.

40

Ex hoc litteri h[ab]it[us] sufficiant ad excusati-
onem. h[ab]it[us] conservatis loci observandae.
Comunitas quin ad excusationem sufficiunt
ad. Schulte in Synopsi Institutionum ad h[ab]it[us].
ib. A. conservat Philipp[us] lib. 1. eccl. 46, per
praejudicium hanc sententiam corrumpit.
Sed h[ab]it[us] observaturne hodie hac excusatio[n]e.
h[ab]it[us] A. noster negando, alii recte eff. secun-
dum auctoritatem, quoniam eadem est ratio[n]e.
Professione Ep. etiam excusantur. Acti[us] h[ab]it[us]
nisi simul sint consiliarij l. professor[um]
Instituti & An magistratus officium hodie ex-
istaret. h[ab]it[us] apf. nisi volentes suscipere de-
cident, obstat L. 23. d. h[ab]it[us] h[ab]it[us] hic casu da-
matur, ubi quis nondum gererat, sperabat fa-
rea eadem administratur. Ad. Schulte.
Fiscalis latio, quia bona huius fiscalis iusti sunt
brigata. Dicitur tamen inter conductores retra
iscalium. v.g. vestigium et administrato-
res, posteriores in tali yuntur non priores.
Aventi[us] Procedit non solum propter ipsos le-
gatorum verum etiam comites prefectorum,
modo intra statutum a rep[ublica] numerum con-
grehendantur.
diffusi patrimonii Hic non responcio[n]em ad
sumetur pupilloram, sed ad difficultate
rationis rendendarum.

An persona ecclesiastice se excusare
vo[n]sint? h[ab]it[us] olim presbyteri et Diaconi
protectam legitimam volentes fuerunt

L

admissi; at hodie arbitrio ipsorum regis
licitum est, quanquam prohiberi possint.
Si privatorum tutelis se miscent, non
ne sacra officia postponantur.

ad. 4.
Lur ille, qui sine iusta causa detectus
tutelam l. curam periculum administrati-
onis ab eotempore sustinet: loquuntur
falsa causa nihil operatur ad liberatio-
nem, bene tamen ad obligationem f.
hinc damnum inde perpetuum pupili
lo est resarcendum.

TIT. XXVI.

ad. 5. 1.
L. de quibus tenetur tutor et curator.
Rp. non solum de omisis, sed etiam
de omisiss, prando justam non absit
tioentiam (art. 1. part. 2. art. 2. t. 1. p.
12).

L. unde cognoscendus sit suspectus tuto-
r. meus ex calico animo, quam ex
tritomio. Hinc nec divitiae, nec sati-
ipsum a supervisione liberant per-
petuum. P. h. t.

ad. 5. 2.
L. evanendo suspecti iterum explicandum
Rp. l. civiliter l. criminaliter; prius
modo, ut tutori adiungatur curator
vid. d. 2. f. 1. 4. Posteriori modo, atque
tantum ab officio reuocatur, sed et au-
trio judicio l. infamia, l. alia poena
bituaria puniatur vid. Wesebe:
et quidem ad h. t.

Contutoribus, Et quidem necessario, si enim
omitunt suspecti oppositionem, peric-
lum ex administratione v. p. p.

uicinalitez existent, vid. L. 1. Ne pericu-
lo sit: Dicis: Acceditur ne etiam multi
civili accusatio? Et aff: Sed non nisi
cum curatorib.

41

Impuberes: latio, quoniam facile ob leve
offensam ad accordanum induci possit.

ad. 3. 3.
Q. An pendente cognitione accusati ab-
stinere debet ab administratione?
Et aff: quoniam iure interdictum ad-
ministratio. Dicis: Quid si de facto ad-
ministrare pergit? Et interdictum
iudicis accedit necesse est.

ad. 3. 4.
Q. An negligentia magna dolo semper
debet agnoscenda? Et aff: in civilitate, non
autem in penalitate.

Q. An in dubio quis ob idem remittatur?
Et neg: hinc expressa mentio
solum sententia fieri debet, alias
enim potius ob culpam remitti debetur,
cum qualibet sententia in mitigata
partem sit interpretanda.

Uirtus parvendum si persona con-
stituit? Et cum cognominia uni ex fami-
lia illata facile totam per tringat
familiam.

SIT. XXVII

ad. 3. 1.
Q. Galis sit actio? Et: personalis, quia
sicut ex quasi contractu.
Q. Quod si notet res iuxta inventarium resti-
tui? Et: mandatis penalitate ad id com-

pelii potest, vid. e. lxxv; part. 3. dec. 112.
Q. Et in illo loco ubi tutelam efficitur
denda est ratio? Ie. quoniam facilius pro-
batio et comodior inquisitio. Hinc de-
cepacio loci incompetenter i. furti de-
joi in alium locum ad reddendae ratiou-
nitatis est, vid. Zargyren de Except: p. 2,
2. cap. 1. n. 89.

ad. §. 2.

Quid si vero arte tutelam tutor aliquis
abstulerit? Ie. datur actio expilatae
reditatis i. furti vid. l. 3. d. 5. 2. de supo-
tut.

ad. §. 3.

Quales impensas sunt restituendae? Ie. modi-
ca et facultates pupilli non excedentes
nisi necessitas et utilitas insigne conci-
rat. Dic: Quid si effectu non respondet
intentioni? Ie. sufficit quod bona fide
omnia sint facta.

Q. An salarium tutor artifex i. provocato
potere possit? Ie. regulariter non licet, u-
ti patet ex supra dictis. Nisi in compen-
sationem damni, quod servit tutor, cum
rebus pupilli incumbendo quis prestat
potuit. Cap: part. 2. Cossili. Det. 40.

ad. §. 4.

Utilitatis ratio est, quoniam non directe pluit ita
ex lege ita, sed auctoritate magistratus con-
petit contra curatorem. Attarum h. 100
quod omnia ea, que tutori ratione tali
sunt praestanda, etiam curator prae-
tereatur.

ad. §. 5.

Q. An impensas cum usuris repetere pos-
sunt? Ie. si non fuerit occasio i. satisfa-
cendi ex pecunia minoris. Quidem dicendum
de impensis a labore repetendis.

ad. 3. 6.
Lai competit præbatio in hac actione,
ut tue iudicatores solvendo non fuissent.
C. non papillo, sed magistratus, quoniam
fficii ejus est idoneam extare cautio-
nem, quod teste Hahnio ad Wessenber: in
orari etiam oblinet.

42

Habetne hodie etiam locum Recalcitio: se.
Ist. teste Caroli modo culpa magistratus in-
dictari possit, de cœcitate tamen futuris
et præter opinionem contingentibus non te-
netur.

SIT XXVIII.

ad. 3. 1.
Ivanam formula in cauzione præstanda
debet obseruari. regere lego autem lan-
fall rex Abitur ante ubi long-
iora. Rursum ergo resoluta sint alii
cauzione, ibi sibi summi-
cum omni causa secundum cognitionem
iudicis facti solli. Ergo nullus esse
en. vid. Præidelium in Spec. Juris
non haec liberandum.

C. ut probare allegationem debet? I. re-
gio consistit in hoc, quia quilibet fundame-
num sua assertio: debet probare. S. con-
sistat in affirmativa s. negativa. Dicit:
homo tam non presunxit vivere ultra
100 annos per L. s. b. I. de contractu? I.
homo post 100 annos presunxit
ergo non datur donec contrarium probetur.

ad. 3. 2.
Comodo constituer curator bororum?
I. privata creditorum voluntate l. autho-
ritate magistratus si convenire possint. N.
nimmo idoney subire veldit.

¶. Si constituerit hic curator a solo iudicato
gitimo? q. consentiente majori parte excep-
torum.

Quomodo different curator bonorum et mi-
noris? q. ratione objecti curator mino-
rit datur primario bonis, secundario per
sonae, ast curator bonorum bonis tantum
q. ratione modi curator minoris nivit
constituti potest, ast bonorum minimi (g)
ratione securitatis curator ~~minoris~~ tata
et levem praefat culpam, bonorum vero
tantum leuem vid. E. Kolt:

ad. d. 3.
Potestne curator ad litem aliquid agere
absente foemina? q. neg: quoniam in
tractu non tam curatoris, quam mulieris
persona et convektio spectanda, causatio
in decibilitatem consilic saltem adest cura-
tor.

ad. d. 4.
L. Si foemina extranea etiam curatorem
hibere debeat, contrahens in Saxonia? q.
aff: quia contractus celebratur secundum
fura loci: Dicis: Quid si foemina plures
beat curatores? q. omnes exhibere debet
sub melitatis natio. Philippi Dec. 24. bbl
sett. 6.

Quid si sine curatore contrahat? q. alter
ipso jure est nullus nisi (v) extra Saxoni-
am contrahat (v) nisi foemina sit illigata
(g) nisi sit actus ultime voluntatis
l. cum patre aut liberis contrahatur
si mariti consensu accesserit, via sic
est curator legitimus.

In distinta ex re omnibus alibi opus ha-
bent curatore? q. propriis in illis
in quibus se obligatas faciunt alii

secus quando alios sibi faciant obligatos,
iam hinc easu comparantur cum minori-
tatu.

ad. 8. 5.

Vixnam cautela ratione curatorii a foemini-
bus est observanda? Sicut penes se retine-
rant curatorem alias enim ipsis ignoran-
tibus contrahere et bona imbutilia aliena-
mentre valet.

43

LIB: II.

ad rubr:

Hactenq; de jure personarum nata de jure
retum, quod dividitur in jus in re et ius ad-
rem, de priori in hoc, de posteriori in sub-
sequenti libro acteri sumus.

Quid est jus rerum in re? Isp. est jus quo ip-
sum rem de vincere habemus, producens au-
tionem realem.

TIT:L

Q; in sensu hic res accipiuntur? Non
in philosophico quate sy includit actionem
sed in iuridice.

Quid notat in patrimonio esse? Isp. idem ac
in bonis esse, sive sint res corporales, s. in-
corporales h.e. iura ac seruitates. Dicis:
Patrimonium opponitur matrimonio q.
omnes res non includit? Isp. Generali-
ter hic accipitur. Decipis seruitates in
bonis non esse dicuntur vñ. L. 1. d. de
usu fructu legit. Isp. Dicit: inter jus consti-
tuendum et constitutum loquitur. Imper-
ator h. l. de iure constitueno, non con-
stituto. ad. 8. 2.

Requisita sunt (1) ut dominium sit nul-
lum; (2) usus omnibus competit. Dicis: Quo-

modo hoc spectat aer et aqua? Aperte non potest
ad usum qualitatum, qd restrictus est, ut
patet ex navigatione, punctione, mo-
mentis pneumaticis et aereis, sed po-
tius ad usum simplicem s. communem, qd
tenui aerem attrahim respitando, ager
potamq et in ea nos lavam.

Daturne Imperium maris? Ad. aff. c.
undum hypothesis Stheni, qui scriptus
mare clausum. Huius contradicitio-
tius in libro cui titulus mare liberum
urget. Ut maris vastitatem (z termini
horum defectum, sed distinguit inter
terminos Geographicos et Physicos
postiores non dantur, bene tamen physi-
cos. Ad. §. 4.

Evanae requisita sic notanda sunt: qd. Un-
proprietas est certi populi, qd usq est omnium.
Dicis: Exemplum appositum hic no-
quadrat, ostendit enim L. 4. D. h. 4. ubi dic-
tur, qd omnia per quinque res sunt pecu-
nia. qd haec lex Autori non officit, quia
hic applicat omnia perennia. Ex his
sed nullum video discrimen inter repub-
licas et communas, quia et hic usq omnia
patet? Differentia in hoc consistit, eas
res communas etiam quod proprietates
sunt nullis, res publica vero certi, compre-
hensivis. Truci dicitur: Controvez: pax. Secunda

ad. §. 5.
d. In bona fiscalia possint alienari
nisi: quia principatus collarent. Quicun-
tum alias demonalia a Galicie Ponente,
quia semper in dominio retinuer-
tuer. Quia enim in qualibet republica

rant bona publica, horum preventibus con-
tentis viventis principes, nec subsidiis
subditos gravabant. Berol. in thesauro
tract. p. 151.

44

ad. §. 6.

Et hodie annumerantur regality i. via
i. qua olim ad populum conjunctione spe-
ciabant, hodie postquam jus populi in prin-
cipes collatum ad principes pertinet. Hinc
si quis possessionem hujus juris probare
conatur, necessarium est ut fiat i. concessi-
one principis i. immemoriali prescri-
ptione.

Era poena afficiuntur fures cunctatione et piscium? Ap. Iure civ: arbitaria. 199 Diversimodo sit inter flumina non inclusa et iecosa (inter flumina
trahit flumen inde in quoque flumine,
non ita sicut riuus percutitur) si quis
ex prioritate sit piscatus i. poena po-
uniaria, i. poena corporis affi-
tria, i. alia arbitria publica; In vero ex posterioritate quis pis-
cipiat, penarie ut alio fur, i. rele-
gatio, i. fustigatio, i. etiam
lauro, secunda qualitatem et
gravitatem delicti puniendo est.

Ad. §. 7.
Legisita sunt i. proprietas respectu legii i. universitatis (i. uouis graduum) et singulorum ex universitate. Dicitur com-
munius uouis scil. restrictus ac determina-
tus. Sic licetum quidem est parcer pe-
cora in parco: community non vero ex-
trahere ades.

2. An membra universitatis possit esse
festis ad protandam rem universitatis?
i. quando res ad universitatem spectat,
non vero simul ad singulorum in specie

M.

utilitatem, alias enim testis esset in propria causa. Vid: Carp: in processu tit. 13. art. 5.

ad. §. 8.
Itemmodo alias appellantur res, quae sunt in patrimonio civitatis? scilicet pecunia popularis v.g: vectigalia, metalla publica. Spectant ad universitatem ita ut usus singulis possit concedi, et hoc iendi etiam per solennitatem in reuertitione adhibentes vid: apud Brum: ad L. fin: C. de rendi vis retus civitatis.

ad. §. 9.
In locis pontifici addictis templo saec. An Rodie consecratione publica operi tenni & consecratione opere labore testis sit? scilicet neg: sufficit etiam adhuc experientia. In ecclesiis Edan- p[ro]ud protestantes et applicatio ad ymaginem gelicis, licet rite pontifici concessum. ad. §. 10.
non tamen penitus ab usu recessu comp[re]mendatur. Possuntne res ecclesiastica alienari? vid: Atryk. Specimen usi modernissim: ad h[abitu]m men ut frat[er] O justus rumigates adhuc autur h[abitu]m fiat a praeside adhuc decreto ecclesiastico. Et iusta alienationis causa v.g: ad liberandos captiuitates, liberandam eccl[esi]am ab executione ad alacrandos pauperes vid: Carp: in Igitur: Conf[ession]is: l. 2. Det. 30.

ad. §. 11.
Possuntne cadavera arrestari ob accusationem? scilicet sepulturae inhibitione arrestatio concessa, sed potius prohibita sub poena infamiae, ambo si debiti et confiscacionis tertia pars honorum, de huic obseruantia testatur apud Deth. p. 25. Carp: part. 1. Conf[ession]is Det. 22.

Etne aliquid loco sepulchri exigendum?
ut pro loco ad sustentatione ecclie
et hinc respectus solit omnem tuu
eropcionem.

45

tutoritate privata quod non licitum sit
construere coemeteria ibi: quibus honesta
sepultura denegatur. Vid. apud Schutz
ad Inst: et privaten ad f. t.

ad. §. 12.
I. An poena capitati transcedens mu
ris civitatum sit officiendus? Lg. dicit:
Quoniam si ex hostili animo, an ex levita
te. (2) inter muros castorum et civita
rum communum. Dicimus: secundum Ius sa
ferente A. non datur poena capitulis?
Lg. P. amissio hostili factum poena capi
talis locum non venit, ita ut non transcen
dantur, sed unius hostilis puniatur. Proca
redit etiam quod ad muros civitatis, ut im
perialis Camera l. alia secreta vid:
Philippi Eccl. 2. 1. 2. n. 4. Carp: n. m.
Prim: part. 1. §. 40 n. 24.

ad. §. 13.
Dicit: Danturne aliae actiones quae non flu
unt ex hisce juris speciebus? Lg. off: sil.
actiones postjudiciales; quae originem tra
mitur ex iure personarum.

ad. §. 14.
Litig. Eromiam sub se comprehendit do
minium horum sensu acceptam jus servitu
tis et hereditatis. Hinc in sensu speciali
ipsi accipitur dominium quod ab aliis con
stituuntur species.

Dicitur: Sexta species est adiunctio? ^{ad} et non
jusdotium? ^{ad} s. comodere referri potest ad re
dominium, quia ^{ad} dominum appellatio ^{et} ^{ad}
domini effectus doti attribuuntur videtur.
^{ad} Etendend: ad Eblot: p. 57.

Dicitur: ^{ad} Procurator universalis etiam pro
arbitrio disponere potest? ^{ad} s. non nomi
ne proprio sed alieno. Exempli dicta
tamen procurator domini ^{ad} latus ^{ad} s. ^{ad} s.
in sensu generali facta concessione. ^{ad}

Vide Authoris Breviarium Iuris Civ.
lib. 3. cap. 1. §. 2. p. 46.

Danturne plures divisiones: dominii?
aff. scil. in plenaria et minus plenaria, quia
divisionem rejicit Gerhardus exercit. 3.
et Knyebauer, in directum, quod compre
hit dominio feudi et utile quod vasculo
tribuendum it: in uocabile et irru
vocabile, ^{ad} quod divisionibz infra et
in jure feudali.

^{ad} §. 17.
Cur triplex sic sumitur dominium? ^{ad}
ut contradistingatur dominio impropria
quod datur in res incorporales. Dicitur:
De iure dictione ^{ad} libere disponere
potest? ^{ad} s. Quales possessio tale dom
inium, ait possessio rerum corporalium
est impropria ^{ad} s. hoc dominium dicitur
quasi dominium ^{ad} L. 1. d. 1. d. de a
guiranda rerum possessione.

^{ad} §. 18. ^{ad} §. 19.
Quomodo grotius distinxit modis acquisiti
o! ^{ad} s. originarii et derivati
Illi sunt per quos ab initio proprietate

videtur rem inducitur, huc spectant occupatio
net accessio, his sunt, quibus dominium
constitutum ab uno in alium transfe-
ri, hujus farinx est traditio vid. Puff-
endorff: de iur. nat. et gentium. l. 4. c. 6.

46

ad §. 20.

Vid intelligit & per legem creationis? ^q
V quod res ita creare sint, ut possint do-
minio subjici & quod homini per creati-
onem ius datum, ut possit res cunctas
occupare et occupando suas facere. Dicis.
Ip. pugnat cum Iure Naturali, quando im-
perantes iure venationis privant sacerdo-
tis! Ip. dicitur: inter ius proscriptive
et permissivum. At posterius spectat qua-
niam libertati hominis relatum an ipse
in per alios occupare velit, hocque ius ex-
erce. ad. §. 21.

Unde cognoscendum, quod manu facta retri-
veant contumeliam redendi! Ip. ex a-
ctibus reversionis. Si enim saep e man-
erint, et ad conspectum domesticorum fu-
gerint, colligenda hinc est mutatio con-
tra tudinis.

Natura manent dico: Si poscenti posse forred-
dere volit? Ip. tenetur actione furti, et
ad exhibendum obligatus est.

ad. §. 22.

Ex quibus farinamentis protanda est posse-
rio venationis? Ip. Usuali principiis
concessione & praescriptione immemori-
ali, hinc sola possessio non sufficit, sed
italy etrangrandis superioris desiderat
probandy, v. Ruthaei Brev. iur. Civ. Cap. 3. lib. 3. §. 3.

Q. An juste ratio itis interdicta sit venatio? Lp. aff: et quidem ob sequentes infinitiones (1) ne species ferarum inter se
ne artes manent in culte, (2) quia subditus interdictum est jux armorum, (3) propter securitatem publicam videlicet: Knichen de
territoriali c. 3. n. 222.

ad. Q. 23.
Quando alicui concessa cum feudo venatio sine speciei determinatione, quenam intelligitur? Lp. inferior. Dicitur: Evidenter per hoc ipsi concessa valde etiam argumentatio ad minorem? Lp. neg: quia litterae vestitare articulo sunt explicande, quod si vero haec formula annexa: Solligen
non significat sicut infra hanc imm
notandum, quod cum clericis Villensis
erit et non Clericis habent modic
gum urbium cum eis filiorum? Lp.
Hoc in litteris vestitara continetur
superior et inferior ipsi concessa vide
tur. Ordinationes ad venationem spectan
tes colligit Athasvery Fritschy, easy fisi
tulo Corporis Juris Venatorii mil
privit.

Vid si haec formula additita: Et soll
haben his tunc mit eum op
erungsbüchern cum Perligosibim
haec formula testatur tantum de inferi
ori venatione.

ad. Q. 24.
Competitio defuncto varallo jux auctor
Gure Sax: heredibus allodialibus? Lp. affirm

post calendas Oct. post totum annum
in pratis scallity. sit si ante Marti-
um post Augustum mortuus fuerit, omnes
tutus relingoit l. domino fidei l. aymatis. Vid:
Carpz: part. 3: Constit: 92. Def: 9. n. 3 et 4.

47

L. Si pisces stagno dino cum possessore spe-
cent an vero ad heredes allodiales. So-
spectant ad novum possessorem si fructifi-
cationis gratia immisi. Dicit: tamen an
mortis tempus magis propriorum sit pi-
scationi an non, si posterior spectant ad
heredes allodiales, si posterior ad feudales.
Dicit quid si custodia gratia immisi? Rp.
Semper spectant hoc causa ad allodia-
les. Tunc omnia procedunt secundum Jur:
Rp: secundum Ius Civ: vero si fructi-
ficationis gratia immisi pro rata di-
viduntur. Ad. 9. 26.

L. Eromodo fures incurarum apiem pu-
niantur? Rp. perinde ut reliqui ad poenam
tamen laevi non est deveniendum.
Eromodo dissentit Carpzovius? Rp. Hic ad-
scribit in eius arbore considerint, hinc
autem non teneri, ut domino persequen-
di restitut. Dicit: Quid si ex anima apium
e meo alveario evolaverit, et in ramo ar-
boris aliena extenso in locum meum con-
cederit, et a me incurum fuerit, ad quem
pertinet? Rp. Pro me viderat quoniam
ramy in horto meo comprehenditur. Vid:
Carpz: part. 3. Def. 295.

ad. §. 27.

Estre pectorum et columbarum repetitio licita.
S. aff. nonet quidem recte Bachiorio mons
loci esse attendendos sic. Comest. ad. 4. est.
quidem §. 15. h.t. Sit vero quoniam pa-
tronus apud nos promiscuitur habentur ut
ubiris repetitio erit licita, perinde ac
de gallinis alias dicuntur. Dicis: Quod si
in escutis accesserint? Lp. repetitio
adhuc erit licita etiam respectu colum-
barum, quoniam animum reverendi non
deponerunt.

ad. §. 28.

Quoniam res spectant in belo d. milites
gulos! Lp. Haec, quae dicuntur, u. milites
immobilia enim bona principi equitatu-
tur, et debent esse acquisiti durante belo
lo hostibz nondum devictis autoritate
publica, ergo quae a milibz praedia-
tis privato auctor auferuntur de minimis
sine pretiosa refusione restituenda sunt
a possessori, nisi i catores judiciali-
tor de emendo fuerint protestati. Et
debent esse res captae et acquisite recuperatae.

ad. §. 29.

L. Si res mobiles semper capientur
modum cedant? Lp. valet, si semel ap-
er plenam potestate fuerint redacta,
et quae res persequendo hostes iterum
acquiringi, haec prout domino sunt regi-
fuerint.

ad. §. 30. de inventione: l. or.
dinarie reg: sed requiriter etiam occupa-
tio, non ab uno sene prius visa, et alke-
ri animo apprehendendi ostenta. Dicis: Q-
estat lex 29. 2. de statuti rolo viru ac-
quiritum rei possessio. Alterum est de pos-
sessione notis tradita, quando autem muta-
tione alterius de uno aliquod acquirimus,
tunc et opus et animo contutore de bono
vid. L. 8. 3. de acq. et amitt. rei posses.

48

ad. §. 31. et 32

V.g. Si equeus tuus egrum meum praequantem
fecerit, quis inde ratum meum erit, secun-
dum l. 5. §. 2. f. de l. V.

ad. §. 32.

L. An alluvie adhuc hodie duret, et aqua-
tate nitatur? l. aff. latio C quia nulla
lege publica hoc iudicet mutatum C quia non
spectat ad legalia vid. Tandemq; l. 2
ff. 56. vers. 2. q; lati. Ep. 2. Nisi
statutum speciale probetur. hinc quod
per alluvium auro nostro adjiceret
nostrum est, quoniam id quod tributum non
auget possessionem, et enim inconstans ac-
cessio vid. Chultz. syn. Isp: ad h.t.

ad. §. 34.

L. An procedat etiam in aliis rebus per om-
nianis ablatis? l. p. Mey: quoniam oc-
cupatio his non recatur, sed facta procla-
matione si dominus non repetat, tunc par-
tes magistratus, tertia vero occupanti

cedit. Corppi: P. 3. C. 31. Dec: is ~~dictio-~~
~~gentis~~
~~ad Dicere ceterum~~ (ur? Elia sic alimenta
ex nostra terra capiunt, et quasi nostre
arbores sunt)

ad. §. 35.

Est eorum) Procedit ne haec sententia? Ipso
concede quodam proprietatem, neque quodam ju-
risdictionem. Dicit: Si quem adiaceat quodam
stant insula? Ipso ejus jurisdictionis sub-
sidiuntur cuius est flumen; Hinc si in flum-
mine publico nata, iure sibi principes
assignare possint, quia ad regalia perti-
nent. Huc pertinet etiam posterium lati-
tibus. Phil. Ed. 9. n. 1. Mao: P. 7
d. 301, qui addit quod nobiles prope insulae
habitantes in specie investituram petere
solent. ad. §. 36.

Dicit: Si in insula ex agro meo fuerit spe-
nata? Ipso retineo dominium: Dicit: enim in
ter dominii ablationem et impeditiōnē
In suspento quod ad tempy est dominium in

ad. §. 37.

In quo congitit aequitas restituendo priori
domino agnum a flumne occupatum et
postea relictum? Ipso: Ideo, ne quis locupletet
se cum alterius domino, praeprimis si p-
modicum temporis spatium flumen p-
stinum alcem recipiat. Vid: Bachov:
vol. 2 - Dispet: 2. §. 5. Bram: Yerac:
ad. h. t.

ad. §. 38.
ur proprietatem non mutat iuris iuratio? s. q.
propria fundatum proprietas non muta-
tur. Nic: Obsat: l. 23. ff: Ceterum modū
usq: amit: s. q. Intelligendum quod de-
rente iuratione iuris exercitium in
propero saltu habeatur. Excep: told
tamen propositam iuratio? s. q. neq: nisi
querit diuturna. vid: Brem: l. c.

49

ad. §. 39.
Nam est tenaciter huius divisionis
quod dividitur accessio in naturalem et arti-
ficialem? s. q. Quoniam efficiens, quae est vel
natura l. ars.

ad. §. 40.
In hoc d. sistit sutor definitionem &
specierum enumerationem.

ad. §. 41.
Q. An forma ex materia praevalat in
specificatione? s. q. secundum Ius genti-
um species ad dominum materie spectat
materia reducibilis est, nisi pli artis
in speciei confectione impensa, acerat
estimatio materia. Sc enim ob singula-
re artificium potenter erit forma.

Q. In hac sententia in verbis finalityca-
menta omnia placeat? s. q. Est decisio
iuris lom: Discipiles paffenwiffo l. 4.
d. q: N. et G. addit eam, atque endun-
ta domini materiae specie producta opp
habeat, ex eo, it. An res non dominat
divisionem.

Offendit hic & Exceptionem & Illustrationem & Decisionem & Decisionis intentionem.

ad. 9. 42.

Cat competit domino materiae actio contra specificantem? Ap. Latio hoc dari potest, quia gratia rei alienae dominium mediante bona fide acquiritur, toties semper pretium restituendum a materiae domino. Observanda tamen haec est limitatio modo illa materia aliena nondum sit usucapta i.e. modo non obset prescrip-

tio
Cuid si mala fide ex aliena materia quidam cerit? Ap. hoc casu non solum vindicatio de tutu materia, sed tota etiam species ad dominum materiae spectat s. sit reducibilis s. totum non, mala enim fide in rem alienam opera sua in impendens, operare materiae domino donasse videtur.

Potest illustrari per exemplum Ap. aff. vix tremulus dicitur universitas comiliti factum, contractat enim animo sacrificandi. Hinc si bona fide factum, p. stat similem, quantum constat; si mala fide reditur conditio factiva, et sic agere possumus in duplo.

ad. 9. 43

Par. P. Joannicij est quae res accessoria iungitur principali, et fit eis, cuius est principalis, sic v. e. Edificium credit solo, parvula statua, vno. & e. p. h. t.

Si datur vindicatio utilis et non directa
q. q. res extinta directe vindicari
non possunt.

ad. I. 44.

Und si res confusa separari non possunt. q.
S. erit dominium et solvenda est actionat, que
in terra fui i. possessori reducitur ad id, in qua-
rum est locupletior per confusionem factus
ad. Lichtenberum Decr. 96. n. 109.

legitur. Ita tamen ut pretium letoris rep-
natur alteri, qui speciem fecit, restatur
nim in terra fide.

ad. I. 45.

ut non habet locum actio de communis diri-
vendo. q. Quia res non sunt communis, sed
constituta mixta. Dicis: Und si incerta sit
prioritas? q. Determinanda est pri-
oritas.

ad. I. 46.

Daturne differentia inter ferruminationem
et adplumbaturam? q. Quod vocem corde-
ndo, quod pars effectus nego, quia utrius
accessorium sequitur principale.

venia actio datur priori domino? q. vi-
dendum an ferruminatione in adplumbatura
aliquid sit junctum. Hoc casu ne quidem
res separata vindicari potest, quia facta
est confusio per eandem materiam. Hoc ca-
su quaevis cohoret vindicari non potest,
sed agendum ad exhibendum, res separa-
ta tamen potest vindicari. Vid. L. 23.
s. 5. d. De. l. V.

50

ad. §. 47.

Limitamus modo pleno jure solum sit no
strum vid: Stru. de Jure ad fidei pris: thesph
fatio consistit in generali axiomate, quod
accessorium sequitur principale.

ad. §. 48.

Uralis intelligitur materia? Ap. Supponendu
materiam illam suisse partioam, quamvis juri
genus fuerit in bona fide. Nam si quis tignum
non furtivum bona fide purgat nella adest m
tio hujus affecti. v.g. Si heres signa in he
citate repetta tertio vendat, tignum erit
non furtivum, modo venditio bona fide p
cta, absque enim contrectatio fraudulosa

vid. §. 2. Iust: de usucap:
Restituerit latio, gria solatio poena non
solidit rei restitutionem, vid: Brune exer
6. ad Iust: et pridem ad §. 29. h. t.

ad. §. 49.

Estne hec egitas in jure fundata? Ap.
hinc nec beneficium meretur, si tamen
putare debet, quod rem alienam edifican
do scierter occupaverit.

Actionem habet, Deterne negotiorum gestione
rum actio? Ap. neg: gria non fecit impedit
sus contemplatione aliena, sed propria ex
cititatis, vid L. 33. Q. de condic: indebet
Moribus Scales sunt hi mores? Ap. Dutii, ex
ditile enim non est, illis qui mala fide res
alienas invadunt, et ibi edificant, ex co
rrectudine actionem esse dandum, beneficium
um enim nec meretur, qui scierter res alienas
licias detinet, vid: Causa part. 3. Causa Bla
Def: 10.

ad §. 50.
Quid est plantatio? Q. ex parte cum terra
realiter acquisitio. Dicis: Primo prae-
sumto est, plantam radices egisse? Q. post tri-
aum.

51

aut moribus haec sententia ab aliis proposita
sunt attenditur? Q. Coniam de Jure Sale: su-
matus illig. sententia esse in causa rotundum decidunt
ad id. Sub *Exodus* lib. 2. art. 72.

ad §. 51.
Quin processione ratione sationis competit
actio? Q. non male sed bone fidei, quoniam
ille in dolo est, hinc exceptionem dolis habere
non potest. Dicis: sed quid repetit? Q. uti-
t et impensas in rationem factas, implor-
ando officium judicis: arg. L. 27. D. de L.
V. ad Brum: exerc. 6. b. 32.

ad §. 52.
Ratio quia charta sunt iustar fundamenti;
pro literis sustinentur. Quod hodie procedat,
probat *Lydell*. Ad Iust:

ad §. 53.
Sunt haec sententia de pictura ingenere intelle-
genda? Q. si grammie alii applicent ad pich-
turas rationem atque alios ab Appelle et aliis con-
siderant. Ratio tamen generalis dari potest.
Et hoc dignitatem et praestantiam artis
tutela cedit pictura, teste *Vinnio* in no-
tu ad Iust: et quidem ad §. 34. ad h. 4.

ad §. 54.
Pone haec sententia genuina? Q. secundum
opiniam contrarium verius est, quia per consun-
tionem fructus irrecoverabilis facit, domino
vero sua negligentie adscribat, quod non
titius repetierit.

ad. d. 56.

Cito de jure sive: obsecrandum: h. non
sum perceptionis, sed et culturae latendo
et ratio, et sic pro labore mercedis loco
sufficiunt et ad heredes fracta trans-
mittit, secundum commissum illud, & stat
Eius byzantion, unde his fuit
in hoc folio etiam folia cap*t*:
part. 3. Cons: 32. Def: 30.

ad. d. 57.

Quae usus virgula Mercurialis ad magi-
tas artes referend? h. q*uod* Leoniam & sup*er*
stitionem sapit, q*uod* prae*dict* die Iohannis
ra 12 sit preparanda, non enim eadem
julii annis hac die est constellatio, & quia illa
pars ad pectus sit dirigenda, per aurum
designat. Hinc multi colligunt, pactum illorum
citem subesse cum diabolo. Dicis: h. incen-
tiones hac virgula usi, qui sunt, privari e-
runt thesauris! h. ex convenientia Principi
thesauri jurius conceduntur, donec L. generali
fiat prohibitio.

Evidenter igitur Quod si dominus ignoratur, ex
licitate tamen pecunia coactus, eam ante
tempus esse depositam? h. non cedit in
ventori, sed idem de causa dicendum, q*uod* alia
re rebus inventis, h.e. Donis et heredibus
fuerit est. Dicis: Quod si heredes deficerent.
h. Piscis inventori est preferend*u*s, ut pote*re*
q*uem*, targram ultimum heredem, pertinentia
bona vacantia.

ad. §. 58.

Quomodo sit iure Sax: traditio rerum immobiliarum? qd. judicialiter fieri debet, seius dominium non transferatur. Sequitur autem a parte alienatoris abdicatio, sicut etiam in iure de Cohn, a parte accipientis recognitio. ^{vid. art. 20 in dicitur} vid: art. 20 part. 2. c. 38. d. 35.

52

ad. §. 59.

Haec sine titulo fieri possit traditio. qd. reg: id minimum enim animus liberalis loco tituli est.

Potest modis accipitur vacua possessio. qd. debus modis & materialiter, quando res a nemine detinetur, & civilitet, quando non solum non detinetur, sed nec aliquis pretensionem in illam rem habet. Prior sufficit, quando accipitur de dominio mode transferendo; posterior vero etiam requiritur, ubi tradens ad evictionem quod tenetur, vid: l. 76. d. re contractu empti.

ad. §. 60.

Per traditionem? qd. An interdum etiam sine traditione acquiritur dominium? qd. aff. v. g: si in iudicio alterius aliquid adjudicatum, res statim fit alterius, et si non vid. tradita.

Qd. Inemptione non facta solutione extracta traditione presumatur, quod fidem de pretio habererit? qd. ney: Quia expresse testificari debet. Fidem enim habere res facti vid, hinc non presumatur, nisi hoc ex expresse dictum, i.e. termini solutioni sit statutus. vid: Gail. 1. 2 art. 15:

ad. §. 61.

Datione traditio etiam rerum incorporealium
sq. aff., sed in propria, qualis enim possit
talis traditio.

ad. §. 62.

Quonodo possitio acquiritur in adib. 1. sq.
Percurrentia sunt coelacia, particula
a januis sunt abscondenda etc.

Cur demonstratione acquiritur possitio? 1. sq.
Cura oculis petimde ac manibz acquiri
oculi enim sunt longa mang.

ad. §. 63.

Reddit res pro derelicto habita occupa-
ti! 1. sq. aff. nisi in alieno fundo l. demo-
apprehensa fuerit. Quid si animo fun-
di absulerit? 1. sq. nec tamen furtum com-
mittit Carph. part. 2. pr. crim. qo. 86

ad. §. 64

Oblivitiae in certis locis pro restituitione
bonorum naufragorum certum poterit.
1. sq. aff. hoc vocant Eanigyle, à hoc
occultare, quia tandem occultata textus
retinuerunt.

ad. §. 65.

Q. An inventio facta restituitione etiam pri-
orium petere possit? 1. sq. A. ney: Admire
mitationem, nisi operam in ingeniendo
hibuerit, ubi petitio licita.

Possunt inventores cogi elappis & lepto-
manis, intermissay repetitione rerum a-
missorum, ut convertant in usum et al-
moniam pauperum? 1. sq. aff. ob praesentis
a mittentis voluntatem, quae maior prae-
peri, gram diviti consiluisse praeconite.

Capro tempore) secundum Ies. lxx: est tempus 8 septimanarum. Dicis: unde computantur? Ie. non a tempore afflictionis, nec intentionis, sed proclamationis.

53

Potestne negligens haec proclamationem
coena lagrei puniri? Ie. aff. si tripla vice
clivis invenierit, dominum semper scive-
rit; Minus vero si dominum ignoraverit,
via tunc non verratur in dolo.

TIT. II. LIB. II.

(ad. §. 1.

In patrimonio nostro) Quid dicit in patrimo-
nio? Ie. quia res extra patrimonium neg-
unt in corporales neg. in corporales.

Tanguntur) Hinc intelligentum non tantum
de actu, sed et de potentia s. aptitudine.
Illustrari potest per thevarum l. pecu-
niam depositam.

I. An pecunia sit res corporalis? Ie. off. Ob-
tat L. 94. §. 1. I. de solutionibz, ubi pecunia
corpori opponitur. Sed & Strauchig differt.
pecuniam corpori opponi, non ut in corpo-
rak, sed ut specie in generi.

Pro res incorporeas plane in sensu non
incurrunt? Ie. incurrunt a posteriori, omnia
per exercitium iura etiam sensibz perti-
nentur vid. Styk. in tract: de Jure Senatu
ap. 4. n. 14.

ad. §. 2.

2. An res mobiles et moventes differant? Ie.
Sed ad terminos concedo, quoad iuris effectz
nego.

Utinam natura res divisionis in res mobiles et
imobiles? q. in successione, quoniam Jure
sive maritus est heres nobiliaris, h.e. om-
nia motilia uxoris uocatur.

Spectantne merces inter res motiles? q.
in genere condito vid: L. Q. de Verb. S.
in specie vero neyo, quatenus in totum mer-
um alia subinde redditur.

Uita molentina et lectio dist: interpretatio
posta. ad. d. 3.

Semperne res pretiosa imobility sunt am-
meranda? q. ney: sed eo saltem casu, ubi
distractio per legem prohibita, sicut ha-
bit respectu minoris, ubi et pretiosarum
rerum alienatio est interdicta.

ad. d. 4.
Q. Res incorporeas ney sunt mobiles; nu-
mobiles? q. Quia non participant in na-
tura communi rerum corporalium, q. et pa-
se tangi. vid: pr. f. h. t.

TIT. III.

Q. in re aliena? q. quia res propriorum
servit. L. s. D. si usq. petatur. Atque qui
per meum funum ite in titus, facio
jure dominii non restitutio.

Non facere? L. An quis obligetur, si servitu-
tis nomine factum promiserit? q. a. secundum
cundum Ies. Cio: quidem anomaliam fac-
servitudinem. Et quia adie ex modo particeps
promisso datur obligatio, ex ratione ex-
fectus parum intererit, an factus, an
factum promiserit.

ad. §. 2.

Quomodo alias dividuntur retributio personales? q. in plena et minus plena. Ad priores spectat usus fructus, ad posteriores usus et habitatio.

54

Quomodo subdividuntur reales? q. in regulares et irregulares. Prioris semper recte serviantur, posteriores etiam personis i. ex conventione 1. testamento, vid: Holt: p. 257.

ad. §. 3.

Veniam constitutio predium urbanum et rurale. q. non loco sed utilitas, id. L. 1. 2. 3. de. U.S. finit. Nihil in loco rurale nisi predium rurale finit. Nullus est loco, in ruralem non doppel ffectus possit, rurale non rurale, rurale non rurale non rurale, dicitur urbanum.

ad. §. 4.

Pter. hoc significat quod non sit, quia eadem consideratur latitudo.

Ur praei causa iter est concedendum? q. Vniuersalia personalis ratione est omnia, servity autem est realis. Hoc: utilitas tamen acquiritur hominibus? q. mediante praeio concedo. Excipit huius iter in urbano praeio constitutus? q. hoc causa erit servity urbana.

ad. §. 5.

Quomodo dividitur actus? q. in plenum, ubi in loco possum vehiculo, et minus tam, ubi non possum. Veniam concessa, decindendum partim ex loci qualitate, partim ex conventione. Dicis: actus includit iter, ex non sunt distinctae species? q. Dicitur: inter voluntatem ex-

prefam et præsumtan. Hincas regirrit
voluntas expresa, ne distinetur ha species
fundantur. ad. §. 6.

Q. Si fablata superficie, ut si forsan ex pa-
t. a gro hortz sit factz, servitus itinero
via maneat? Q. af. quia etiam manet cui
vitus quiescita. Hinc dicit: inter ipsam ser-
vitutem et exercitium.

ad. §. 7.

L. si sublata per vim fuminiis via dure-
adhuc servitus per aliam agri pertem
af. Iuxonim radicalem in toto fundo, hinc
pta parte exercitium juris malia no-
tuendem. ad. §. 8.

Qualis via hic intelligitur? Q. noua re-
s. publica, quia hejus usq; omnibus competet
contra prohibentem enim datur actio in
juriorum, & non vicinalis, qua utuntur
colos pagi l. civitatis, sed privata.

ad. §. 9.

De quoniam aqueducta hic agitut? Q. non
de ductu aquæ publice ad privatæ, quando
ex fonte privato licet haurire aquam. Dicunt
possidens hanc servitatem, potestne aliis eas
concedere? Q. neg: nec hancum nec ductum
alteri concedere potest, nisi specialiter ad
cominatim ita concertum.

ad. §. 10.

Q. An servitus haurientiam ex fonte alieni
amittatur, si fonte exarubrid? Q. neg: Etiam
non valenti agere nulla cutic pro scriptis
v. L. 1. C. de amal. except: Cu nulla detinet
le poena, ubi nulla negligentia, vid: Carr.
p. 3. Opt: 32. Def: 16.

ad. Q. 11.
An dominus prædi seruantis mīto domino
ominantio ad culturam pastua reducere possit?
Q. rev. hinc etiam domini prædi dominantis
pastor potest pecora mortua ibi pascere, r. C. 72.
H. uirt. 2. C. 73. 41. D. 74.

55

ad. Q. 12.
veram observandam in jure pascendi? b.
Verum tempus, dicitur Pisoni, quando fa-
ces collectae, et certa species hominum dicitur
in Conventione singularem, huius et
iusti. Lindisich lapidis felsen. Ceter-
tus numerus. Ratio generalis est, quia ser-
vitudes stricte sunt explicanda, odiorum e-
mum sunt restringenda non amplianda.

Q. An recedere licet a jure comparsoui? b.
if: loca est precarium reciprocum, et pro le-
bitu revulne possunt. Aliud statuendum de
jure pascendi, quod in perpetuum debetaz

ad. Q. 13.
Quoniam distingvendum circa has servitutes?
b. id quod licitum est in genere, ad ac-
currendum locum, et in specie, in quantum desi-
derates ad utilitatem prædi. Posterior ac-
cepatio est hujus loci. So vix datur
huius locum, ab' man' g'is' triu-
m' stadio nō sit, ut' nicht verloren,
in uno atque inde solu' colangem.

III. IV.

ad. Q. 1.
Promes sic recessantur servitutes? b.
Qaf: quoad nominatas, plures dantur in nomi-
nata, quoties eam prædio nostro ex vicini
prædio accedit aliqua utilitas, totius na-
scitur nova servitus.

Q. An servitus hoc consistat in faciendo?
Directe neg: Dicis: debet servitulum ten-
tare ad reficiendum parietem, hoc sit indi-
recte, directe enim consistit in hoc, ut vicinus
paries l. columna aliquod sustinet, ut ver-
o possit pati opus est refectioni. Praterquam
inter refectionem et culturam adiun. In
domino parietis, posterius vero domino ser-
tutis activa competit.

ad. §. 2.

Quoniam tenetur reficere parietem? H. non re-
pieri, sed immittere vid: Ecol: p. 278. Si
licitumne est in communem parietem trans-
mittere? H. neg: nisi paries ad id in-
stiratus. ad. §. 3.

Vest modis explicatur hac servitus? H. de-
bet indecūdū secundum hypothēsin s. xixth,
vicitur germ. das folles. Anh 4, ex secundū
hypothēsin aliorum: quando quis potest agre-
vel aliam cœlum in vicini fundum profan-
cere, ubi tamen cœendum, ne res gravi-
re noxias proponiat.

ad. §. 4.

Quomodo vicitur servitus altius tollendi? H.
alia est faciendi alia patiendi: H. ex hypo-
thēsin cogitur ad eum altius tolleri in
vicini utilitatem, v. gr. ad praestationem utrum
ad erendum rentorum impetum, ad impetu-
endum prospectum alterius. Hoc s. patiens
est, quia quis ad incommodum suum pati ten-
tatur, ut vicinus altius adificet. Dicis: H. tamen
contra adificare? H. neg: Scimus
etiam hoc velit libertas naturalis, repug-
nauerit pacta.

ad. §. 5.
S. servites lumen, et ne illis officiatur
aut inter se differant? h. aff. Servitus lumen
pertinet ad lumen. ^{Ella} necessarium et de novo
parandum: Nam ^{magni} non sibi sacerdot
licet sed Nacharbeit. Manci macti
habet. T. ist bi' solamq.

Servitus autem ne lumenibz officiatur, pro
objeto habet lumen jam acquisitum non im-
minendum. id Ecol. p. 290.

ad. §. 6.
Comodo differant inter se ha' duas species?
h. Prior pro objeto habet lumen futurum: Po-
sterior vero praesens et jam acquisitum. Dicit:
Nullum video discrimen inter has et eas,
was §. 5. exponit! h. ha' laties patent, quo
niam nec tanta lumen obscurare non
potest vicinus, verem etiam non impe-
dire gratioem prospectum.

ad. §. 7.
Leitene describitur servitus stiltoidii
non avertendi. h. est quidem communis
sed non genuina descriptio; alterius enim
quam recipere non pro comodo sed pro
mere habent. v. apud Brauch. Diss: t. ad

§. 8. ad. §. 8.
Comodo differant ha' servitudes ab illis, quae
antecedenti faciunt expositus? h. Om-
nia modi, stiltoidium getatim fluit, fu-
renantem cum impetu. Cui ratione locifil-
licum provent ex alto, flumen ex mo-
vid: Ecol: p. 287.

ad. §. 9.
S. si dominus dominantis prædiis introire
possit dees vicini, et aperire pavimenta?
h. aff. Si fit etiaca detegende ac per-

gande gratia.

Qd. fugit in parte suo latrinam vicino con-
diente adificare possit. Lp. aff. de Jure. Lp.
108. neg. de Jure Cr. per l. fin. ff. de
clavis.

¶ T T. V.

ad. 9. 1.

Constituantur servitutes pactionibz quomodo sit hæc constitutio servitutis a
inter ricos, vel ultimis voluntatibz ce? Lp. adjudicatione, quando iudex in judicium
testamento codicilli, ut et per familiæ herciscundæ l. communi dividend
sententiam iudicis acquiritur tage servitutem imponit. v. L. 18. ff. de Comend
em etiam præscriptione, ubi cum ^{ad. 9. 2.} Attestne dominus utilis etiam impo-
nasi posse fitione necessaria est scien-^{ad. 9. 2.} tia et patientia adversarij, bona servitutem prædio? Lp. aff. et fridem pr
fides, tempus legitimum.

ad servitutem temporalem, quia resolutio
re concedentis, resolvitur jus accipient
C. usfructuarius non potest acquirere fundo
servitutem? Lp. Quia prædium non est ipsi
fructuarij, servitus autem prædio deset
dicit. Dp. nec domini utilis hoc facere posse
terit. Lp. plus iuris domini utilis habet
usfructuarius, ille tamen potest per dominum
feudi directum et utile.

ad. 9. 3.

v. ff. in omnibz urbani prædiis absolute
recederetur contiguitas? Lp. qd. excepta
vitate ne prospectui officiatur, v. L. t. s.
D. si servitus condicetur.

Cur causa servitatis debet esse continua
Lp. quoniam constituit in facultate naturali
q. g. facultas eandi, agendi per fundum
vicini.

(moditate) unde estimanda est hac con-
tus? Lp. ex hoc si nullum intermedium pa-
rium exercitum servitatis constitutus, L
ex toto l. ex parte impedire potest.

ad. §. 4.
Quomodo differunt promissio et constitutio ser-
vitatis? *S.* promissio dicit mihi jus ad re-
t. inde habeo actionem personalem, consti-
tutio autem jus in re, hinc datur actione-
lis, illustrari potest per feadi constituti-
onem, que maxime differt a promissione.

57

ad. §. 5.

In affirmativis requiritur factum e cog-
nitione possesso acquisitum v.g. in servitute
meritis ferendi.

In negativis respectu unius desidera-
tur prohibitio, respectu alterius intermis-
sio, et his requisitis fit prescriptio ser-
vitatis. v.g. ne luminibus officiatur.

ad. §. 6.

Q. In ad prescriptiōnē servitū regim-
tur etiam titulus? *S.* aff. secundum Brat-
terum et Carpfi, neg. secundum Bachov; qui
distinxit inter prescriptiōnē rerum cor-
poralium et incorporalium, afferit patien-
tiam loco tituli esse, in prescriptiōne renē
corporalium, (c) inter tempus prescripti-
ōnis et reliqua res ipsa. Verum est ser-
vantes ad exemplum rerum imotilium
prescribentur, scilicet: quod tempes, non quo-
id titulum.

Validis prescriptiōnē desiderata ad acqui-
sitiones servitutes? *S.* secundum Diclos:
prescriptio 10. l. 20. annorum. Secun-
dum Ias. lax. 30 annorum, cuius temporis
apud etiam acquiritur molebitum par-
uale. In Thuringia, modo prohibiti-
oni acquireverint.

tit. VI.

ad. 9. 1.

Q. An aliquis servitutis servitatem in constitutio
ne possit? Lg. neg: Quia in accidentis non potest
accidere et quia servitus in parte constituta
est non pro parte. v. L. 10. D. de Serv.

Lgale jus habet ex hac singulari concessione.
R. est nuda obligatio personalis hinc servitu
tem realem producere non potest. v. Dru
ad. L. 55. f. de Serv. p. 1. r. 1.

ad. 9. 2.

Q. An usufructuario competit servitutem
Dicatio, ob servitutem fundo fructuario deb
et. Lg. aff. Dicitur tamen inter dominum et fructu
tum. Contra extraneum datur directio, con
tra proprietarium s. dominum utilis, pro
tenus usus fructus deterior redditus. Directio
domino competit vindicatio? R. quatenus
servitus sibi et suo fundo debet, usus fructu
ario vero, quatenus fundo fructu
rebetur. v. Bachov: ad Greitler. vol. I. Dis
16. thes. 7. ad. 9. 3.

Q. Fructori incentat probatio? Quamvis co
stitutus sit in quasi possessione? Lg. aff. Dicitur
quasi possessione libertas ad dicere probandi? Lg. ca
edes quicquid possessionem aliarum retin, nor
autem servitutem, quia haec est contra origi
nariam rei qualitatem, quodlibet enim res
in dubio presumitur libera.

ad. 9. 4.

Q. An etiam cautio si liberal declaratio
nis exigiri possit? Lg. aff. Cautio de impo
rum non turbando, aut impavidendo, quia
in libello omni seruitactor, ex officio suu

xigere potest. v. Capit. l. i. R. p. 10.

ad. q. 5.

Q. Condam probare tenetur reus? R. Nam
nullitatem, in qua se fundat, quoniam go-
tibet tenetur probare fundamenta suam -
ventionis.

Quoniam discernenda sunt causitiae fundamen-
ta actio confessoria et negatoria? R. De
iuris se fundat in privilegio habet confessio-
riam, qui vero in libertate naturali ha-
bet negatoriam, nisi libertas habeat genera-
i observantia i. conservatio sit immu-
ata. ad. q. 6.

Si non datur directa? R. Via solum
inceditur ob iuriis interpretationem, ad-
st enim eadem ratio, ex eadem actio.
Estrari potest per actionem tutela, quia
natur minori contra curatores et
salutatibus utilis.

TIT. VII.

Ad. q. 1.
Validus confusio intelligitur? R. (1) perpetua
et totalis, v. L. 4. et 18. D. de Serv. R. non
est comprehendendi cum communione.
Si per alienationem servitus extincta re-
miviscat? R. P. aff. alij recti neg: quia
non est necessarium condecorare respectu pro-
prietatis. Nisi de novo constituitur. L. allegata 18
de Serv: non officit nostra sententia, proponit
nra haec casum: Si quis heres factus est fa-
tus servient legatus sit, quod tunc substitutas
hereditates confusa, quia heres ita domini non
est factus.

V. q. Si ex agro alveus factus ad. 9. 2
uox fr. amitt.

Dicit: Ob pro edificio et per 30 amos ne
stituto, tollitur servitus? Q. Indinet in
hac sententiam s. notis non est palatum
quia (o) nos valenti aere nulla currit pre
scriptio, & servitales solo nos uia nor
mittuntur.

Quale exemplum hic occurrit? Q. si loca
per quem via debetur, impetu fluminis
mittitur, restituio pratio pristina debetur
servitus. Dicit: Obstat L. 13. pr. I. de serv. p.
prae: ref., sed diff: inter mutationem
et superficie. Ob mutationem superficie
volitur ad tempus serv: superficie.

ad. 9. 3.

Expressio verbis, scil. per partem
tacite qui enim permittit actus juri
contrarios ille renunciasse juri videtur. V.
Titus hat urban mit einer Wege
aus verliehen mit serv: via in
dom. Titus macht einem zu
eine der Wege in, nam nicht
habe ich und nicht protektire
ist davon ein facile remissio
scheinbar ad. 9. 4.

Secundo secundum hunc d. amittitur servus
Q. Si vel plane uox non fuerit, quoniam
potuerit, l. non modo prescriptio. V. q. Si
fuerit via tanquam publica
la rustici orbi non uox sufficit, in urbem
vero consideratur etiam usucatio libertatis
h.e. ut domini praedii servientis dominum

oradis dominantis servitute ubi volentem in-
dovat.

vid si duo socii fuerint, qu. an unius uisu alter
exligens etiam rebireat servitatem? Rg. aff. pia
et plenaria est res dividenda. L. unic. C. si una eadem
est. Sic minore contra usum restituto, al-
terni usus licet major sit prodest restitutio.

ad. 9. 5.

L. II n. 9. Si heres legaret sub conditione fer-
mum, ei interim imponeretur servit, exiger-
etur conditione expirat.

Tempy venienti Ratio, quia omnia, quae ad
tempus contracta, lapsu temporis ceper-
taper revocata.

TIT. IX.

ad. 9. 1.

Quantum plures species? Rg. aff. adjicienda
est quarta, s'il fuit operarum servilium, quod
consistit in perceptione utilitatis ex servi ali-
ni ministerio v. L. C. f. de operis ser-
vit. Dicendum: usus fructus competit jure do-
minij. Ex: non est servitus? Rg. Dist. in-
ter usum fructus formaliter et essentialiter,
non modo quoad essentialiter, ne go quod
formaliter, qui datur in re aliena.

Ratio: Cuiuscunq; enim rei usq; est conjunctio
rem ab ipsa illi proprietate non datur usq;
fructus. Testatur hoc exemplum Balsami.

ad. 9. 2.

Itemmodo dividatur usus fructus occasione
rejus s? Ex: In legalem et judicialem. Prior
competit ex legib; patri in bonis adventi-
tis liberorum; Item: Marito in bonis

paraphernalibus usus: Posterior occurrit
in iudiciorum divisorum e.g. Familia ha-
bitat, comuni vitudine, quandoque
in rebus divisionem modo non admittentibus
altri proprietatem alteri usurpatam
adjudicat. ad. §. 3.

Quod si verus dominus superveniat? q. u.
fructus a possessore b.f. constitutus extingui-
tur. ad. §. 4.

Q. An rerum incorporalium etiam detur usu-
fructus? q. aff. Hoc ostendit exemplum
iuris dictio, cuius fructus in melioribus
et pueris consistunt. v. Schneidevinum
ad §. 2. f. h.t. Si autem fructus quo me-
nos alteri possiat concedi nihil prohibi-
tet.

Q. An omnium etiam rerum detur usu-
fructus? q. aff. Reducendum tamen ad
alienum, & legitima liberis debet ma-
nere salva; Hac enim non admittit va-
rina, & multo minus prioritatem.
Gail: lib. 2. Obs: 144.

ad. §. 5.

Q. An per constitutiones et pacta etiam con-
stituatur usufructus? q. aff: Dicis: pro-
missio differt ab ipsa constitutione et
recedens? q. aff. Dic: inter conventiones
simplices et cum traditione conjunctas
prioris producent saltem ius ad consti-
tuendum usufructum: Postiores iusta-
usufructum. e.g. Titius ~~habet~~ Casum
magistrum suum doceat ~~an~~ ^{et} finitum
1000 r.s. et ibi facta conventione et

traditione pecuniae. Nostri etiam non nisi
in conditione contracta, sed prout Caius
dei parta in usumfructum dicitur.

60

ad. 9. 6.

Realis possessio requiritur ad hanc prescri-
ptionem! Q. U. Legitima, & publica, & non
interrupta & libera non precaria p. g.
Titius libertate sicut uita, Caius
renim est positione dominii illi suorum
quoniam ratione dicitur nos, nunc
prolixius 30. In hoc autem Caius
in usumfructum dicitur dei proscriptio-
nem relanguat.

Q. At tempore desideretur ad prescriptio-
rem p. f.? Q. q. de Dure canonico et
moribus, de Dure Civ. autem in prescri-
ptione uniuscuiusque temporis non attendi-
tur.

ad. 9. 7.

Percipi possunt & iuriis illi summae
causam non nisi si tamen voluntas respondeat
Cur factor dicas vendere conoditatem
dendi? Q. Quia ius ipsum in aliud trans-
ferre non potest. Dicis: Licitare est ex-
ecutio in bona fructuarij. Q. q. non at-
endo hoc, quod alteri competit proprie-
tatis, dicit enim executio in fructus salto
dies ufructuarij. De meritis ab u-
fructuario sustinendis vid. infra 9. 11.
Q. Strat. Exerc. 12. Thes. 12.
Metallifidinis: His in locis non procedit
ubi rena non generantur.

eromodo uti potest usufructuarii lignis?
Rp. ut bonis patre familiæ, hinc quotiescun
ligna ad focum pertinentia intra tres annos
renascuntur, propter ea in star boni patrum tam
familias tertiam partem quotannis recuperan
dere poterit

Coulla! Etne hac sententia genuina? Rp.
ordinari non procedit, spectanterim coullae
bores ad proprietarium, nisi uia facta dena
ciatione eas pro de-relicto habeat, & nisi
usum ville auferantur. V. Brum: ad L. 12. p
cip. f. de usit.

ad. §. 8.

Q. Si per separationem semper fiat perceptio
horum fructuum? Rp. aff: nisi ipsimet deci
derint, tunc ex iis constituitur mediante co
lectione

Quando maxima labo*circa fructus*
Rp. Wenn der Sporn angebrüten und
abtrennend gehabt.

ad. §. 9.

Quinam fructus dure saxe: civiles spectant
ad heredes usufructuarii? Rp. Quando sensi
ratio et ratiatio est facta, cum per
sones pertinent ad heredes, omnia ad pro
prietarium. v. Carp: n. 3. Corp. 32. Dep.

ad. §. 10.

Qualis cautio exigitur? Rp. Ordinaria fide
jussoria. Dicis: Erid si fidejussiones deficer
Rp. Per pignora praestanda est; deficitur
his juratoria admittitur, se rem probe ad
ministrantur. Liberantur tamen a cautio
ne uia lateri in usufructu bonorum liberorum
& fiscorum. Q) Donator omnium bonorum,
omnia donavit retento sibi usufructu

Q. q. usfructarius gregem ex foetu suscep-
te tenet? R. aff. nisi omnes moriantur.
g: oves an rives auxiliuntur? R. non.
ius tamen obtinet brynum iustum
cauzen.

61

? An voluntate testatoris possit remitti
cautio? R. neq: secundum Authorum: la-
tio communis hec est, quia in gratiam heru-
dum hec cautio est introducta; rectius te-
xer distinguendum inter cautionem de nor-
butendo et non restituendo. Prior remit-
i non potest, quia invitaret ad delinquer-
e. L. 27. f. de pactis; bene tamen po-
terior, quia potuit donare.

ad. 9. 11. valis diligentia desideratur ab usfructuario?
ly. non summa sed mediocris, quia a bono pa-
trifamilias desideratur.

vanam tributa sunt solvenda ab usfructua-
rio? R. C. praterita, quoniam tributum
et onus reale et possessorem sequitur, repe-
nere tamen potest a proprietario. C. Pruden-
tia, ita tamen ut salvum habeat regreßum
contra proprietarium, tributa enim solvo-
ar ob quantitatem fructuum. v. Carp. L. 1.
les p. 165. ad. 9. 12.

Quomodo constituitur quasi usfructus? ly.
non solum per ultimam voluntatem sed eti-
am inter vivos. Dicis: Textus alegatis fece-
rimes loquuntur de priori modo? Et uniglo-
ritio non est alterius exceptio.

Et cautio hec est praestanda? R. ut res mo-
bilis quasi sit mobilis, superstet enim
semper censetur e.g. quantitas tritici hor-
dei, etc.

ad. §. 13.

Venitio differunt ususfructus et usus? Ut rem
Vtatione constitutionis, ususfructuarij acquirit omnem utilitatem, usuarij vero est
qua sunt ipsi necessaria (hoc ex conditione
personae s. rei familiaris judicandum) Et huius
latione amissionis, usus finito tempore et
cessionis tendit iterum ad proprietarii
ususfructus vero interdum ad conjunctu
ex jure accessendi. Et latione comunica
tionis, ususfructus aliis locare potest, non
usus, quia tenderet in p[ro]p[ri]etatem propri
tarij vel ususfructuarij. Illuxitare potest
usum in cetera concessum.

ad. §. 14.

Ieronodo dicit habitatio ab usu adiun
ut generale a specialiori. Ille cui competet
habitatio ad eis alij locare potest, non ita
qui possidet usum adiun. Viz: q[uod] adiun ut habe
re uarij plane alij habitationem concedere
non potest. Q[uod] neq[ue] nisi fiat gratia et ip[s]i
simul ad eis in habitet.

ad. §. 15.

Qualis actio confessoria datur? q[uod] uia
non utilis; hac etiam conceditur quando
ter de iure, quod non est servitus, et quod
ei, qui se fundat in privilegio.

ad. §. 16.

Qualis actio negotoria intelligitur? q[uod] uia
directa, utilis etiam competit in alijs f[ac]tis
bus, ei, qui se fundat in libertate natu
ri.

ad. §. 17.

Hic o. sistit explicationem antecedentium
monstrando actionum (fundamentum,
probationem, et exceptionem).

ad quem revertitur ususfructus? q. ad
proprietarium, si modo unus fuerit usu-
fructuarig. Dicit: Etio si plures conju-
tum usumfructum possederint? q. Paro
efuncti superstiti ususfructario accre-
cit. Excipit: Evid si heredum mentio fa-
ta in constitutione ususfructus? q. Non
transit ad heredes nisi saltem ad pri-
num, secundum l. 14. C. de ususfructu: quia
licet proprietas perpetuo effet inutilis.
Pergit: Evid si civitas l. collegium effet
in possessione. q. 100 annis finitur, tan-
quam certissimo vite humana termino.
Aut quasi morte Hoc est dissolutione collegii.

62

ad. §. 19.
q. An horie per capitio demissionem amittatur ususfructus? q. aff: scil. U per bannum
Imperiale, quando etiam tannitus est
in civis tam in ususfructus ad fiscum
pectat.
de per non usum amittitur ususfructus?
q. Cuius non consistit in facto, hinc co-
rarium de habitatione statuit Autor,
ea etiam que in facto consistent non u-
nende non prescribentur.
q. An ob abusum ususfructu quis possit pri-
vari? q. aff: secundum Ius hereditatum mo-
do conjuncte sit abusus cum gravi danno
secundum Ius Civ. de munere resarcendum
inde autem ususfructu non privatatur.

ad. §. 20.

Evid si ades collatio restituantur? q.
non reviviscait proprietas, quoniam

non sunt eadem dies, nec intelligenter va-
nius concedere ut in novis hinc adiby
maneat ususfructus, quoniam intuitu p-
sentium illum concessit.

Q. Si ususfructus per concessionem extin-
guatur? R. Concedit author ratione exti-
ni non autem ratione domini: Atque
stingendum inter fes personale et re-
re: hoc consistit in perceptione fructus
et alteri potest cedi ad dies vite; illa
f. personale adherens: offiby ususfruc-
tus extraneo cedi non potest. Hac di-
solvit q. 3. f. de ususfructu, qui ob-
stat videtur huic asserto.

ad. v. 21.

Vermodio finitur quasi ususfructus? R. C-
tiam per mortem naturalem et civili-
Potestne ususfructarius privari usus-
fructu per resolutionem fericis? R. aff.
v. g. si vasallus amittit feudum, amitt-
tur etiam ususfructus a vasallo. Cito
concessus.

TIT. IX.

Q. Unde nomen habet ususfructus? R. ab up-
et capio: usus autem hic non notat que-
tidianum comedendum sed possessionem
vulgo. Sit ususfructus, at emorem
curse. ad. v. 2.

Q. An ex iure gentium etiam deduci pos-
sit ususfructus? R. Secundum Germanum genera-
lem concedo non autem quod speciale.

morum enim determinatio a Jure Pr: ad-
ita est. Dicis; Juste ne nititur fundamen-
tum? Lg. aff. C' propter negligentiam domino-
rem & quia alia dera non utendo amittan-
do.

63

ad. 9. 3.

Primum sunt revisita usucaptionis! Lg. C'
Bona fides, & fatus istius, & les habi-
tus a traditum, hinc non debet effici-
tiosa, & traditio ipsa. C' Possessio. Cle-
nitum tempus lege definitum.

Iuramento olim differebat usucatio et pra-
scriptio! Lg. C' ratione causa efficientis.
ratione objecti C' ratione temporis,
ratione effectus. Usucaptione fieret
verus dominus, praescriptione quasi very
qd. Ed. Ad. ad. h. 4.

Conveniente hodie plane inter se praescriptione
et usucapio! Lg. Præscriptione in scriptu generale
et proprietate usucaptioni, et productum do-
minium; in seno speciali vero con-
tradicuntur usucaptioni et productum
exceptionem præscriptionis.

ad. 9. 5.

Bona fide/ quando quis redditum esse ve-
rem dominum a quo rem accepit.

Causa tituli h.c. Ex iusta causa.

Definito tempore/ quale tempus intelligitur?
Lg. non naturale currere a momentis in
momentum, sed civile ubi dies menses
habetur pri complete, gramvis hora
nondum venerit.

ad. §. 6.

romodo alias salutare prescriptio in
memorialis? Et centenaria: tunc in
banda ea admittuntur testes de auditu
habet se hac prescriptio admodum pr
ilegii, ita ut illa res quae alias per
prescriptionem acquiri non possunt,
hac acquirantur. Testantur hunc effectu
Regalia. ad. §. 7

In hoc §. promittit nobis Autot fata
ram explicationem subjecti, & obje
cti realis et (3) termini s. temporis
a lege definiti.

ad. §. 8.

Q. Si res factiva prescribi possunt.
A. Ordinarie non v. autorem, nisi per
psum 30 annorum secundum Iur. Civ.
secundum Iur. Sax: vero requiruntur
anni, annus et dies, quo tempore pa
tentia res factiva ne quidem a fa
restituenda, id est maximam dominii
gligentiam vid. Richt. Dicis: 96. num
152. Dicis: Tertius autem hic nullo pa
nidet vitio? Q. Distinuendo inter iuri
tum reale et personale, datur his iuri
um reale. Kurares res Principis, sed quoniam
possessorem traxit. X

Cord res Principium distingvendur in
ter res quae Iure superioritatis ad Prin
cipes pertinent, et quae non valet quae
principes v.g. censu, tribute

6
celestia factiles ac amis prostriver-
unt, in mobiliis obtinet coramis prop-
ter Christum, vid. Casp: part. n. const. 5.
Decidit. 2.

64

In ministeriorum negligencia noceat
Principi? Qd. Multi quidem negant, mul-
ti tamen argumentis et autoritatibus
affirmative probat Casp: Cloze. vol.
1. consil: 29. num. 48. vid. Brum:
sent. 5. Decidit. 8.

ad. 9. 9.

Qd. si dubitans sit bona l. mala fidei pos-
sessor? Qd: proutrox est habendus, pro-
ut in hanc l. illam partem magis in-
linat, quod verum si acquisitione rei
subrogatur dubitatio. Dicis: dicit si
precedat? Qd. Semper impedit usurpationem,
sibi enim imputare debet, quod neq;
meliq; inquisiverit, et rem de qua re
cavatis certe comparererit, vid: Atryk.
de Jure sensi. c. 4. nux. 72

Cat mala fides est probanda? Qd mala fi-
des superveniens est res facti, haec au-
tem res non profumatur qd: nec me-
la fides.

ad. 9. 10.

Qualis debet esse titulus? Qd. C non ge-
neralis sed specialis s. gr. ex empti-
tione, donatione, non erroneous, sed certus,
missi error sit invincibilis.

ad. 9. 11.

Cat verus heres semper est bona fidei
possessor? Latio; quia id est bona fides et

Q.

deficit animus furandi.

Q. An heres possit usucare? Dic. Secundum du
rem off: verior tamen est contraria sententia
Q. Quia defunctus non potest, ergo nec heres
defectum tituli, et quia nihil juris noti es-
tate acquisitum, continuo enim saltem p
defuncti. Dicis: Quare hoc per exceptionem lo-
gissimi temporis heres se defendere potest
v. L. 8. Q. de pres. 30. amon: Dic. Non tam
procedit iure can: quod hoc in passi etiam
aggravavit Ies. Saxe: hinc quoniam repon-
requiritur bona fides, adeo heres hodie
recursus esse non poterit.

ad. S. 12.
Agitur sic de prescriptione rerum incognitorum
notabilium s. iutium, ad quae iura praecon-
benda sufficit etiam titulus prescriptus.

ad. S. 13.

Present. Non intelligitur presentia in loco
speciali: sed in loco saltem etiam
requisita, sed generalis, modo habeat
domicilium in eadem provincia. Et si
tim ab sensu partim praesens fuerit? Dic.
Presentia suam duplicandi: Nam ninte-
ro Jahr absens sicutus, 5 Jahr pre-
fens, 10 Jahr sicut young child
in 5 Jahr presentia duplicitur, depen-
dabo tempus usucacionis perfectum
nihil dicimus.

Qut! Dic. Nonne in omni ius defuncti
succedit, ergo etiam in bonam fidem.

Qut! Dic. Professus singularis per con-
tractum novum titulum configuratur, qui
recus est in universalis.

ad. d. 14.

Uinam casus circa hunc d. est observandus?
sequens: Titius deponit rem aliquam apud Ca-
rum, Casus interea moritur, et relinqvit legato-
num heredem, Si mortuus adit hereditatem et
rendit rem Dculo, credens rem esse suam; Q. iug-
it, an emptor eam rem posse uicapere? A.
S. Celia Paul, non committit perturbum, dect enim
fectus funeris.

65

ad. d. 15.

omodo procedit haec assertio? Qd in immobili-
es sicut non motilibus, quia allegata Nov:
icit mentionem longi temporis. v. Brum. ad

d. nov:
q. res minorum ordinarie praefribuntur
longi temporis prescriptione? R. via agri-
natur pupillaribus, hinc semper possit
uictore restitutionem, quando autem majores
er. fiant, ordinarie praefribuntur. N
on maiorem onus in his adhuc amico-
duentur, prius durantibus iuris non ob-
stat prescriptio.

ad. d. 16.

les sive et Principi Distinguendum inter res
Principates et Principios, priores plane
non possunt praefribi, quia hor. sunt in con-
uenio; bene tamen posteriores.

Quid. Distinguendum inter res antiquum et
notum: Secundum illud bona civitatis et
ecclie centenaria prescriptione prescri-
bitantur, secundum hoc ad 40 annos tempe-
rat restrictum v. Nov: 3. Utit tamen iteru-
rotandum, quod hic non ipsae civitates, sed
res civitatis sint considerande: v.g. re-
ditg. etc.

Ecclesiastum dicit: testu n.r. allegato etiam
auit de ecclie fid, cur igitur applicatur ad

res civitatis? Q. per interpretationem juris
propter identitatem privilegiorum. Pro
cedit tamen non quod ipsae ecclesiæ, quæ
sacra sunt, et longissimo tempore non ma-
scribuntur, sed quod res ecclesiæ, v.g. capi-
talia, Fringiles, &c.

ad. S. 17.
Q. Evallis negligentia intelligatur? Q. sup-
na. Ratio, quia ex hac obligitur animo
bonandi.

Congruum intervallo: Q. tenus solutioni dehi-
natum consideratur? Q. Quia non prius gra-
dier veneris debere nescit. Q. congruum
intervallo? Q. ex equitate, ut modestia
exactio. ad. S. 18.

Q. Si debitò intra XL. annos non conve-
de debito, præscriptionem proposuerit possit?
Q. ney: et quidem propter malam fidem
non enim potest ignorantiam allegare.
Dicitis: Vnde de herede debitoris dicendum
Q. nec hic potest allegare bonam fidem
modo ex conjecturis aliquid hauserit v.g.
si de debito inter vitios fieri fama

ad. S. 19.
Q. An jus retinendi digni præscriptionem
permittat? Q. ney: quia se habet ut con-
titio potestatio, quia semper adimpliri
testur: Frantig Exercit. S. q. 6.

ad. S. 20.
Quid sunt res metu facultatis? Q. In sine
conventione juris naturalis aut gentium
cujuscum arbitrio libero permituntur
q.s. commere per viam publicam. Latet
cur ha res non prescribantur, est hoc, quoniam
niam heram rerum nulla datus prof-
fessio. Dicitis: dantur tamen molendina

permalia Württembergi? Q. Concede, quando
affici coactioni locum dederit; Vt cum ius
civis ad Iusta ova nrogo in eis into Mysle,
munglein, nulla currit prescriptio. Ius
de vnde sed in eis eis, non in eis null.
Cum ius und uero 31. Iusta in eis & eis;
non eis. Tunc procedit.

66

ad. §. 21.

Q. Num t. fieri presumatur in prescriptione
iis annorum. Q. aff. secundum presumptionem
uris vid: Ulmingerum Cent. 1. §. 39.

ad. §. 22.

In hoc s. agitur de effectu prescriptionis m-
emorialis, qnd est exceptio et dominium
latio, quoniam prescriptio et usucatio hic
agri possunt. ad. §. 23.

In a marito alienata bona dotalia par-
tient rescribit. Q. neg: quia @ marity non
possidet nomine proprio (2) quia ob metum
et reverentiam non valenti agere non currit
prescriptio, hinc ergo et memoriali, possi-
derunt matrimonium enim currit prescrip-
tio ut alij.

Iudem diximus circa legatum pre-
scriptionem. Q. dist: si contra Principem,
in prioritatem fact, si prius memorialis de-
cidetur; si posterior communis.

ad. §. 24.

Quomodo prescribatur res hereditaria?
Q. longissimo tempore, nisi separatio exi-
stet vid: Casp. Part. 2. Constit. 3. Def: 10.

ad. §. 25.

Cui jura et actiones annumerantur rebus
immobility? Q. via salutantur immo-
biles scilicet in lege civili non naturali.

ad. §. 26.

Quid intelligit Autot per prescriptiones
temporales? Et illas quae a sole temporis
latus penitus, et a negligencia ejus contra
quem sit prescriptio. V.g. actio domini
nisi praeorsitur, non officiali testamentis
quemque. ad. §. 27.

Quomodo alias dicitur? Impeditus/ s. la-
tis, qua dormine datur usucatio ad cer-
tum tempy. Curia non currit, quo sublatu
prior posteriori junxit. Ita contradic-
hicitur interruptioni, ubi recuserata po-
sitione intermedium tempy non computata.
Prestitio/ Ubi fundata est haec distinctio?
In Recepto Imperij allegato. Hinc deducen-
dum est belli tempy computatione facta
ab anno hujus seculi 18 usq ad annum
non obstante quod bellum motu non simul
in Germania coepit.

De furorem curia furiosi habentur pro absenti-
bus cum animo abesse videantur.

Scil: ut libet Notarij ac trium testimoniis
scriptio munita, mittatur Procuri. Epit
io, nomine Judici ordinario.

ad. §. 28.

Danturne alia exempla: ip. aff: Si quis vi
de possessione ejicitur, aut res ipsa eripiatur.

ad. §. 29.

De quorum rerum prescriptione agit hic
Autot: Ip. mentionem facit triennalis quod
applicatur ad res mobiles sicut idem pur-
gium ferendum de amali. Causa: R. r. Cons:
g. Des: 8.

Cur? Ip. Curia litis contestat, si senten-
tia seppur condemnatoria, est quasi co-

tact, et perpetuat obligationem L. s. f. d. v. b.

ad. S. 38.

Connam exempla continentur in his legibz! Sp.

Si ante contractum fiat denunciatio, et si

offerri honestatis denuncietur, etc.

Calis juris iustis desideratur in judicet. Sp.
afficit & inferios. Schultete tamen in pa-

go pignus non est offenditum bene tamen noti-

i. In Marchia absente hoc etiam quoad Schul-

letum procedit. ad. S. 31.

Q. Eomo do currit tempus in prescriptione? Sp.
Uiliter ut supra dictum. Dicis: estne hac
assertio universalis? Sp. neg: abiuo etiam
attinet in prescriptione temporali, ubi ten-
tus currit naturaliter de momento in mo-
mentum vid: Bachov: Disq: 3. Th: 29.

67

III. X.

Q. Eomo do alias dividatur donatio? Sp. in
propriam et impropriam. Prior fit ex libe-
ralitate contra omnem causam: Superior, ob-
ausan l. præteritam, ut remuneratoria do-
natio l. futurum ut donatio propterea nuphi-
ca.

ad. S. 2.

Q. Si donatio mortis causa spectet ad con-
tractus? Sp. vif: inter modum contrahen-
di et obligandi. Prior modo concedo, quia
in utriusq; desideratur voluntas; posteriori
modo nego, quia hoc semper refertur ad
ultimam voluntatem.

Q. In absentia etiam possit fieri donatio?
Sp. aff: modo acceptatio fiat per epistolam
vel nancium, hic enim, qui hoc modo acceptat
habetur pro praelecti. v. Quod vel. in dñi: de Epik
thes. 22.

ad. §. 3.

Quid si judicialiter fiat donatio? Si non operi
testiby. ad. §. 4.

Licet propter prohibentur donare? sed natura
furius et mente cuncti, & lege, impuberes
quoniam non vident plena voluntate. Dic
cis: Quod de puberibus dicendum? sed po
etiam sine cognoscituris, quia est ultima
voluntas, haec autem dependere non debet
ab arbitrio alterius.

ad. §. 5.

Si comodo conveniat donatio mortis causa et
legatum? sed ratione testium, in utroq; enim
testes desiderant ratione dominij, legi
torum enim dominium dependet a morte
naturalis, ita etiam donationis mortis cau
si causa revocationem, donationes etiam ac
legata revocari possunt, sed quoad diminu
tionem, legata lege Falsidam diminuuntur
ita et donationes; sed ratione loci, dona
tiones ex ea legata judicialiter fieri
possunt. ad. §. 6.

Dicis: Patre permittente testari non potest?
ad. Princ: q: q: testam: facere licet? sed di
via et ratio, adempta enim est filio hacte
nular non ob solum praetudicum patrem
sed ob defectum requisitorum legatum
sive non est. Familias: hanc etiam pa
ter suo consensu supplere negat.

ad. §. 7.

Quid intelligendum per Falsidam? Ratione
quarta pars bonorum, quam hares exha
sta legatis hereditate deducit, obtinet
solum in legatis, sed etiam in donationis
bus mortis causa.

I. Si donatarius omnium honorum a credi-
mibus conveniri possit? Q. Dicit: Inter
notarium mortis causa et inter virtus
succedo quod ad posteriorum, quia est successus
niverralis. Nego quod ad priorem, nisi
erime conditio facta cum conditione sol-
vendi, secundo, nisi conjuncta cum fide
reditorum.

68

C. Ut? Coniam Iure lxx: donatarij uni-
versales reditibus comparantur, prout
nihil detrahitur.

ad. 9. 18.

Q. Si mulieres etiam admittantur? Q. q.
Quid si gratuor saltem adfint testem? d.
Notarius hinc annuntiari potest. Dicitur:
Quid si donatio domi conscripta actio ri-
simuetur? Q. Tunc necessaria non sunt
est, modo ipse donator in propria perso-
na insinuaverit, et scribere et legere pos-
sit, alias summe necessaria praelectio erit
in iudicio. Legem: Quid tempore pestis
met? Q. Non sufficient testes. Dicis: Quid si
quoniam non facta mentione mortis dona-
tiverit? Q. Erit quidem donatio morien-
sis sed non mortis causa.

Q. Iudicio: Erat mentione mortis accipit
valorem ergo temporis est amixa.
Q. Sive expresse h. e. per verba sive tac-
ite h. e. per facta ponitur erit. v. Arg.
p. 3. Obst. 2. Det. 10.
Q. Iudicio: Erat illud good est contra leges
ipso iure est nullum.

^{ad. §. 10.}
Hermudo alias vicarius contradictione
¶ actions in personam v. §. 15. §. de dictio
Actio in rem dicitur alias vindicatio. v. §. 15.
q: Caratur hec actio? ¶ Quia senatus
plene dominio probavit.

^{ad. §. 11.}
Condictio Ad quam donationem spectat hereditate
condictio? Ad donationem inter vivos
Iusti Iure liv: verius esse exposto, ut
hoc eph locum non veniat Ius accresce
di, ob textum clarissimum i. unicus §. 1.
C. de caducis tollendis. v. Bram. ad h.
§.

^{ad. §. 12.}
V. gr. Si creditor hereditarij det alij suu
heredi ut aeat hereditatem. Dicitur mo
tis causa capio. v. §. 13.

Procedit etiam haec donatio, si donator
epistolam significet donationem, et do
natus acquiescat.

Animo nuncquam reverendi, ita contradicit
sunt donationi mortis causa, praeven
tilis est. ^{ad. §. 14.}

Aliquod dotamen v. gr. Si pri stiers indebit
solvit, item si preceptor daret.

Cur? Ita quod via negoti in potestate
mariti transit, ex pia usufructus par
phernalium ad maritum spectat.

^{ad. §. 15.}
Si desideratur cognatus cognatus pro
ma ad trans ferendam hereditam in
siam personam ultima voluntate? Ita
cognata per mortem cognatus Ius acquirit
ergo fieret in huic praesudicio. Ex ipsa
cur autem ad donationem inter vivos co
gnatus cognatus non desideratur. Sicut

super competitiva regnatio.

per competitum ageretur.
Q. si marito etiam rendi possit general
i. aff. alias etiam nec morte mulieris nec
iumento donatio confirmatur, nisi re-
noverandi causa fuerit facta.

69

Qd. S. 16.

*Eritis: via habentur pro una persona per
de Impub: Nemo autem sibi ipsi po-
donare, nisi filii fuerit emantibus.*

e. extra potestatem patris.
Julia negliguntur? Non communia sed sim-
pularia & gen. & sum. &c. & & & & & & & &
in eis non debet nubes sibi conser-
vare. It: Iam vel' sic redireat gemitus
est. Hac merita a filio probanda, quia
natri afferenti non creditur.

*Quae communis sufficit donatio patri facta,
nonum diversa est ratio, si emin pater
filio donaret, rem donatam iterum acquir-
eret tangiam peculium projectitum.*

20. 8. 12.

*L. Paulio fit acceptatio, quid desideretur
L. mandatum s. ratificatio: alias est m-
li momenti.
Imperio procedit revocatio ante acce-
stationem? L. aff. nisi promissio ac-
cessit juramentum.*

Subsistit / Car² Evia Jura procliviora sunt
ad liberandum, quam obligandum.

ad. D. 18°

Cat non subsistit donatio praesentium
et futurorum? Qd. sunt nonnulli, qui
dant hanc rationem, quoniam adimere-
tur facultas testandi. At, quia testamentum

facere non est iuris praeceptivi, ne de
necessitate, ergo haec ratio nos non
moveat. Verbo: Sententia huius re
cta quidem est in praxi, in theoria vero
nec lex nec ratio obstat, quo minus con
tradicamus. ad. §. 19.

? An item iuris in pluribus rebus do
natis? Q. dicit: an diverso tempore pe
terint donata ubi unquam excedere de
bet 500 solidos; an recte uno eodem
tempore, ubi omnes res conjunctim han
sunman excedere debent. q. Bruni: ad
Q. 43. §. 3. de donat.

Si id re evicta est iuris? Q. Donator de e
victione nisi illam promisit non ten
etur v. l. u. c. Ex ejus: quod de solo dico
dum? Q. de hoc aci poterit si interve
nerit v. Frantz in Com. ad Tit de Eo
r. 432. ad. §. 21.

Q. An caput hi sint distinguendi? Q. aff
vulet scil. ec in capite ubi fratribus legit
ima debetur, alias vox. v. g. grande do
ratio in turpem personam facta.
Q. An donatio quoad legitimam semper sit re
vocanda, an vero tote donatio. Q. pote
rius obtinet, si donatio extraneo facto
cum consilio defraudandi.

Cat. dicit: mox facile remittitur
gratitudinem, nemo enim immensos salut
sua deceisse presumit. Quot sunt hecies ingratisudinis? Q. L

atrox iniuria, & manus illatio, & jactura
bonorum, & vita periculum, his amittit
conditionem utrum impletam, quod pro-
curie non est species ingratis studiis, adeo
nominatio fit a potioti.

70

Q. Et huius donationi semper messe videa-
tur tacita conditio: Si literi non superve-
nientur. ad. 9. 22.

Q. Si post rem traditam et perfectam ~~ad~~
conditionem conditio adisci queat? Q. neq. via
ita donatori jam est ius prasitum.

ad. 9. 23.
Q. Donare merita dicuntur insignia? Q. De po-
tius quis compelli potest ad donandum, v.g. Pro-
reptorum, Advocatum. v. Bram: Exercit. 9.

ad. 9. 24.
Q. Si valeat donatio inter conjugos, ex quo
donans non factus querit pauperior? Q. q.
et quidem vi oppositorum v. Carp: p. 2. c. 13.
def. 18. ad. 9. 25.

Q. Ad hanc donationem refero, qua-
do senex maritus uxori juveni quid donat
ad conciliandum amorem.

Ratio: Quia uxor sequitur forum et di-
agnitatem mariti, quinimo splendorem concili-
at familiam.

Ratio: Quia respicit temus
matrimonii vid: Weltevred: Dif: 4. f. et
viden ad. h. t. Ref: t.

ad. 9. 26.
Q. Si re noncum tradita semper contra her-
edes conjugis detur actio? Q. valet securi-
tatem ius avorum, non antiquum. p. l. 23. f.
h. t.

L. Alii semper insinuatib. ob hanc remam refra-
retur. Rg. aff. nisi a morente conjugye exi-
presa confirmatio sit facta. Dicis: Gran-
qvo judge fit insinuatio? Rg. etiam curia
incompetente, quoniam est actus voluntati-
ria jurisdictionis.

Ratio: ad. 9. 27 et 28.
Ter jurisdictioniter fieri debet et haec
quia ita praesumptio fraudis et blanditiar-
iarum evulat. Dicis: Garantum quoniam
vinculum obligationis transit ad heredes
Ipso Ordinarii concedo, quia vero garantum
contra leges praestitum est nullum, ergo
nec hoc contra statuta a defuncto po-
nitum obligabit heredes.

TIT. XXI

ad. 9. 1

Cur excluduntur pupilli et minores? Rg.
Erumam res suas sine tutele alienare
non possunt, nec semper cum tutele r. 9. 2
I. qdg alienare licet.

Erumam sunt haec regisita! Rg. Q. Justa
enundi causa (2) sufficiens causa cognitio
(3) decretum et authoritas magistris (4) p-
hastatio, his regisitis non observatis
non rem venditan vindicare potest, nisi
major factus post quinquennium rati habeat
contractum, quem scrivit fuisse intentum.
D. Philippi l.z. Etcl. 52.

ad. 9. 2.

Claritus alienares Rg. plane non potest alie-
nare res totales? Rg. Vol. inter res no-

ies et immobiles, motiles potest, quia alias nulla
vis constituta est utilitas, modo solvendo
existat. Circa immobiles dicitur: an estimato sint
est, an non; si prig, an redditionis ex taxa-
tionis gratia v. annot: nost: ad l. i. T. 4. s. b.

71

ad. I. 3.

Vicis: Erule geng adiiciendum est? Rg. sequens est
sortio bonorum etc: Ex quis non tam gradus
ad peculium protectiōnē, nec ad adventitiū
irregularē? Rg. d. noster h. l. pponit defini-
tione m̄ generalem peculij castrensis quasi castren-
sis et adventitiī irregularis uti demonstrat

ad. II. Separationem

ad. I. 4.

Quādam ratur utilitas peculij protectiōnē?
Rg. duplex & nō emancipatione, emancipacycim
filii hoc peculium retinere potest, nisi in
specie ipsi fuerit alementum, & nō publica-
tione bonorum, dannato enim patre tenet
publicatis filio reservatur hoc peculium.

ad. I. 5.

Adventitiū / an omne peculium adventi-
tium fruetur ad patrem? Rg. off. modo horum
utilib⁹ fili⁹ acquisi⁹ verit. Terpia enim leva
partem patrimonij non effirunt, hinc nec ad
partem peculij referri meretur.

Non pertinet⁹ bonis⁹ valet alementum huius⁹
fructus? Rg. usq; ad legitimam huius⁹ enim al-
fructus patri adimi non potest.

ut quia filij gravata in eis, q̄ ad patrem
timul admittantur, in alio iterum relevend⁹

est?
Circa de jure. Sæc. Rg. quoniam hic dilec-
tiones ab ascendenti⁹ excluduntur.
Beratid⁹: Quia hereditas ad quasi castrense
referuntur.

Indubio qz. an peculium pro cestrensi
habendum? Qz. aff. nisi sit tma immobilia
hac enim militi nulli sunt usi v. Men
l. 103. praealumpf. Qz.

ad. §. 7.
Q. An hodie quoad proprias homines procede
ut omnia sine distinctione dominus egri
rant? Qz. neg: qvia qd culturam agri
cum seltene pro servis habentur, alias em
juc liberorum hominum contrahunt.

ad. §. 8.
Erenam ratio dari potest hujus effectu.
hac, qvia non agunt nomine proprietate
alieno, ergo non sibi sed aliis acquirunt.

XII.

ad. §. 1.
Q. Ex perceptio fructuum faciat ad formam
domini? Qz. neg: qdta alias usq; fructuari
etiam dominum possideret, deinde qd
yoendum inter esse ente constitueret
consequens, prqz constituit in proprietate
posteriori vero in fructum perceptionem.

ad. §. 2.

Plenum dicitur. An libera dispositio con
trahat plenum dominium? Qz. neg: qvia est hor
rae pactis et conventionibus restringitur
comodij iustitiae ita describitur: dominium
plenum est, qd proprietatem et utilitatem
includit, vel qd directum et utile con
prehendit. ad. §. 3.

Q. Qualis detur differentia inter fiduciam
et emphebus? Qz. fiduciam datur ob pr
stationem fidelitatis ac servitorem, emphe
bus vero ad praestandum certorem, nra

eris maxime convenientia, scilicet ratione objecti,
in causa efficientis, et finis.

ad. §. 4.
I. In emphyteusis etiam dentur ades?
Q. aff. Repugnat hinc affectioni Bachorius
olumine 1. Disp. 29. Thej. 9. aferens, quod
e. Edibz res non sit satis tertia, sed res.
ist. inter primam constitutionem et subsequen-
tem extensionem. Antaby largimur pri-
mam constitutionem fundamenti loco po-
nere agros; postea tamen emphyteusis ad
alia etiam immobilie extensa fuit.

72

ad. §. 5.
I. In feudo etiam procedat successio ad-
mittantur ad successionem? Q. neys quod
tendum proprium, quia non sunt habiles ad
præstanda servitia, annum autem canorum
decimina etiam solvere possunt, hinc conclu-
sius quod ab emphyteusis ad feudum non sem-
per valeat consequentia.

ad. §. 6.

Laudemus! Nomen hacten laudando appli-
catur autem vel ad dominum, ut laudet et
approbat emphyteuticari fidelitatem, l. ad
emphyteuticariorum, qui laudat l. recynsis
superiorum.

Alienare potest? Qua ratio hujus asserti? Q. quo-
niam emphyteuticario præiudicium infere-
re potest, cum huic perinde sit cui canonem
pluat, nec aliquid potest ab eo exigiri potest.
Ecce in feudi, ubi invito valde domini jus
cum alienare non potest. v. Struv: Syntagm:
ar. Feud: T.

ad. 9. 7.
Q. Si emphyteuta solo retinet thesaurum
cum inventore dividat? R. aff. modo in fiducia
emphyteutico fuerit invenit. Si enim ipse fuerit
inventor solo retinet, rialiq. cum ipso di-
vide.

Damnum particularum. v. g. Num sint dichini
rebus domini obozim in locis ambigui? ad.
Q. Ut sterilitas l. incursio hostium non libet
emphyteutam a pensione? R. Ratio: yola solitaria
pensionem non in compensatione fructuum,
cum non fuerit locator, sed in recognitionem
minii directi, nisi re place quis non potue-
rit uti. v. g. si fundi ab hostibz ex parte fuerint
pro re extinta habetur.

Suscipere teneatur ad. 9. 8.
Daturae exceptio huius a-
serti? R. aff. sponia dominus inter duos ma-
ses premium constitutum solvere voluit,
teren iuri erit. ad. 9. 9.

Q. In sine crassitu domini pignus possit cogi-
ri re emphyteutica? R. A. aff. quia non effec-
alienatio. Alii tamen distinguunt inter the-
nam et praxim, concedentes habeas assertio-
nem praxim, negantes praxim theoriam, quia
est species alienationis prohibita. Probant ha-
modo: Quicquid prohibitum est in termino de
prohibitum etiam est in via l. fui: C. de regi-
onis non alienandis.

Q. Quod in Sax: floreat? R. vigesima pars omni-
tij est solvenda telle Styk. in Exan. Iur.
Feud: cap. 17. qo. 27. ubi tamen loci confor-
tuines peculiares adhuc sunt consulenda

ad. §. 11.
Q. In aliquis emphyteutico in iusto jure suum
dederit possit? Q. nec fuit enim ex contractiby
materiby, ubi quid ab iustio est voluntatis ex
offacto fit necessitatis modo acquisiverit en-
phyteuta titulo oneroso, ita ut pretium repetere
velit.

ad. §. 12.

Q. An propter deteriorationem semper possit pri-
ari emphyteuta suo jure? Q. aff. modo C. si de-
terioratio notabilis & conjuncta cum jactura fu-
tuum et fundi C. facte voleat. lata culpa.

ad. §. 13.

Q. Si semper ob non solum carorum emphyteuta
eo jure privari possit? Q. aff. scil. si plene nihil
de caro solum fugit, nam si pars soluta jure
eo non currit, agere enim potest dominus ad in-
leytan portionem ex contractu.
Validis alienatio hic intelligitur? Q. non incho-
ata sed consumata per traditionem. Dicū: cui
secundum Iur. Sax: vix obtinet? Q. via resigna-
tio judicialis vix fieri poterit nisi id domino.

ad. §. 14.

Q. Si emphyteuta possit repetere meliorationes
et impavas? Q. neg. quoniam hac conditione
non datum est prodium, secus est in feudo, ubi
meliorationes recte possunt, hinc quod de ius-
tis testari possunt et filiabys relinqueret, quoniam
haec res allodialiby amumerantur.

ad. §. 15.

Q. Ut divisionis beneficium nihil proposit posse-
soni? Q. prius divisio private autoritate fa-
cta nihil prajudicare potest domino. Aliud
obtinet si auctoritate publica facta, h.e.
concessu domini.

ad. §. 16.

Q. Ira actione sit agendum contra censualem?
ex contractu venditi, qd Styk. in Exam:
sur. Feodi: qv. 24.

73

In dubio / Cur. Q. quia qualibet contractus ita interpretandy, ut res qualibet quam maxime ad primam suam naturam redat, h.e. ut unius domini plene sit subjecta.

ad. §. vi.

Hui notat hic fermine Brundus, quoniam non opponitur Iuri Brundi Cymtum. Res ipsa superficiem, alias extra hanc oppositionem expositam dominium directum. Cognitione et dubitatione Lichy Luchs, quod est ius occupandi bona regni frumentorum. Besold: in thes: pract: in hac voce.

ad. §. 18.

In hoc §. proponitur. Obiectum constitutum hoc ius, (2) obiectum personale scil. superficiarius. ad. §. 19.

Q. Cur in solo constitutatur hoc ius superficiatum? Q. prout si in adiutoriis constitueretur res inveniendum esset ad ius habitationis, hoc inveniendum Luchs.

Astolos / Q. An etiam celum extruere possit? Q. aff. si area plena atque vacua ipsi est capaces. ad. §. 20.

Item dicitur hoc salarium? Q. agrarium vero Belus Zing. v. Besold. thes: pr. sibi haec videtur.

Serritatem imponere / Q. Grandis duret hec servitius? Q. grandis saluum est ius superficiatum etiam tandem valet alienatio. Sicut a sally feudum ad dies vita alienare potest.

ad. §. 22.

Q. Si extinguitur hoc ius extinctus per manum diuinae dignitatis? Q. neg. Dicis: tollitur tamen infrastructus? Q. Dispar est ratio, quia hoc ius simile est dominio, affidit enim ipsum solam.

ad. §. 23.
Q. Quod sit dominium utile feudum? R. Et ius in re aliena immobili, concessum ex pura benevolentia sub fidelitatis conditione. Atque colligimus quod in re mobili feudum proprium constitui non possit, sed improprium, nec in re propria nisi sint feuda oblate, multo minus remitti potest juramentum fidelitatis, nisi iuratum sit in proprium. N. Remissio etiam juramento fidelitatis, iura fidelitas non remittitur, quia est essentia feudi.

74

SIT. XIII.

ad. §. 1.

In judicio cui contra distinguitur? Q. Certo modo transactioni, quia est amica rei controversia de ciso dato aliquo l. promisso; transactiones autem, quia sunt amicabiles compositiones etiam extra judicium fieri possunt.

ad. §. 2.
In vindicatione? Q. Quod modis accipiatur hoc vocabulum in iure? R. Dubio modis. Usualiter, et hoc sensu tribuitur omnibus actionibus realibus, & specialiter, quatenus actionem ex dominio resultantem exprimit.

ad. §. 2.

Si actio l. domini contendit ut domini declaratur? Q. Non ex hac causa, quia non sufficit per ob negationem alterius.

ad. §. 3.

Q. Si difficultas sit pacis probatio? R. aff. quia vindicans non solum dominium suum, sed etiam dominium authoris probare necesse habet, nisi ipse respondeat v. N. R. part. 3. Dec. 296.

ad. 8. t.

Si id si res possitum negat. Q. actio
quoz probare tenetur, quo facto in poe-
nam inficiatiovis circa ullam domini
probationem a reo in autorem res trans-
fertur.

Nor possidere sibi enim imputare debet
pro contra eum egerit quem stiverit
rem non possidere.

ad. 8. 5.

Q. si detur rei vindicatio ex evitate on-
tra eum, priorem furtam bone fiducie
paravit et alienavit? Q. ney: contra
Ratio C. quia non amplius existit. Q. quoniam
nem peccata non est objectum vindicatio-
nis, ergo datur potius conditio ex L.

ad. 8. 6.

Iusta cum receptus Q. si hac sententia
in universalis sit vera? Q. ney: veris
enim est eum de corruptis non tenere
ob bonam fidem, et sibi debet imputare
dominus quod res suas citius non repetie-
rit. Contrarium valet in judicio univer-
salis ubi agitur de hereditatis petitione
Post item contestatus Q. sub bona fide i po-
sset post item contestatus perinde ut
m. f. possessor omnes fractas restituere
neantur? Q. aff. modo sententia condemna-
toria subsecuta fuerit.

ad. 8. 7.

Q. si deteriorationis sit habenda ratio.
Q. aff: ut srl. vero domino ratione ille
restitutio praestelleret, modo a domino qua-
litas rei quam antea habuit protata ficeret.

ad. §. 8.

Q. Irenam impensam fructum gratia dicatur
facta? Q. Ille quae in rationem et collectionem
fructum sunt facta. Dicis: Quod de labore
proprii dicendum? Q. Sed his etiam proprie-
tational labor continetur.

75

Alij grando concedit uel. Q. An hodie est agitate
alij tando m. f. possessori jus deducendi utiles
impensas concedatur? Q. aff. s. v. si ergo
dominus sit locuples.

Voluptuarias impensas tollere Q. An m. f. pos-
sessor possit tollere voluptuarias impensas si
que detrimentum rei? Q. aff. s. Alii contrari-
um afferunt, hanc dantes rationem, possessor
imputare debet, quoniam in rem alienam im-
pensas facere non est riti prudentissimi
nisi haberet animon donandi.

ad. §. 10.

Les alias peritura / Ratio: quia emtio hac
in gratian atz comodum iousus domini fuis-
et instituta.

ut huius redempti / Quid si hostes tempore occi-
peraverint et in paupidum deduxerint? Q.
tempore restituere rem non tenetur, quia ho-
stis rerum dominus existit rei occupante.

Judicialiter protestatus v. g. quia milites
extra proximam rem deduxisseat. v. Grat:
de Juri D. et. P. L. 3. c. 9.

ad. §. 11.

Iuris datur actio domino emphyteutor
contra emphyteuton? Q. ordinarie et re-
gulariter realis non datur, cum potius
emphyteuta iudex domino utili rem a
domino vindicare possit. Dicis: Quid si cau-

non solvatur justo tempore? Q. Tunc expiari
emphyteufis et dominium plenum de oblitu
ad dominum hinc tali modo h.e. per ac-
tione rem reali rem ab emphyteuta vindicab-
sali modo etiam vasallus feudo privari
potest, ad prestitis debito tempore servitus

ad. §. 12.

In hac definitione offendimus (v) gen, quod
est actio in re (c) Differentia specifica, pa-
petita, partim est a subiecto, quod est en-
phyteuta, partim ab objecto, quod est qui
libet possedit, pertinet a fine, ut res refit
atur cum fructu.

ad. §. 13.

Q. quodam contra dominum utili s. superfici-
arium deter vindicatio? Q. extinto domini
utili, quoniam emphyteuticario possesso in
justa causa adimi non potest. Dicit: quoniam
extinguitur? Q. Si salarium promissum per
aliquot annos non fuerit solutum.

ad. §. 14.

Differentia in hac actione iterum est peti-
ta (v) a subiecto, (c) Objecto personali (c) fin-

ad. §. 15.

Dicit: Littera actions fluunt ex servitu
illa non resultant ex dominio, et qui habet
p? Q. A. noster accipit dominium gen-
ter, quatenus hab se comprehendit servitu-
tatem, hinc actions ex servitate fluenter
huius capiti inservit.

ad. §. 16.

Publiciana Unde? Q. A. causa effidente quoniam
a praece Publicio ex equitate intriduc-
et.

Litterate desiderantur ab eo qui actione ha-
vult experiri. Q. ea omnia que alias in
uscapione desiderantur, excepto solo tempo-

fundamento missis presentan domi-
nium? L. bona fide justo titulo vid. Lachow.
de act. diop. 3. thes. 18.

76

ad. §. 17.
cumulari atq; alternatim pponi l. Si hec actio in
eiusmodo possit cumulari cum rei vindicati-
one? Q. aff. Proprie quidem cumulatio locu-
non habet, quia ex unagray aliiwiz simul
possunt cosequi, tene tamen alternatio. Da-
tur enim domino non pro tali publiciana
sed sub qualitate b. f. possessoris ob diffi-
cilitatem dominij probationem, r. L. 20.
de acquirendo rerum dominio.

ad. §. 18.
advisis: huius: lan: prorogatio tempore desideratub.
Q. ad resumptionem concedo, hoc autem
l. sp. Ius Can: nihil dispositum, ubi contra
in iustum possessionem non contra verum do-
minum datur actio. Q. Ite Clio: est stan-
dum.

ad. §. 19.
Si non internum contra verum dominum
datur haec actio? Q. aff. V si domino man-
tendente res faciat remota, & si ex causa
pudendi infecti possideatur.

ad. §. 20.
Validis hic requiritur absentia? Dicit et ne-
cessaria, s. q. q. pror. rei causa abesse, l. ca-
stius teneret. Ratio: quoniam negligen-
tia non est secretorum, haec non prodest
missis, qui ruptatis causa l. dolose ab-
sunt.

V.

SIT XVI

ad. s. 1.

Iuris est hac actio? q. Personalis. Dicuntur ex contractu neq; ex delicto datur ex? q. Sicut ex obligatione naturali, quia quislibet obligatur ad id, quod iusti non nolet, alteri rero prodest.

2. An hodie detur promptius remedium? q. scilicet mandatum compulsoriale, quod sicut actus a judice, ut exhibitionem impetrat. ad. s. 2.

Huius si reus ex iusta causa ad exhibendum non posset preparare? q. cautio praevidens de exhibendo intra certum tempus.

3. Iuram ratio? q. via est medium indagandi veritatem, sit enim probatio l. per testes, l. per instrumenta l. per jura menta.

SIT XV

ad. s. 1.

Huius si plures sint heredes, quilibet in universus successore non valet? q. sumuntur unitate disjunctim, et dist: quod ad universum quod ad partem, et quod ad totum, succedit in universorum ius, quod ad partem hereditariam.

q. Dicitur universale in oppositione ad jurem generalem, quod sicut ex contractu.

2. An etiatici sint testamenti? q. neq; quoniam Codicibus datur hereditas indirecte, per factum testamentum directe. Dicitur: Postulat. s. 2. q. Delinquitur: ubi dicuntur testamentum: q. dist: inter sensum generalis et specialis, concordo per modum generali mentis sententia dicatur.

ad. §. 4.
Q. Si varias nivitas significatio testamenti
S. aff. semper enim et pro ordine in quo testatio
continetur, et pro testamentaria hereditate, et pro
testatione mentis uti hoc loco.

77

Primita sententia sicut his verbis comprehenditur
predicis institutio.

legitima h.e. solemnis obsequium solennitatem.
Directa in oppositione ad indiculos ubi adhibentur
verba mireta. ad. §. 5.

Q. An testamentia non resurgent libertati ultime in
testamentis? S. et. neg. admissus compositionem: Sive
residat in testamento conjugum s. aliorum, modo
non subit voluntas l. mina aut fiant in mortis ar-
ticulo. Dicis: quod si laetacis alterum mouet
ad testandum? Q. testamentum erit firmum.

Q. An interrogatio ritiet testamentum? S. neg:
ri testator prius voluntatem suam expressaverit.

Aliud obtinet si sponte sue interrogaverit.
ad. §. 6.

Q. Si Princeps impuberi possit dare precepta
civicae testamentaria? S. neg: quia est defectus
naturalis, nisi amorum saltem deficit numerus
et iudicium adserit, civi enim defectus supplere
potest.

Mutus Quid si mutuus recruebitur nec levare possit,
certis tamen indicis sensus animi exprimere va-
leat? S. Ad prius causas testari possit. Tertiam
etiam ad testamentum inter liberos extenuit Ayrk.
dip: 4. de Jure senium cap. 9.

Sabellinum Q. ut iustissimum ful-
lisatis metus, quem alius praedovere potest oca-
sionem intentio. ad. §. 7.

Monachii Q. I. monachia nihil detinet, de prope-
ti possit, omnia et omnia bona pertinent ad
monasterium.

Pecul. adventi Q. si fugitam non potest separari
peculio adventitium? S. Quia non est pateram.
Dicitur: Und si pater relit? S. si quis voluntate defectus
superiori non potest, quia haec qualitas ex L. dependet.

ad. §. 8.

Sorrip / adie possit, per. N. L. 3y modo expe-
lant possitatis sua.

Veneficii / cur? S. etia sunt rei criminis laeche-
testatis virina.

Damnatio / L. An hodie simpliciter damnatio ad
mortem facultas etandi competit? S. neg: be-
tamen si habent ascendentes, descendentes et
colaterales usq ad tertium gradum. His non
existenter non possunt testari.

ad. §. 9.

? An non testari per intermediam persona
pot facere non possit? S. non procedit. Dic:
pot testes desiderantur? S. nullus opus est
testibus, qvia sufficiunt publica monumenta

L. 31. C. de donat.

Adex / L. An testamentum in iudicio testatoris
sit praelegendum? S. aff: si lexere impo-
rit. Dicis: quid si vult in iudicio? S. pri-
mum hoc facienda coram notario et doc-
tibus, et ab his subscriptendum.

ad. §. 10.

Quid est testamentum mysticum? S. Est testa-
mentum implicitum, quando quis se refert
ad aliam schedulam, in qua heredem deponi-
avit. ad. §. 11.

Solemnitates / L. Ex solemnitate possit probari c. g.
An septem desiderantur testes? S. neg: qvia un-
omnium cari potest ratio, sicut enim res mere ci-
viles, aliud dicendum de moralib.

ut sint? / L. Eoot in testamento recipiuntur
rentur? / L. 14. Quia sunt distincta testamenta, me-
nis in ordine etiam septem ut representare possint
Legati / L. An rotaio testium etiam profundetur?
S. neg: protulanda est, quoniam nec ipsi testatum
ordine.

De causa? An series intermedio vitiet testamentum? Q. aff. item nam in fiducia non sive
de his quibus videlicet in dictione non sive
rebus committat per substitutionem i. mutationem
vocis testatoris.

78

Paris verbis? An balitios testamentum conseruare possit? Q. aff. modo verba adhuc sint intelligibilia.

Abscribat? Si singulis pugnatis substitutio
menstruam, ne alia charta substituatur.

Unico contexto? Tam ratione testatoris, quam
ratione testimoni. Ad. S. 12.

Q. An non sufficiat protatio per notarium?
Q. ney: excipio, ergo omnes iurare tenentur!
Si sufficit si a duobus factum, alia eminenter
ratio oratione alia probandi testamentum.

Situ testarum? Quanquam respirantur ad hunc actum
testandi? Q. Ut voluntas testatoris esse proponatur,
(c) a notario concipiatur (c) prelegatus legi
testatore auctorante & solemniter consumatur.

Alio est ratio? Q. An inhabilitas testium possit in
duarum redigi regulari? Q. aff. (c) Coniunctio testium
cum testatore nocet, si est talis ratione potest
ad. E. Coniunctio testium cum herede nocet,
si est talis ratione sanguinis et potestati.

Legatarum? Q. Si in testamento nuncupatio legarum
possunt legatarum? Q. aff. quamvis enim
successio reliqui testati concordat, transire tamen
prudentio suppletur per numerum testium.

Q. In foemina etiam in aliis testamentis minus
sermone admittantur. Q. aff. v. g. in testamento
militis, ad prius casus, tempore pestis item
a parturiente factum.

Q. An testamentum etiam in alio loco habeat vires?
Q. aff. scilicet: gravem habilitatem aucti testandi, non
autem modum habilitatem personalis, quia nemo alienus
in alio territorio potest facere habilem.

SIT: XVI.

Q. An hoc testamento sint imperfectam? ad. s. 1.
ad solemnitates ostendit, quod ultimam voluntatem ostendit.

In expeditione Q. Quanam sit causa, ob quam
testamentum militis habeat valorem? Propter
rationem primariam et secundariam, ita ut
in favore armorum, quae reip. causa capiuntur; haec in imperitia et periculo.

In conflictu valet testamentum militis in condicione
ficta constituti, si et voluntatem suam sub-
tem in arena digno consenserit, ip. Nam
est milles latus omnis aut fortior fortissi-
mus ob eius causam obseruantur.

Q. In praesidiarii testamento privilegiata conces-
sione possint? Ita ne: Lora illis periculis non sunt expediti,
et, nisi perpetuis hostium excusationibus sint ob-
noxii.

Q. An miles ac mutuus miles etiam testamento
militare tradere possint? Ita aff. modo in militare
tali fuerit factus, nam et ipso non est probable
aut verisimiliter. Nonnulli von dient offi-
cieros admittentes rursum, quia servy non pos-
sunt audire mandata, mutuus non valet expedire.

Q. Valens testes in eorummodo testamento admittan-
tur? Ita. valorem habet quamvis contra sensum
veritatis fuerit factum.

Dux testamento? Qualia esse debent testamento?
Ita non contraria sibi sed diversa.
Hileroz praeferre? Q. Si tempore liberis in testamento
praeferre possit? Ita modo siverit. Et libera libe-
ris, nam si ignoraverit, usarem se absque pe-
cum dedisse, non valeret praeferatio.

Non sufficit Ext iusta, tamen foenina surp i suspicione
et omnes. v. l. t. d. h. 4.

ad. 3. 6.

2. An pretatione ergo quod septem habere nequeant?
3. ney: presumitur in dubio. Dicis: fides in
libertate consideretur testamentum? 4. Septem
considerantur ob viciniam civitatis.

79

5. Cur parochio? 5. quod iure hoc procedit? 6. Jur:
Can: introductum, quod tam extra sapientia do-
cinebit, nisi probetur idem horum casum receptum.

ad. 3. 7.

7. Natura perspicue? 8. An nota et signa obserua-
dimitantur? 9. ney: Dicis: fides si ab obseruatura
diffident ad hanc? 10. modo 10. hoc non factum in
notarii substantialitate, & modo sunt intelligibiles.

11. Subscriptum? 12. An simplex subscriptio sufficiat? 13.
14. Eodem nonnullorū aff: secundam alios neg: qui
trudant ut majoris securitatis gratia hanc for-
mula adhibetur: In super subscriptis continetur
ultimana voluntas, quae ex eo inter liberos meos
erit obseruatam volo.

ad. 3. 8.

Non possunt? 1. An cum liberis etiam dimitantur
extra persona? 2. ney: propter favorem
liberorum, hinc neq; ad ipsos clausis extendi po-
teat.

3. Ohereditatio? si defendunt contrarium. 4. Si omnia
fides parentum est observantur, 5. quia in iure
par extrahendit per tale testamentum nullius est
prohibita, 6. evit contradictionem contraria
est ratio.

ad. 3. 9.

7. Ex uno dñi divisio paterna differat a testamen-
to paterno? 8. sequenti modo. In testamento
paterno acquiritur hereditatis distributione de omni
bonis disponitio. In iustitia paterna vero dic-
tentur ab intestato ex liberi acquirunt, quod ius
suis assignatur. Tieri autem potest hoc divisio
etiam ostendit ad hanc iustitiam. Capit:
part. 3. Conf: 2. Def: 22.

ad. s. 10.
Quod non vice versa procedit? Ratio, quoniam liberi
ad suspicendam parentum voluntatem sunt obligati,
non ita parentes ad liberorum voluntate

ad. s. 11.

Q. An testamentum tempore petitis conditum
non decevunt testatorum tentum amo valent
A. aff. et procul dubio ex analogia test: milit
r. supra. s. 2. Displacet tamen Brum: Q.
ad Welenbec: quia leges de militia coquentes
tangram singulares non effent extendenda.

ad. s. 12.

Dubio testiby Ita dispositum ist N.L. 41. verum
cum ha non sint recepta vix admittenda ha
bententia, et casu potius adscribendum, quod
qvis testari impeditus fuerit.

Scriptura sufficiat? Q. Evanam solemnitate ob
serventur in testamento ad prias causas
sufficit: inter solemnitates Iuris gentium et Ius
Civili, sufficiunt priores, h.e. maxime ob
tenditur ad ultima voluntas sit perfecta nec
ne.

Q. Evanam regula hic sit observanda? De legi
quod Iuris est in testamento patris in heri
ros illud in testamento etiam ad prias cau
sas.

SIT XVII

ad. s. 1.
Quod institutio hereditatis dicitur caput? Q. Quod
est pars principialis, cui forma? Q. quia con
stituit sentian testamenti.

ad. s. 2.

Collata/ Ratio: quia testamentum non debet per
dere ab alterius voluntate, nisi favor p[ro]p[ri]e
subfit.

Speculum/ Hec heres esto, quem in ille scri
tula scripti t. scripturis ero.

Leta Hanc libertatem tollit levius metus
vix securus est in contractibus, non iustus de-
bet esse metus.

Custos Dicunt ergo reciprocis inter cor-
pugnes testamentorum non erant licite? Quid erunt
licita hic enim unum alterius præteritione non
futuram institutionem respicit.

Custos Quod ergo dura error persona vitiat
testamentum, secundum L. 19. D. de hered. instil.

ad. S. 3.

Crucianus ratio hujus? Avunciam parentes
et liberi in testamento iusque præteriti
habent querelam infra testamenti fratre
ac sorores vero non nisi instituta personam
infamam. ad. S. 2.

Diferentia l. In hodie hac differentia sit
sublata? Quid ergo ad modum relinquentie
reditatem, cum bonis l. mitteandis exerce-
deret, est tamen diuersa ratio quoad mo-
dem transmittendi hereditatem, quae enim
estiam non aditam hereditatem transmittit,
maecipiat vero aditione ipsa habet.

Nulum ratio: quoniam contra formam a
legitimi praestuptam est conditum.

ad. S. 5.

Disertor Quid si pater in testamento dixerit
filium suum migratum? Quid non sufficit, quia
iam causa non generalis sed specialis
alleganda et probanda ab herede, vid.

Brun: Cont: 5. Dec: 55.

Si patrem foriatus sic ipse per alios fecerit.

Habentatus Quid factum infame patri tribueret
aut nebulonem vorareb.

Furiosus Sic hereditas illis assignatur, qui
alimenta furioso suppeditant, vid: Haereditat
d. s. fin. s. de exher: lib: x. 23.

80

Geminis / Franco etiam a filio protato affit. Dico
interea reprobasti fieri potest per aliam legitima
personam. Exhortat tamen crimen usque maje-
statis.

Primos / Nisi ipse pater fecerit nuptias.

Meretrice / Hoc de meretrice in foro sue censure
videtur.

Other exos / Q. An pater litterarum religionis
posset exheredare filium, qui Catholicae se ren-
deravit? Q. ney: quia utræq; religio in pa-
perio Rom: publicis editis recepta.

ad. S. 6.

Q. An pro libite parentes liberorum exheredita-
re possint? Q. aff. ad legitimam, qd; grandis in
jure sit mentio exheredationis semper
intelligitur plenaria inclusa legitima,
et hoc sine iusta causa fieri non po-
tent.

Firma / Dico: sublatu principali titilitur ac-
cessorium? Q. nisi in legity aliter perit de
positum.

Vite / ridicula / Stil. per reuenun latitud letal
instrumentum

Veram conseruant religionem / Modo in hanc si
penit veraverit.

Q. An iure parentum et liberorum sint res
proca? Q. aff. nisi evidens diversitatis
ratio apparcat.

Lewis nota macula / Q. An semper procedat?
Q. aff. nisi fratres eadem laborent macula
nam mores quo quis se probat in aliis in-
probare non potest.

XIX.

ad. §. 1.

Q. Si peregrini etiam in situ possint? Q. ad.
receduntur ius modicum, possunt etiam bona
hereditaria secum abducere, modo solvant e-
migrationis census. Vivendum tamen a per-
tini illud recte faciant, simius, ubendum
ure reversionis. ad. §. 2.

81

Ques. v.g. Quis heres meus est?
Q. In heretici possint in situ heredes? Q.
ad. quod Calvinus et Lazarus, neq; quo-
ad fratres baptistas et alias sectas.

Ques. v.g. Cuius heres meus est, et hic statim
potest motio testatoris potest adire heredita-
tem.

Pro non adiecto/ Quid dies certi adiecto prae-
adiecto habet? Q. ob favorem testamen-
torum, ne quis pro parte decedat intestato.

Si extitit/ v.g. Si navis ex Asia venerit.

(am incerta) Si Titius consul factus.

Primo adicitur dies certi? Q. ut terminus
a quo v.g. potest quinquennium heres est, ut
terminus ad quem v.g. ad quinquennium he-
reis est 1. 3. 5. Q. de hered: In p. Hoc adie-
ctio pro nulla habet, quoniam sic quis
mel heres factus, esse non definit, ius univer-
sali enim perpetuo durat, hinc statim post
mortem testatoris adit hereditatem.

Lors navis adicitur dies incertus? Q. trius
modis V incertus ratione existentia et temporis,
v.g. Si navis ex Asia venerit, it. Si Caius cum
Chavia nuptias celebraverit, & Incertus ratio-
ne existentia sed non temporis, v.g. Si Titius
majorem factus. Si Incertus ratione tempora
sed non existentia, v.g. mortuus Titio.

Q. An dico incertus pro adiecto latitudine? Q. qd. n
qua habetur pro conditione; dicit: intermissione
redere extraneos et suos. Valet posteriori natiuitate

ad. S. 2.

L. Legitur casus futuri, & incerto h.e. ut
possit existere, et non existere v.g. Si Laius
filii acquirit manus, heret esto.

Possibilitas si ^{ad. S. 5.} litig impetrat titulum doctoris
heres ergo.

Protestativa si Theologico se consecratus

Audito.

Causalista si hereditatem Titum impetrabit.

Mistral si cum laude consilii fuerit factus.

L. An etiam parentes a liberis tantum subje-
testativa possunt? Q. aff. protinus
Vix forte opportunitur videlicet quia
ex legis necessitate legitima competit puer-
titus, nam nulla gravamen adesse debet.
Sic etiam admittitur puer gravamen si condi-
tio protestativa praeiudicata. Q. Acce-
causa etiam multiplex resipient limitatio-
nem s. ad. S. 7.

Negativa / L. An negativa conditio etiam
honesto possit imponi? Q. aff. v.g. Si kar-
na dicterit. Dicit: P. vero constet facta
in traditione prohibita et certum impo-
nendum non posse impleri, v.g. Si charia
fuerit mortua. Q. cautio remittat, quo-
niam ita conditioni ceaserat satisfactio-

Conditio nupti: in coniugio alterius. Lectio dicit:
in arbitrium alterius. Aliud enim est alterius
conflicto rubore, aliud alterius arbitrio, pri-
mum confititio valida est, quia alterius conflictus
audire, non uteam quis se quis semper tentau-

Sec vero, quia in arbitrium alterius collocat
matrimonium, ritus est, ne libertas matri-
monii abimatur. Dicit: Quia decisis in pa-
rentes collocatae? Quid valet, quia ipso iure pa-
rentum arbitrium liberis sequi tenet?

82

Quid si plures conditiones fuerint adiectae?
Quid videtur an conjunctio ex separatis sit
factum: Si prius agerat particula et, et tunc
omnibus satisfaciendum arte adibam heredi-
tatem; Si posterior extat particula aut, ubi
sufficit si una ex illis impletatur:

Q. An heus hereditas admissatur, si mortuo ha-
erede velit adimplere conditionem? Quid neg:
Quia legati conditionaliter dies si non cessit vi-
vo legatio, ad heredes nihil juris transit?
Dicit: Proceditur hoc etiam in contractibus?
Q. Alia est ratio, quoniam in his spes con-
ditionis etiam ad heredem transit.

Et impossibilis conditiones habentur, pro non
possitis? Quid via iustitiae non debet vitiare uti-
le? L. 94. D. de L. f. naturaliter impossibilis condicio est. V.g. Si di-
cito coelum attigeris, moraliter vero si
titium interficeris.

Q. In contractibus conditiones impossibilis
pro non scriptis habeantur? Quid neg: quia
in his alter impedire poterat, ne conditionis
impossibilis adjiceretur.

Q. In impossibilis conditiones in heredem in-
stitutionis semper remittuntur? Q. aff. nisi
ver accidens sint tales seu difficultates v.g.
Si pauperem institueret: Si Titio solue-
rir milie etc:

TIT XIX

ad. I. 1.
Quid est substitutio? Quid est secunda hereditas
institutio in locum deficientis facta. Quia utrum
Estne hodie in usu? Ex eam glutini negotiis
alij tamen affirmat occasione l. 27. f. de
Leff. v.g. Titus munichii sive Intraurach
in Regensburg & Brüggen cum inuenit
situuntur Casum, resiliens Casus ratus
ordinarij sit. Substitutio est exempli pati-
nium, velicis isto ministris, ne hereditas
mentem fiat irritata.

Itemmodo sit obligatio? Quid verbis precari dicitur
quando heres instituta rogatur ut substitutio
quem substituat.

Itemmodo alias differunt obligatio et directa
Quid actione effectu, si enim directa est ad
hereditas devoluntur ad substitutum; si
obligatio heres rovat Trebellianicam detrac-
tare heret potest. ad. I. 2.

S. An quas iuris publicas et militares agnoscantur
comune nomen? Quid dicunt enim publica
factions restrictae, quia determinate sunt
ad ceterum actiones, in oppositione ad simplices?

Erinam est sensu huius s. l. p. sequens: Tanta
partem quis habet in substitutione, quam
tam ex institutione, nisi de alia testa-
toris causa est parte.

Ad dicitur vulgaris. Quid erit si pater
est a genibet, sive sit pater, sive mater
(2) cuilibet heredi filio lestraneo. (3) non
verbis vulgaribus.

ad. I. 6.

v.g. Si pater dixerit filio meo ante
pubertatem mortuo, Sempronius heres esto.
Hoc subintelligitur: vel si heres esse nolit,
ut utrum enim eadem est ratio, scilicet
defunctorum habeat certam heredem, hinc ab
egresso ad non expressum valet legula.

83

ad. I. 7.

Sinam hic salutantur secundi heredes, &
unus substituti, sive tertia sive quarta vice
aut factum. ad. I. 8.

Vixnam regisita circa hanc definitionem
int observanda? & V. subjectam est pater ha-
bens liberos proxime in potestate (in oppositi-
one ad avum) (z. Objectum personale sunt li-
teri impuberes in alterius potestatem nor-
mati. Procedit secundum Ius Cio: ubi literi
et nepotes erant in potestate a vi. Et ergo
modi, substituit in casum, quo heres ex ijs
in etate pupillari decesserit.

ad. I. 9.

Expressa v.g. Titij heres esto, et si Titij aor erit
laesus esto.

Tacita v.g. Titij instituit Cajan filium suum in-
puberem heredem, huic substituit Sempronium,
Cajis filij moritur ante testatoris mortem?
Vixit in Sempronius possit esse heres? L.
aff. per tacitam substitutionem, proiam ille,
quon quis voluit esse heredem filij, dignifici-
am judicatur hereditate propria.

Vulgaris! L. si sub pupillari expressa semper
subintelligatur vulgaris! L. aff. nisi de con-
traria patris voluntate, quod saltum in una
casum voluerit substituere, apparat, v. L. t.
C. 6. t.

ad. §. 10.
Clater igitur / Q. si fratre mater possit substitui
fure pupillariter / R. reg: quatenus enim multa
ta Pode matri sint concessa, non tamen omnia
governare nec Poderio jure liberorum habet in su
testate.

Potest in vulgariter / Si in normalis locis ma
tri pupillaris substitutio sit concessa / R.
aff: et naturalem in liberorum potestatem, ita in
procedit in Palatinatu, vid: Tabot de Sultani
tit: cap. 3. §. 14.

ad. §. 11.
Etiam neptily v.y. Filii mei et nepti ex eo herede
des suato, si non hi apud heres esto.

ad. §. 12.
Cui requiritur ut filium non exheredaverit /
in terris a patre provenientibus / R. in
uiam etiam in alijs rebus exheredato pater
substituire poterit, potest enim in libera
nihilominus ipsi manet salva v.l. 10. s.
D. h.t. ad. §. 13.

ut matres suri / Q. governare metet non facti
filij sed patris excluditur Dicis: Ergo quia
mater habet querelam i. condictionem ex
R. reg: Dicis: obstat A. 32 C. de nro: test: lupi
L. ist: nro: ei qd: qui te renuntia re linquenda
nam legitime, et qui nro: hoc casu non terripit
tur.

Angulariter statutus latio quia mater jure
none certius habet quod legitimum, quod
jure veteri ad. §. 14.

Intertek/ Et modo computatio restituitur /
e momente in momentum.

Nisi filie iconi suffit R. vid: Si enim facultas
testandi filio in puberi, ^{non genet} dormietur.

Testamens hoc tamen eas ^{ad} hoc vulgariter
facita, quae in pupillari continetur, locum
habebit.

L. An a matre ipsam pupillaris substitutio fieri
possit? *R.* aff. quoniam etiam ad secunda trans-
cat vota, quoniam cessat ratio favoris.

84

Pater vere! *L.* Et mater et pater a substitute
et prateriri possit? *R.* Concordo secundum
ius antiquum, nego secundum ius novum, quoniam
nihil parentibus competit legitima, quae
veteri vero parentes a fratribus excluderetur.

Dicitur Dicitur: inter confirmationem totalem
et partialem, prior est huius loci, alias enim
nulla institutio, si ex capite inique exhereditatio-
nis ostendatur. Dicitur: pri si deficerent substituti?
R. etiam ad vitricum de voluntate,

L. An ultra pubertatem substitutio fieri possit?
R. aff. sed sub hac differentia, si intra puber-
tatem decesserit filii, substitutus in omnibus bonis filii
succedit; si post pubertatem succedit non solum bo-
nis, gratia a patre pupilli habet.

Sagary est, qui militia sacramento non tenet,
a villa, quasi villicus &c. privatius.
Clausula *Eccliaris* *L.* hunc habet effectum
hac clausula. *R.* quoniam omnia in testame-
tis scripta ad fiduciem trahit.
Suspenduntur *L.* scilicet in dubio conseatur sub-
stitutio? *R.* magis directa quam obliqua
v. *Nao*: part. 2. Dec. 181.

X.

TIT. XX

Si heres institi ad. 3. tu speciat ad substantiam et fo
mam testamenti.

Si liberis Ratio: quia his debetur legitima
testamentum vii & voniam dolus et mens tollunt de
libertatem ultime voluntatis.

Si testamentum pridem l. An hoc testamento in
clausula testicularis subsistere possit: &
neg: cum hac clausula non curenit vicia, quae
in defecta voluntatis consistunt.

Vid si prenotiantur liberi in testamento ad. 3.
instituti! &. Vident Dd. hoc testamentum ap-
tate urgente ratere. Proo: exerc: 3r Hec
36. ad. 3. 3.

& in posteriori testamento derogatoria
clausula expresse iterum renuntiatur: &
af. 3.; alij tamen negant, quia nemo sibi legen-
dum potest, si autem sibi solidarijs, teneta
men in bilateralibz, ubi alteri jus acqui-
ritur, h.e. in contractibz.

Clausula Vid est clausula derogatoria! & dicitur
de testato omni alij voluntati ultima ante eti-
mam voluntatem post derogat.

Vale! & sanam ratio eis testamentum hoc in-
perfectum sustineatur! & voniam voluntar-
testatorio hic cum L. coincidit, vocando eis
quos L. admittit ab intestato.

Consulto factas ad. 3. 4. & in ea iurare debet respi-
sionem sigillorum esse consulto factam! &
Ite, qui se fundat mea.

Non autem sufficit (dicitur) & quia non po-
timet D. ipsius testamentum, nisi in clausula
separa imposita et testes inscripti fuerint.

Prolatas Ratio: ad. 3. 5. quia collenniter facta, sed
miter sunt dissolvenda.

com sepius dicitur etiam illius contrarium testa-
mentum fecerit.

2. Si in testamento judiciali revocando requiri-
ratur testimoniū presentia? Et neg: sufficit
modo in iudicio testetur hoc testamentum
velle revocare. Nam et hoc non est
mutatio in intentione sed in revoci-
tione absolecto.

85

ad. §. 6.
charma s. mediae. Si hac causitate diminutio
bonū infirmum reddat testamentum: Et neg:
gratianam libertas et bona damnatorum hodie
non admittitur; nisi et crimen laesa maiesta-
tis.

Conditiones. Dicitur conditione nō cum implita
nihil ponit ius.

Pheres antel latio: quia non est in nulla
est in accidentia et affectiones.

SIT. XXI.

1. An extra hanc causam etiam detur querela?
Et neg: quia plurius legitima non competit.
Sic dicitur: Car autem datur querela? Et dicitur et
contra officia pietatis conditum.

ad. §. 2.

At reliquis personis ascenditib; et descenditib;
non competit querela: Et dicitur quis non
competit legitima. ad. §. 3.

At liberi heredes sunt instituendi? Et nouo-
rum quia est honorabile sed etiam utile; quia
per accessum competit filio, si forte oce-
deret respondere hereditatem. Cfr. p. 3.

Capit. 4. §. 2.

2. Si melior sit actio suppletoria querela
infringens testamenti? Et aff: dicitur primordia
rat ad triginta annos, querela perquin-
quennium, secundo pro supplemento etiam
competit tacita hypotheca.

Q. In computatione hac infinitenda p[ro]p[ri]et[er] deducenda sit potio statutaria uxoris? Reg: Dist: Etiam inter us alienum homini et legi, quod enim non licet per pactum, illud licet per statutum.

In Stirps distinctor inter Depotes ex diversis
sive filios genitos, et ex uno. Valet si ex illis
diversis fuerint progeniti, si ex uno se
cedunt in capita.

*Obstare videtur hinc assertio de parentibus
fratris rubrica nov. 118, ubi tentum libero-
rum sit mentio? Argumentum a rubro
sumptum ad revertendum nigrum, quod p[ro]p[ter]e
continet nullig[er] est robotis*

Dicitur tamen si se d. contrarium statuerit
Syntagm: exerc: 10. thes: 32. nihil tam non
negat pars sententia notis ad palatum est
quoniam in quantitate locitima propositum
liberis non quibusvis sed re ipsa procedent
by, absurdum ergo fore auctam dici legi
timata ob illos quibus hereditate repelluntur

*Reputat evalis differentia inter ex heredationem
et repudiatum? Q. Ita et si votus non potest
esse heres, hic repudiando comovum dictu[m]
removere consetur.*

Loco legitimal Ep. q. via huic ratione legitimam
satis factum non poterit caterorum cysti-
mam auere.

ad. I. 4.

Ixxiam circa remunerationem notanda.
¶ Probanda sunt merita, hinc petris confessio non sufficit, quia facile religiosis litteris fraudis fieri possit. Et Merita rei donatae debent respondere, quia quoad excessum erat ratio hujus iuris.

86

ad. I. 9. et 10.

¶ Inde concudendum? Et cum vivo pate de legitima querela institui non possit.

Voluntatis Latio: Qui enim unum approbat et alterum approbare videtur.

Declarato consensu? Nisi sacramentum acceperit sic enim secundum praei et Ies. Anno: procedit.

Præceptus Ostensa etiam querendi saltem voluntate, nisi preparatio ad querelam per paenitentiam fuerit sublata.

TIT. XXII.

ad. I. 1.

L. Evidendo indigni differant ab incapacitate?
¶ Incapaces plane nihil possunt accipere ex hereditate r. o. Deportati. Indigni aliquid accipere possent, modo ob delictum retinerent.

(ad. n. 2)

L. An hoc sententia legity inveniatur?
¶ Ut illa uox sit restituta, agravitate tamen gran maxime gaudet; hic tamen distinguo inter impugnare solemnitates et ultimam voluntatem. (ad. n. 3.)

Latio: quia non fecerit plena voluntate

L. An hic titulus nomine ad huc fit in usu?
¶ aff. testatur etiam Chev: p. s. d. ist. cum mo esse abrogatum nec in respectuorum diff.

TIT. XXIII.

ad. I. V.
Quoniam heredes sui s. necessarii sint synonimi
et omnes negant, quia different ut latentes
et angusti, sic liberi sunt suos necessarii
heredes secundum Ius Ro: quia necessario
vel instituendi l. ex heredandi; seruacione
sunt pridem necessary non autem sunt

ad. I. Z.
Civinam accipit heres ex hereditate? &
Partim libertatem sive fiat directe finding
recte partim separationem bonorum
transuerter serui instituabantur? &
quia iurisnominius erat bona vendere sub iuris
hasta, hiec sub nomine servorum vendebi
tur.

ad. I. S.
Ex agitatis videlicet occidere licet? &
Et hoc liberi necessary heredes proprietas
appellari non possunt.

ad. I. A.
Dicitur: Filius ipsius iure fit heres & proposito
sito, hoc tamquam est facti quod se misceret
in hereditati.

Prasuntio: Non sive patre renuatiaverit
hereditati.

Ex alio capite? Ex pro? & Ob retentiones
propter impensas in rea factas & alias
causas.

ad. I. S.
In quis nam consistit forma acquirendae hereditatis?
& ut pure, h.e. sine conditione et
die at in solidum heres esse dicit, quia
est res modicula adire hereditatem.

ad. I. C.
Quoniam hodie opus sit declaracione certaine
judice? & nego: permisit etiam & occupauit

tie propria auctoritate nō nemo adīt qui
resistat.

87

Sic animo & Si consultari sit ut protestetur?
Ecce aff. Se facere ex tate vel necessitate ne res perirent.

ad. §. 7.

Si in infans tuteō auctore dedit hereditati-
gem? Ecce rey: Cum in infante nihil sit cui
auctoritas accedit: illud est, si quis infan-
te sit major, tam intelligit ex parte, quid
agat.

ad. §. 8.

Si semper patri acquirat? Ecce conserbat
in aditionem, si vero contradiceret pleno
jure filii acquireret hereditatem, patris de-
regare potest usumfructum.

Nominis obtinet hoc sententia? Ecce ubiis
fere, interim heres non est molestandy aut
conveniendus a creditorib.

ad. §. 9.

Si cronam actiones per mortem extingua-
tut? Ecce personales: quia sublato
principali tollitur accessionum v.l.s.g.
ff. de. L. 4. ad. §. 10.

Protatus hoc ex fonte contrariorum, qui
verbis i. factis hereditatis aditio fieri
potes v. §. 6. h.t. ad. §. 11.

In sibi proficuum latrone? quia in heredi-
tate multa latitant mala & haurienda
ex L. 74. D. de Ley. f.

Si non longis tempy inter dum concedenda
ff. aff. scil: si heres fuerit abfars, anni
etiam tempy indulgendum a die mortis l. r.
bona adeo ampla, ut hot fiat ab solvitur
possit.

Creditores q. si hodie creditores citando
et rogando juremento inventarium et con-
firmandum ab herede libato statim sunt ob-
stante, hoc ipso enim e juremento liberat.

Notar: publ: q. An hodie in vocatio non minus
divini necessaria sit ad inventarii confe-
ctionem. Ex non quidem est de essentiis in-
ventarii, requiriter tamen ut satisfactio
recessibus impensis praestetur.

Heres subscriptus Dietrich: inter subscriptio-
nem simplicem, et conjunctam cum protec-
tione de mestendis et apposendis, posterior
intelligitur. ad. §. 15.

Pars eius repudiarum post Hereditores inde-
pendere possunt. Obligatus enim est heres
ad prouidam hereditatis administrationem
Limitatum & Commodo limitatum. Et hinc in-
stantam hereditatem regaudiare, inventariu-
m specificationem jurata m intra annum
in iudicio offere et rationes hereditaria
reddere debet. Post annum renuntiare nor-
varet. ad. §. 16.

In querentiis heredes sine sunt legitimis testa-
marij.

Potentia sanguinis latio: quia hic sola
derivatio sanguinis observatur, median-
te qua ex aequitate naturali iura in suc-
cessores transirent. Illustrari potest per
negotium post mortem aui concepcionem.

Nisi substitutus ad. §. 17 latio: quia excludit
ita jus accrescendi cuncta testatoris volu-
tar ad eum, ad quem deficiente altero heredita-
tor vel portionem velit devolutam.

ad. §. 18.

Si id si heres nollet implere ut luntatem testatoris. Et defertur ex substitutis, his recouantur. Ex coheredibus (3) fide comifariis universalibus et legatariorum (5) hereditibz ab inestate. Ex estraneis (7) fisco tangram ultimo heredi. ad. §. 19.

88

Diformiter! Cur diversimode? Ex locis alijs verbis tantum conjuncti, alijs verbis et remul. Hic duo commandanda sunt auctorata. In omni conjunctione, adeo in sole verbali ius accrescendi locum habet. Ex votis copula plures personas conjunxit, toties pro una reputantur.

ad. §. 20.

Via inspicitur tantum! Hoc sit in presentia virorum honestorum, postmodum ibet in obsequiatur, donec solemniter publicetur.

Iudicia recognoscant! Exstante faciendum? Ex retentibz partibz exhibetur copia et attribuitur in testamento dier apertura, et quod praesentes fuerint, ac iterum djecto rotulo deponitur.

An a publicatione testamenti appellari possit? Ex Procedit in gravamine a judece proveniente.

SIT. XXXIV

Ab herede praestanta (2) h[ab]it[ur]: ipse testator in eundem praestat legata. Ex ea quae raro h[ab]ent non efficiunt legem te dist. inter dominium et acquisitionem, testator dat dominium, ab herede vero acquiritur id: L.S. et. 4. f. de legibz.

Y

Lxxviii
ad. §. 2.
Lxxviii. desinunt ut legatum alteri reli-
quatur? & voluntas, & declarata iure anti-
quo per testamentum, iuri novo eti am codicil-
lis.

Cum quibus est testamenti factio / scil. tempore
testamenti conditi.

Prastare jubet ad. §. 3.
Sic Italia sic intelliguntur
facta? I. v.g. ut donum alteri reficiat,
alimenta alterius liberis praestet, ab aliis
alicui liberet etc.

Ceduntur actiones ad. §. 4.
Dicitur quid si herario legal-
sem 100 thaleros, quos titig mihi debet?
Titius autem probaret, mihi non debere.
Si non valet legatum, quia heres illas sub-
enes legatario cedere non potest, per
l. n.s. de legat.

Legatum ad emisse videtur ad. §. 5.
An hoc in de-
bto presumendum, quod ad meritum legati
g. aff. nisi de alia testatoris mente con-
stet. ad. §. 5.

Dicitur: huius si nulli nati fuerint fructus?
Si nihil accipere potest legatarius.

Lxxix ad. §. 6.
Emissa personae etiam spectet ad heredem
g. aff. A. Ne presta heredem mentione facta
fuerit, nos ad dominum limitationem, valeat eti-
am non facta heredum mentione, si per
contractum fuerit permisso.

Non erat ad. §. 7.
Sic in usurpatum generali-
ter acceptum, quatenus a vero s. proprio
et quasi s. proprio usurpatu abstra-
bit.

Diponere non potest. Si per leem ususfructu
legitime alteri relinqui possit? Et ne ex lamen-
tatione, ergo ut matre hujus ususfructu relinqui
potest.

89

Nor vero eorum/ Ratio: geniam testator quidem
heredem gravare potest, non autem extraneum.
In omnibus trinis/ Ratio: geniam sonorum appellatio
non ita necessaria involvit usumfructum, ut iug-
nallatio fandi. Ad I. 8.

Venitus previdet/ videt servitus previdet
recata? Et solido in testamento impone servi-
tutem v.g. via itineris etc:

In solidum/ Pretamus sequenti axiomatica:
toties plures uni obligati sunt in solidum ad
interesse, toties solvente uno liberantur ceteri.

ad. I. 9.
de dote legata Dicis: quod opus est levato, cum Nova præterea et coniugiorum actio
alias. Vas finito matrimonio ad heredes redeatur ex legato, licet in legato imeti-
at. Et ratio naturam I. vs. f. de Legat: p.m. nullum nulla ad sit praefatatio, hinc est
prior enim est actio legati, quam de dote, quod et modum exinde uxor habet
actio v.g. res totales mobilia uxori seu hys derijpsig habent. Crimen in res
statim sunt redende, que alias intra interdum binis, interdum triis rede-
tatur pensionibus, ex legato vero
statim solvatur

Uram conditio sit: h.c. an conditio adiecta
sit ipsi legato, v.g. Uario lego centum, si
mysterit, an vero legati executioni s. solu-
tioni vg. Uario lego 100, quia s. fuerit
partem nuptias contractarit. Prig condic-
tioale est, adeo ut heredes frausit, posse-
runt purum est, pliat sententia differatur, hinc
ero transit ad heredes.

Dicū: Si regnū diā hereditatem agnoscēdo legatum, pro parte ^{ad. §. 10.} ipsū tūtū pro parte in probat testamentum. $\neg$. neg: bonum ex duplicitate lucro per testamentū delato, unus satis acceptat.

Si valēat etiam quod ad exhereditationem libitorum? $\neg$. neg: alia enim est ratio, hic enim nec acceptare legatum nec impugnare testamentum potest. ^{ad. §. 11.}

In generali Non intellegitur geny Legitum sed iuridicum, h.e. sumitur pro specie specialissima quod cum in genere logico legitur ob remonstratatem non debet.

Optio / si optio tertio relicta qui nollet optare? $\neg$. Ius extandi non cedit in legatum, sed modicam saltem rem eligere debet.

Non tamen debet quid impossibile proferre. $\neg$.
Tertio Legis in dūndū ~~difficiliter~~ ^{ad. §. 12.} mit dem Dring, hysd redender in usz zu vob.

90

91

2

1327

1327

